

Βρυξέλλες, 7 Ιουλίου 2023
(OR. en)

11624/23

**Διοργανικός φάκελος:
2023/0234 (COD)**

ENV 826
COMPET 739
SAN 448
MI 600
IND 374
CONSOM 267
ENT 158
FOOD 57
AGRI 383
CODEC 1320

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	6 Ιουλίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 420 final
Θέμα:	Πρόταση ΟΔΗΓΙΑΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 420 final.

σνημμ.: COM(2023) 420 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 5.7.2023
COM(2023) 420 final

2023/0234 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

{SEC(2023) 420 final} - {SWD(2023) 420 final} - {SWD(2023) 421 final} -
{SWD(2023) 422 final}

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία¹ και το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία² ζητείται ενισχυμένη και ταχύτερη δράση της ΕΕ και των κρατών μελών για τη διασφάλιση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των τομέων της κλωστοϋφαντουργίας και των τροφίμων, καθότι αντιπροσωπεύουν τομείς υψηλής έντασης πόρων, με αποτέλεσμα να προκαλούνται σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές εξωγενείς επιδράσεις στις περιπτώσεις που τα χρηματοδοτικά και τεχνολογικά κενά παρεμποδίζουν την πρόοδο προς τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία και την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές. Τα τρόφιμα και τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα είναι ο πρώτος και ο τέταρτος τομέας με την υψηλότερη ένταση πόρων αντίστοιχα³ και δεν συμμορφώνονται πλήρως με τις θεμελιώδεις αρχές της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων που ορίζονται στην ιεράρχηση των αποβλήτων, οι οποίες απαιτούν να τίθεται σε προτεραιότητα η πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων και έπειτα η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση. Λαμβανομένων υπόψη των δεσμεύσεων που αναλήφθηκαν, με την παρούσα πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας-πλαισίου για τα απόβλητα (στο εξής: ΟΠΑ)⁴ δίνεται έμφαση σε δύο τομείς υψηλής έντασης πόρων: κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τρόφιμα, με τους εξής γενικούς στόχους:

- να μειωθούν οι περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις, να βελτιωθεί η ποιότητα του περιβάλλοντος και η δημόσια υγεία η οποία συνδέεται με τη διαχείριση των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων,
- να μειωθούν οι περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις των συστημάτων τροφίμων που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων τροφίμων. Η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων θα συμβάλει επίσης στην επισιτιστική ασφάλεια.

Απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων

Παρά το γεγονός ότι η πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων αποτελεί βασικό στόχο της ΟΠΑ και των προσπαθειών εφαρμογής σε εθνικό επίπεδο, μεταξύ άλλων από ιδιωτικούς φορείς, η γενική παραγωγή αποβλήτων εξακολουθεί να αυξάνεται και μπορεί να παρατηρηθεί μόνο μια «σχετική αποσύνδεση» της παραγωγής αποβλήτων από την οικονομική ανάπτυξη⁵. Αυτή η τάση για τα συνολικά απόβλητα παρατηρείται και για τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργίας. Επιδεινώνεται, ωστόσο, από την αποκαλούμενη «γρήγορη μόδα», η οποία χαρακτηρίζεται από τη διάθεση συχνότερων κολεξιόν μόδας στην αγορά⁶ με προϊόντα χαμηλής τιμής που δεν ενσωματώνουν τις περιβαλλοντικές εξωγενείς επιδράσεις⁷, ενθαρρύνουν τους πελάτες να

¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» [COM(2019) 640 final].

² Ένα νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία — Για μια πιο καθαρή και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη [COM(2020) 98 final της 11.3.2020].

³ [EU Transition Pathways \(Διαδρομές μετάβασης της ΕΕ\) \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&init=1&code=sdg12_10_1&plugin=1).

⁴ ΕΕ L 312 της 22.11.2008, σ. 3.

⁵ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, *Waste prevention in Europe* (Πρόληψη των αποβλήτων στην Ευρώπη), 2021, [Waste prevention in Europe — European Environment Agency \(Πρόληψη των αποβλήτων στην Ευρώπη — Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος\) \(europa.eu\)](https://www.eea.europa.eu/en/publications/waste-prevention-in-europe).

⁶ Lai, O., *What is fast fashion* (Τι είναι η γρήγορη μόδα;), Earth.org, 2021, <https://earth.org/what-is-fast-fashion>.

⁷ Εργαστήριο με ενδιαφερόμενα μέρη.

ψονίζον παρορμητικά και παρέχουν κίνητρα για την αγορά μεγαλύτερων ποσοτήτων ρούχων⁸. Αυτή η αυξανόμενη κατανάλωση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων οδηγεί σε αύξηση του όγκου των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργίας. Σύμφωνα με μελέτη του Κοινού Κέντρου Ερευνών (στο εξής: JRC) που βρίσκεται σε εξέλιξη⁹, τα συνολικά απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, τα οποία καλύπτουν τα είδη ένδυσης και υπόδησης, τα οικιακά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα τεχνικά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, καθώς και τα απόβλητα που έπονται της βιομηχανικής παραγωγής και προηγούνται της κατανάλωσης, ανήλθαν το 2019 σε 12,6 εκατομμύρια τόνους (μεγατόνους) (10,9 εκατομμύρια τόνοι αποβλήτων μετά την κατανάλωση και 1,7 εκατομμύρια τόνοι αποβλήτων μετά τη βιομηχανική παραγωγή και πριν από την κατανάλωση). Τα απορρίμματα ειδών ένδυσης και υπόδησης ανήλθαν σε 5,2 μεγατόνους, ποσότητα που ισοδυναμεί με 12 κιλά ανά άτομο ετησίως στην ΕΕ.

Σύμφωνα με μελέτη του Κοινού Κέντρου Ερευνών (JRC)¹⁰, επί του παρόντος περίπου το 78 % των απορριμμάτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων μετά την κατανάλωση που καλύπτουν είδη ένδυσης και υπόδησης, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα οικιακής χρήσης και τεχνικά υφάσματα δεν συλλέγονται χωριστά και καταλήγουν σε μεικτά οικιακά απόβλητα, τα οποία προορίζονται για αποτέφρωση ή υγειονομική ταφή. Αυτή η μη αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων διαχείριση των αποβλήτων δεν συνάδει με την ιεράρχηση των αποβλήτων και οδηγεί σε βλάβη στο περιβάλλον στην ΕΕ και σε τρίτες χώρες μέσω υπερβολικών επιπέδων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, κατανάλωσης νερού, ρύπανσης και χρήσης γης. Από τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που συλλέγονται χωριστά, τα οποία αντιπροσωπεύουν μόλις το 22 % των απορριμμάτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που παράγονται μετά την κατανάλωση, περίπου το 32 % ανακυκλώνεται εντός της ΕΕ (περίπου το 20 % εκτός ΕΕ) και περίπου το 8 % επαναχρησιμοποιείται εντός της ΕΕ (περίπου 38 % εκτός ΕΕ), ενώ τα υπόλοιπα εξάγονται.

Η υποχρέωση χωριστής συλλογής για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα που προβλέπεται στην ΟΠΑ αρχίζει να ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2025. Σύμφωνα με πληροφορίες από τα κράτη μέλη, εκτιμάται ότι τα συστήματα χωριστής συλλογής και οι υποδομές διαλογής και ανακύκλωσης είναι απίθανο να είναι έτοιμες να διαχειριστούν τις αναμενόμενες πρόσθετες ποσότητες που πρόκειται να συλλεχθούν. Η διαλογή αναμένεται να πραγματοποιηθεί στα περισσότερα κράτη μέλη κοντά στα σημεία συλλογής αποβλήτων και σε μεγαλύτερη κλίμακα σε εκείνα όπου οι συνθήκες της αγοράς είναι ευνοϊκές (π.χ. χαμηλότερο κόστος διαχείρισης αποβλήτων, υφιστάμενες αναβαθμίσιμες υποδομές και δεξιότητες, εγγύτητα σε κόμβους και λιμένες ανακύκλωσης/παραγωγής). Η ανακύκλωση δεν αναμένεται να πραγματοποιηθεί σε όλες τις χώρες και είναι πιθανό να εντοπίζεται σε περιοχές κοντά στα κέντρα παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και στις υφιστάμενες βάσεις υποδομών.

Ο τομέας της κλωστοϋφαντουργίας συνεπάγεται υψηλή ένταση πόρων. Όσον αφορά τόσο την παραγωγή πρώτων υλών όσο και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, οι περισσότερες από τις πιέσεις και τις επιπτώσεις που σχετίζονται με την κατανάλωση ειδών ένδυσης, υπόδησης και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων οικιακής χρήσης στην ΕΕ υφίστανται σε άλλες περιοχές

⁸ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/858144>.

⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών. *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles* (Τεχνολογική και επιστημονική αξιολόγηση των επιλογών διαχείρισης για τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων). 2023 (σε εξέλιξη).

¹⁰ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών. *Techno-scientific assessment of the management options for used and waste textiles* (Τεχνολογική και επιστημονική αξιολόγηση των επιλογών διαχείρισης για τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων). 2023 (σε εξέλιξη).

του κόσμου. Ωστόσο, ενώ οι περισσότερες περιβαλλοντικές πιέσεις της κατανάλωσης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων στην ΕΕ ασκούνται σε τρίτες χώρες¹¹, επηρεάζουν επίσης την ΕΕ λόγω του παγκόσμιου αντικτύπου τους. Ο ΕΟΠ εκτιμά ότι για την παραγωγή ειδών ένδυσης, κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών υπόδησης που καταναλώθηκαν στην ΕΕ το 2020, το 80 % των πρωτογενών πρώτων υλών, το 88 % του νερού και το 92 % της χρησιμοποιούμενης γης και το 73 % των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου πραγματοποιήθηκαν εκτός της ΕΕ. Για παράδειγμα, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου αποτελούν παγκόσμιο φαινόμενο και δεν περιορίζονται σε συγκεκριμένα όρια ή περιοχές. Επιπλέον, σχεδόν 13 εκατομμύρια εργαζόμενοι ισοδύναμου πλήρους απασχόλησης απασχολούνταν παγκοσμίως στην αλυσίδα εφοδιασμού¹². Ως εκ τούτου, η πρόληψη, η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος του τομέα.

Επιπλέον, το κόστος διαχείρισης αποβλήτων μεταχειρισμένων ενδυμάτων και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων οικιακής χρήσης δεν ενσωματώνεται στην τιμή των νέων προϊόντων. Κατά μέσο όρο, το κόστος συλλογής και επεξεργασίας θα ισοδυναμούσε με περίπου 12 λεπτά ανά τεμάχιο. Ωστόσο, οι εν λόγω δαπάνες ποικίλλουν ανάλογα με το είδος του τεμαχίου, καθώς η διαχείριση όσων περιλαμβάνουν συνδυασμό ειδών κλωστοϋφαντουργικών ινών και η συμπερίληψη παρεμποδιστών (για παράδειγμα κουμπιών και φερμουάρ) κοστίζει περισσότερο και όσα περιλαμβάνουν έναν μόνο τύπο ίνας χωρίς παρεμποδιστές, όπως τα μπλουζάκια, κοστίζουν λιγότερο. Δεδομένου του μεγάλου όγκου αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που διατίθενται επί του παρόντος σε υπολειμματικά απόβλητα, δεν ενσωματώνονται επίσης το κόστος της διάθεσης και οι περιβαλλοντικές εξωγενείς επιδράσεις της εν λόγω διάθεσης, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών από την αποτέφρωση και την υγειονομική ταφή. Άλλες εξωγενείς επιδράσεις περιλαμβάνουν κυρίως τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργίας που εξάγονται σε τρίτες χώρες και συγκαλύπτονται ως προοριζόμενα για επαναχρησιμοποίηση, ιδίως σε σχέση με εξαγόμενα υφάσματα χωρίς διαλογή, σημαντικό μέρος των οποίων καταλήγει σε (παράνομους) χώρους υγειονομικής ταφής.

Οι κατακερματισμένοι ορισμοί των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων οδηγούν σε διοικητικό φόρτο και δημιουργούν φραγμούς στις διασυνοριακές μεταφορές. Τα διαφορετικά πολιτικά και κανονιστικά μηνύματα σε κάθε κράτος μέλος και τα κενά πληροφόρησης (π.χ. σχετικά με την ποιότητα των πρώτων υλών) παρεμποδίζουν την κλιμάκωση της βιομηχανίας ανακύκλωσης και της επαναχρησιμοποίησης και διαταράσσουν τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού στην ενιαία αγορά, πέραν της πολυπλοκότητας στην ανακύκλωση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων λόγω των διαφορετικών συνθέσεων των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Αυτό εμποδίζει όχι μόνο τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία στον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, αλλά και τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας και προστιθέμενης αξίας στην ΕΕ. Η ανεπαρκής υποδομή διαλογής και ανακύκλωσης είναι πιθανό να οδηγήσει σε μη επεξεργασία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, ακόμη και μετά την έναρξη ισχύος της υποχρέωσης χωριστής συλλογής. Η μεταποίηση χαμηλής προστιθέμενης αξίας πραγματοποιείται κυρίως σε τρίτες χώρες. Η παραγωγή και η

¹¹ Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος, 2019.

¹² ΕΟΠ. Textiles and the environment: the role of design in Europe's circular economy (Κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και περιβάλλον: ο ρόλος του σχεδιασμού στην κυκλική οικονομία της Ευρώπης) (2022). Διατίθεται στην ακόλουθη διεύθυνση: <https://www.eea.europa.eu/publications/textiles-and-the-environment-the>

διάθεση εισαγόμενων αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων έχουν σημαντικές αρνητικές κοινωνικές επιπτώσεις σε τοπικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο¹³.

Ως εκ τούτου, ειδικοί στόχοι της παρούσας πρότασης όσον αφορά τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων είναι η βελτίωση της διαχείρισης των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σύμφωνα με την «ιεράρχηση των αποβλήτων»¹⁴ που προβλέπεται στην ΟΠΑ, δίνοντας προτεραιότητα στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, στην προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων έναντι άλλων επιλογών ανάκτησης και διάθεσης και στην εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει». Το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία¹⁵ και η στρατηγική της ΕΕ για βιώσιμα και κυκλικά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα (στο εξής: στρατηγική για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα)¹⁶ απαιτεί ενισχυμένη και ταχύτερη δράση της ΕΕ και των κρατών μελών για την πρόληψη της σπατάλης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και τη βελτίωση της κυκλικότητας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, καθόσον πρόκειται για τομέα υψηλής έντασης πόρων που προκαλεί σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές εξωγενείς επιδράσεις, όταν τα χρηματοδοτικά και τεχνολογικά κενά παρεμποδίζουν την πρόοδο προς τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία.

Δημιουργία αποβλήτων τροφίμων

Η δημιουργία αποβλήτων τροφίμων είναι μία από τις μεγαλύτερες πηγές αναποτελεσματικότητας στην αγροδιατροφική αλυσίδα. Ειδικότερα, έχει αρνητικές περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις. Η κατανάλωση τροφίμων είναι ο κύριος παράγοντας που συμβάλλει στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις¹⁷ και στο αποτύπωμα βιοποικιλότητας¹⁸ της κατανάλωσης στην ΕΕ.

Όταν απορρίπτονται τρόφιμα, κάθε ενσωματωμένη ενέργεια και πόρος, καθώς και οι περιβαλλοντικές τους συνέπειες, όπως οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου —που συσσωρεύονται κατά μήκος της τροφικής αλυσίδας— εξακολουθούν να επέρχονται χωρίς κανένα όφελος για την ανθρώπινη διατροφή. Η επεξεργασία, η μεταφορά και το μαγείρεμα των τροφίμων που στη συνέχεια σπαταλιούνται στο στάδιο της κατανάλωσης έχουν μεγαλύτερο περιβαλλοντικό αντίκτυπο από τα μη επεξεργασμένα τρόφιμα που χάνονται στο αγρόκτημα. Οι 58,5 μεγατόνοι απορριμμάτων τροφίμων που δημιουργήθηκαν στην ΕΕ το 2020¹⁹ προκάλεσαν εκπομπές 252 εκατομμυρίων τόνων ισοδύναμου CO₂²⁰. Αυτό αντιστοιχεί

¹³ Ellen Mac Arthur Foundation, 2017, <https://ellenmacarthurfoundation.org/a-new-textiles-economy>.

¹⁴ Η ιεράρχηση των αποβλήτων αποτελεί κεντρική έννοια της ΟΠΑ, η οποία καθορίζει σειρά προτίμησης για τη διαχείριση και τη διάθεση των αποβλήτων: πρώτα πρόληψη (συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης), ακολουθούμενη από εργασίες διαχείρισης αποβλήτων: προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, την ανάκτηση και τη διάθεση. Τίθεται σε λειτουργία μέσω ειδικών κανόνων και στόχων επιδόσεων, όπως ο καθορισμός υποχρεώσεων χωριστής συλλογής και στόχων για την πρόληψη, την ανακύκλωση ή την εκτροπή από την υγειονομική ταφή.

¹⁵ COM(2020) 98 final.

¹⁶ COM(2022) 141 final.

¹⁷ Sanye Mengual, E. και Sala, S., 2023. *Consumption Footprint and Domestic Footprint: assessing the environmental impacts of EU consumption*, European Commission (Αποτύπωμα κατανάλωσης και οικιακό αποτύπωμα: εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της κατανάλωσης στην ΕΕ).

¹⁸ Sanyé-Mengual, E., Biganzoli, F., Valente, A., Pfister, S., και Sala, S. (2023). *What are the main environmental impacts and products contributing to the biodiversity footprint of EU consumption? A comparison of life cycle impact assessment methods and models* (Ποιες είναι οι κύριες περιβαλλοντικές επιπτώσεις και ποια προϊόντα συμβάλλουν στο αποτύπωμα βιοποικιλότητας της κατανάλωσης στην ΕΕ; Σύγκριση μεθόδων και μοντέλων εκτίμησης επιπτώσεων κύκλου ζωής).

¹⁹ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/env_wasfw/default/table?lang=en

²⁰ Υπολογίζεται με τη χρήση της μεθοδολογίας αποτυπώματος κατανάλωσης, όπως παρουσιάζεται στο: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών, Sanyé Mengual, E., Sala, S., *Consumption*

στο 16 % των συνολικών επιπτώσεων των αερίων του θερμοκηπίου που προκύπτουν από το σύστημα τροφίμων της ΕΕ. Η δημιουργία αποβλήτων τροφίμων ασκεί επίσης περιττή πίεση στους περιορισμένους φυσικούς πόρους. Για παράδειγμα, η ποσότητα νερού που καταναλώνεται για την παραγωγή τροφίμων που τελικά σπαταλιούνται αποτιμάται σε 342 δισεκατομμύρια m³ ισοδύναμου νερού²¹, που αντιστοιχεί στο 12 % του συνολικού αντικτύπου της παραγωγής και κατανάλωσης τροφίμων στην ΕΕ. Τα απόβλητα τροφίμων ευθύνονται επίσης για το 16 % των επιπτώσεων στο έδαφος που προκαλούνται από δραστηριότητες χρήσης γης²², ενώ οι επιπτώσεις στον θαλάσσιο ευτροφισμό αποτελούν το 15 % του συνόλου^{23,24}.

Όσον αφορά τις οικονομικές συνέπειες, τα 58,5 megatons αποβλήτων τροφίμων έχουν σχετική αγοραία αξία που εκτιμάται σε 132 δισ. EUR²⁵. Το εν λόγω κόστος περιλαμβάνει απώλεια πόρων από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων σε κάθε στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, αλλά και περιττές δαπάνες από τα νοικοκυριά. Επιπλέον, το κόστος συλλογής και επεξεργασίας των αποβλήτων τροφίμων εκτιμάται σε επιπλέον 9,3 δισ. EUR²⁶.

Η σπατάλη τροφίμων έχει σημαντικές κοινωνικές συνέπειες. Οδηγεί σε περιττές δαπάνες πόρων που θα μπορούσαν να διατεθούν διαφορετικά. Το μέσο μερίδιο των δαπανών για τρόφιμα (αγροδιατροφικές και επισιτιστικές υπηρεσίες) επί των συνολικών δαπανών των νοικοκυριών στην ΕΕ είναι περίπου 19 %²⁷. Η σπατάλη τροφίμων που είναι κατάλληλα για ανθρώπινη κατανάλωση —αντί της αναδιανομής τους σε όσους τα έχουν ανάγκη, μεταξύ άλλων μέσω δωρεάς τροφίμων— αποτελεί επίσης χαμένη ευκαιρία υπό το πρίσμα των αυξανόμενων προκλήσεων για την επισιτιστική ασφάλεια. Μολονότι στην Ευρώπη διασφαλίζεται η διαθεσιμότητα τροφίμων, η οικονομική προσιτότητα των τροφίμων αποτελεί πηγή ανησυχίας για έναν αυξανόμενο αριθμό πολιτών της ΕΕ: 32,6 εκατομμύρια άνθρωποι

footprint and domestic footprint: assessing the environmental impacts of EU consumption and production: life cycle assessment to support the European Green Deal (Αποτύπωμα κατανάλωσης και οικιακό αποτύπωμα: εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της κατανάλωσης και της παραγωγής στην ΕΕ: αξιολόγηση του κύκλου ζωής για τη στήριξη της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2023, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/218540>.

²¹ Ένα m³-παγκόσμιο ισοδύναμο αντιπροσωπεύει ένα κυβικό μέτρο που καταναλώνεται κατά μέσο όρο στον κόσμο. Ο μέσος όρος αναφέρεται σε σταθμισμένο ως προς την κατανάλωση μέσο όρο και, ως εκ τούτου, αντιπροσωπεύει τις τοποθεσίες όπου καταναλώνεται σήμερα νερό.

²² Αξιολογήθηκε λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων σε τέσσερις ιδιότητες του εδάφους: βιοτική παραγωγή, αντοχή στη διάβρωση, αναπλήρωση των υπόγειων υδάτων και μηχανική διήθηση, όπως παρουσιάζονται στο: De Laurentiis, V., Secchi, M., Bos, U., Horn, R., Laurent, A. και Sala, S., Soil quality index: *Exploring options for a comprehensive assessment of land use impacts in LCA* (Δείκτης ποιότητας εδάφους: Διερεύνηση επιλογών για μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση των επιπτώσεων των χρήσεων γης στην ΑΚΖ), *Journal of Cleaner Production*, 215, σ. 63-74, 2019.

²³ Το αποτύπωμα κατανάλωσης καλύπτει τις 16 κατηγορίες επιπτώσεων του περιβαλλοντικού αποτυπώματος (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2021), συμπεριλαμβανομένου του ευτροφισμού γλυκών υδάτων που προκαλείται κυρίως από τις εκπομπές φωσφόρου.

²⁴ ΕΕ L 471 της 30.12.2021, σ. 1.

²⁵ Eurostat, 2022 (βλ. σημείωση 92, σ. 32).

²⁶ Manfredi, S., και Cristobal, J., *Towards more sustainable management of European food waste: Methodological approach and numerical application* (Προς μια πιο βιώσιμη διαχείριση της ευρωπαϊκής σπατάλης τροφίμων: Μεθοδολογική προσέγγιση και αριθμητική εφαρμογή). *Waste Management and Research*, 34(9), 957–968, 2016, <https://doi.org/10.1177/0734242X16652965>.

²⁷ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Γενική Διεύθυνση Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης, *EU agriculture outlook for markets, income and environment 2022-2032* (Γεωργικές προοπτικές της ΕΕ για τις αγορές, το εισόδημα και το περιβάλλον 2022-2032), Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2023, σ. 43. <https://data.europa.eu/doi/10.2762/29222>. Σημείωση: πολύ μικρή διακύμανση (κάτω του 1 %), λόγω της ελαφρώς διαφορετικής γραμμή βάσης MAGNET (Modular Applied General Equilibrium Tool — εφαρμοσμένο εργαλείο τμηματικής δομής για τη γενική ισορροπία) που χρησιμοποιήθηκε.

δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να εξασφαλίσουν ένα γεύμα με κρέας, ψάρι, κοτόπουλο ή χορτοφαγικό ισοδύναμο κάθε δεύτερη ημέρα²⁸. Τέλος, για πολλούς καταναλωτές, η σπατάλη τροφίμων έχει σημαντική δεοντολογική διάσταση²⁹.

Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της δεσμεύτηκαν να επιτύχουν τον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης (στο εξής: ΣΒΑ) 12.3 για τη μείωση κατά το ήμισυ των κατά κεφαλήν αποβλήτων τροφίμων παγκοσμίως σε επίπεδο λιανικής και καταναλωτή και τη μείωση των απωλειών τροφίμων κατά μήκος των αλυσίδων παραγωγής και εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένων των απωλειών μετά τη συγκομιδή, έως το 2030.

Η ΕΕ έχει εφαρμόσει ειδικό σχέδιο δράσης για τη μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων, το οποίο περιλαμβάνει τόσο ρυθμιστικές όσο και μη ρυθμιστικές δράσεις, αρχικά στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης του 2015 για την κυκλική οικονομία και, από το 2020, στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ «Από το αγρόκτημα στο πιάτο»³⁰. Με τον τρόπο αυτό, η Επιτροπή αποσκοπεί όχι μόνο στον καθορισμό σαφών υποχρεώσεων για τα κράτη μέλη όσον αφορά τη μείωση της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, αλλά και στη δημιουργία ενός περιβάλλοντος πολιτικής που θα στηρίζει τα κράτη μέλη στην ανάληψη αποτελεσματικής δράσης.

Η ΟΠΑ, όπως αναθεωρήθηκε το 2018, απαιτεί από τα κράτη μέλη να καταρτίσουν ειδικά προγράμματα πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων. Απαιτεί από τα κράτη μέλη να μειώσουν τη δημιουργία αποβλήτων τροφίμων σε κάθε στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, να παρακολουθούν τα επίπεδα της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και να υποβάλουν εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που σημειώνεται. Το 2019 η Επιτροπή ενέκρινε μια κοινή μεθοδολογία μέτρησης των αποβλήτων τροφίμων³¹, ώστε να χρησιμοποιηθεί ως βάση για την παρακολούθηση των αποβλήτων τροφίμων σε επίπεδο ΕΕ.

Για να στηρίξει τα κράτη μέλη στην ανάληψη δράσης, η Επιτροπή έχει αναλάβει, από το 2015, πρωτοβουλίες για την αποσαφήνιση και την εναρμόνιση της σχετικής νομοθεσίας (π.χ. έγκριση κατευθυντήριων γραμμών της ΕΕ για τη δωρεά τροφίμων³², ακολουθούμενες από τροποποιήσεις των κανόνων υγιεινής των τροφίμων για τη διευκόλυνση ασφαλών πρακτικών δωρεάς τροφίμων, καθώς και κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ σχετικά με τη χρήση τροφίμων που δεν προορίζονται πλέον για ανθρώπινη κατανάλωση³³). Η Επιτροπή έχει επίσης δημιουργήσει, από το 2016, μια πολυμερή πλατφόρμα, την πλατφόρμα της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων³⁴, προκειμένου να στηρίζει όλους τους παράγοντες στον καθορισμό μέτρων για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την αξιολόγηση της προόδου. Έχει επίσης εγκρίνει τα δικά της παραδοτέα (π.χ. συστάσεις για δράση στον τομέα της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων³⁵)

²⁸ Eurostat, Οκτώβριος 2022. *Living conditions in Europe - material deprivation and economic strain - Statistics Explained* (Συνθήκες διαβίωσης στην Ευρώπη — Υλική στέρηση και οικονομική πίεση — Επεξήγηση στατιστικών στοιχείων).

²⁹ Η ανάγκη διασφάλισης της πρόσβασης σε τρόφιμα και της αλληλεγγύης στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων τονίζεται επίσης στις συστάσεις της ομάδας Ευρωπαίων πολιτών σε σχέση με τη σπατάλη τροφίμων. Για το πλήρες σύνολο των συστάσεων, βλ. παράρτημα 16 της έκθεσης εκτίμησης των επιπτώσεων.

³⁰ COM(2020) 381 final.

³¹ EE L 248 της 27.9.2019, σ. 77.

³² EE C 361 της 25.10.2017, σ. 1.

³³ EE C 133 της 16.4.2018, σ. 2.

³⁴ https://food.ec.europa.eu/safety/food-waste/eu-actions-against-food-waste/eu-platform-food-losses-and-food-waste_el

³⁵ https://food.ec.europa.eu/system/files/2021-05/fs_eu-actions_action_platform_key-rcmnd_en.pdf

και έχει στηρίξει τις εργασίες που αναλαμβάνονται σε επίπεδο ΕΕ για τη βελτίωση των πρακτικών επισήμανσης ημερομηνίας³⁶. Η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και λύσεων για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων σε ολόκληρη την ΕΕ διευκολύνεται επίσης μέσω του ψηφιακού κόμβου της ΕΕ για την πρόληψη της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων³⁷. Το πιλοτικό έργο RESTwithEU³⁸ αξιολογεί και συνιστά ψηφιακά εργαλεία για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων στον κλάδο της εστίασης. Η υποστήριξη της αλλαγής συμπεριφοράς των καταναλωτών αντιμετωπίζεται από ειδική υποομάδα της πλατφόρμας και μια συλλογή βέλτιστων πρακτικών, η οποία αναπτύχθηκε από ένα πιλοτικό έργο της ΕΕ, το ευρωπαϊκό φόρουμ για τη σπατάλη τροφίμων από τους καταναλωτές, θα είναι διαθέσιμη έως το τέλος Ιουνίου 2023. Προκειμένου να ενισχυθεί η βάση τεκμηρίωσης για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων, το Κοινό Κέντρο Ερευνών διενεργεί αξιολογήσεις της αποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων³⁹, οι οποίες υποστηρίζονται από ένα πλαίσιο αξιολόγησης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από όλους τους φορείς. Οι προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος-πλαισίου της ΕΕ για την έρευνα και την καινοτομία «Ορίζων 2020»⁴⁰ και του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»⁴¹ προσφέρουν νέες ευκαιρίες έρευνας και καινοτομίας για την αντιμετώπιση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων. Άλλα χρηματοδοτικά μέσα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων περιλαμβάνουν το πρόγραμμα LIFE και το πρόγραμμα Interreg Europe. Στο πλαίσιο του προγράμματος για την ενιαία αγορά, η Επιτροπή διαθέτει επίσης επιχορηγήσεις για τη στήριξη των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών⁴² στη βελτίωση της μέτρησης της σπατάλης τροφίμων και της υλοποίησης δράσεων για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων, σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Εκτελεστικό Οργανισμό για την Υγεία και τον Ψηφιακό Τομέα (HADEA).

Πολλοί υπεύθυνοι επιχειρήσεων τροφίμων κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων έχουν λάβει σημαντικά μέτρα για τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων και τη βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των πόρων. Στο πλαίσιο του κώδικα δεοντολογίας της ΕΕ για υπεύθυνες επιχειρηματικές και εμπορικές πρακτικές στον τομέα των τροφίμων⁴³, οι μεταποιητές τροφίμων και οι έμποροι λιανικής πώλησής τους έχουν αναλάβει συγκεκριμένες δεσμεύσεις για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων στις δραστηριότητές τους και κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού.

Παρά τις εν λόγω δράσεις και την αυξανόμενη ευαισθητοποίηση σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις και τις συνέπειες των αποβλήτων τροφίμων, τις πολιτικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών και τα μέτρα της ΕΕ που εφαρμόστηκαν μετά

³⁶ https://food.ec.europa.eu/safety/food-waste/eu-actions-against-food-waste/date-marking-and-food-waste-prevention_el

³⁷ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu-food-loss-waste-prevention-hub/eu-member-state-page/show/FI

³⁸ <https://restwith.eu/>

³⁹ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών, Caldeira, C., Sala, S., De Laurentiis, V., *Assessment of food waste prevention actions. Development of an evaluation framework to assess the performance of food waste prevention actions* (Αξιολόγηση των δράσεων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων. Ανάπτυξη πλαισίου αξιολόγησης για την αξιολόγηση των επιδόσεων των δράσεων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων), Υπηρεσία Εκδόσεων, 2019.

⁴⁰ Βλ. έργα [CHORIZO](#) και [ToNoWaste](#).

⁴¹ Βλ. έργα [FOLOU](#) and [WASTELESS](#).

⁴² Παράδειγμα: [HaDEA 2022 call for proposals to help stakeholders take action on fighting food waste \(Πρόσκληση υποβολής προτάσεων HaDEA 2022 για παροχή συνδρομής στα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να αναλάβουν δράση για την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων\)](#).

⁴³ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ασφάλεια των τροφίμων, *Κώδικας δεοντολογίας της ΕΕ για υπεύθυνες επιχειρηματικές και εμπορικές πρακτικές στον τομέα των τροφίμων*, 2021.

το σχέδιο δράσης του 2015 για την κυκλική οικονομία, η παραγωγή αποβλήτων τροφίμων δεν μειώνεται επαρκώς ώστε να σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην επίτευξη του ΣΒΑ 12.3. Στην ΕΕ, παρά τις υφιστάμενες νομικές υποχρεώσεις της ΟΠΑ και τις υποστηρικτικές δραστηριότητες της Επιτροπής, τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα στα κράτη μέλη είναι ετερόκλητα και δεν έχουν οδηγήσει σε σημαντική μείωση των επιπέδων αποβλήτων τροφίμων.

Ως εκ τούτου, ο καθορισμός στόχων αποτελεί αναγκαίο επόμενο βήμα. Οι ειδικοί στόχοι της παρούσας πρότασης είναι: πρώτον, να ανατεθεί σαφής ευθύνη στα κράτη μέλη για την επίτευξη της μείωσης των αποβλήτων τροφίμων κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και στα νοικοκυριά, στις αντίστοιχες επικράτειές τους, και, ως εκ τούτου, να συμβάλουν ουσιαστικά στην επίτευξη του ΣΒΑ 12.3· και δεύτερον, να εξασφαλιστεί επαρκής και συνεπής ανταπόκριση από όλα τα κράτη μέλη για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων, ανάλογη με εκείνη των πρωτοπόρων.

Αυτό θα πρέπει να οδηγήσει κάθε κράτος μέλος να αναλάβει φιλόδοξη δράση — εφαρμόζοντας τα πλέον αποτελεσματικά μέτρα, προσαρμοσμένα στη συγκεκριμένη εθνική του κατάσταση— και με στόχο τη στήριξη της αλλαγής συμπεριφοράς των καταναλωτών, καθώς και την ενίσχυση του συντονισμού των δράσεων μεταξύ φορέων σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των τροφίμων, καθώς και με άλλους σχετικούς φορείς (π.χ. πανεπιστήμια, ΜΚΟ, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, φορείς της κοινωνικής οικονομίας κ.λπ.).

Επιπλέον, μετά τη Διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης, η σπατάλη τροφίμων επιλέχθηκε ως το πρώτο θέμα των ομάδων διαβούλευσης Ευρωπαίων πολιτών. Οι συστάσεις της ομάδας πολιτών θα στηρίζουν το έργο της Επιτροπής και θα στηρίζουν τα κράτη μέλη στον σχεδιασμό εθνικών στρατηγικών και σχεδίων δράσης για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η προτεινόμενη τροποποίηση είναι σύμφωνη με το άρθρο 11 παράγραφος 1 της ΟΠΑ, το οποίο απαιτεί από τα κράτη μέλη να καθιερώσουν χωριστή συλλογή για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα έως την 1η Ιανουαρίου 2025. Η πρόταση εισάγει διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (στο εξής: ΔΕΠ) και άλλα μέτρα πολιτικής που αποσκοπούν στη στήριξη της απαιτούμενης χρηματοδότησης και στην εναρμόνιση των πληροφοριών και των προσεγγίσεων που σχετίζονται με τις υποδομές συλλογής, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης που θα χρειαστούν μόλις η υποχρέωση χωριστής συλλογής αναπτύξει τα αποτελέσματά της.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 6 της ΟΠΑ, η Επιτροπή υποχρεούται, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2023, να εξετάσει τα στοιχεία για τα απόβλητα τροφίμων που παρέχονται από τα κράτη μέλη, προκειμένου να εξετάσει τη σκοπιμότητα της δημιουργίας, σε επίπεδο Ένωσης, στόχου για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων που θα πρέπει να επιτευχθεί έως το 2030 και να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, συνοδευόμενη, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση. Ο καθορισμός στόχων θα πρέπει να ενισχύσει τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφος 1 της ΟΠΑ, το οποίο απαιτεί από τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η στρατηγική της ΕΕ για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα αφορά την παραγωγή και την κατανάλωση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, αναγνωρίζοντας παράλληλα τη σημασία του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας. Παρουσιάζει ένα όραμα για τα κλωστοϋφαντουργικά

προϊόντα με ορίζοντα το 2030, το οποίο θέτει ως στόχο κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα τα οποία είναι μακρόβια και ανακυκλώσιμα, σε μεγάλο βαθμό κατασκευασμένα από ανακυκλωμένες ίνες, απαλλαγμένα από επικίνδυνες ουσίες και τα οποία παράγονται με σεβασμό των εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων και του περιβάλλοντος, και επισημαίνει την ανάγκη για ευθύνη του παραγωγού κατά μήκος της αξιακής αλυσίδας, για επαρκείς ικανότητες για καινοτόμο ανακύκλωση από ίνα σε ίνα, λύσεις βιολογικής προέλευσης και για μείωση στο ελάχιστο της αποτέφρωσης και της υγειονομικής ταφής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Ιδιαίτερη σημασία για τη διαχείριση των αποβλήτων έχει το γεγονός ότι η στρατηγική της ΕΕ για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα ανακοίνωσε εναρμονισμένους κανόνες της ΕΕ για τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, καθώς και οικονομικά κίνητρα για να καταστούν τα προϊόντα πιο βιώσιμα («διαφοροποίηση των τελών βάσει οικολογικών κριτηρίων»). Επιπλέον, τόνισε τον στόχο της Επιτροπής να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που σχετίζονται με την εξαγωγή αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και να προωθήσει την αξιοπρεπή εργασία παγκοσμίως για μια παγκόσμια δίκαιη μετάβαση και μια βιώσιμη ανάκαμψη⁴⁴.

Η παρούσα πρωτοβουλία αποσκοπεί επίσης να συμβάλει στον στόχο του σχεδίου δράσης για την κυκλική οικονομία να μειωθεί σημαντικά η συνολική παραγωγή αποβλήτων και να μειωθεί κατά το ήμισυ η ποσότητα των υπολειμματικών (μη ανακυκλωμένων) αστικών αποβλήτων έως το 2030. Η αναθεώρηση της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας θα έχει ως στόχο τη μείωση της παραγωγής απορριμμάτων συσκευασίας. Από κοινού με την παρούσα πρωτοβουλία και την αναθεώρηση της πρωτοβουλίας της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας θα αντιμετωπιστεί πάνω από το 65 % όλων των αστικών αποβλήτων που παράγονται (συσκευασίες, απόβλητα τροφίμων και απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων), με αποτέλεσμα τη συμβολή στον πρωταρχικό στόχο της ΟΠΑ και της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Η πρόταση της Επιτροπής που αφορούσε τον κανονισμό για τις μεταφορές αποβλήτων (στο εξής: ΚΜΑ)⁴⁵ εγκρίθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2021 και κατά τον χρόνο έγκρισης της παρούσας πρότασης οι διαπραγματεύσεις βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη. Στόχος της είναι να διασφαλιστεί ότι η ΕΕ δεν εξάγει σε τρίτες χώρες τις προκλήσεις της σχετικά με τα απόβλητα και να διευκολυνθούν οι μεταφορές προς ανακύκλωση, αποθαρρύνοντας παράλληλα τις μεταφορές προς διάθεση. Τα μέτρα περιλαμβάνουν κριτήρια για την καλύτερη διάκριση μεταξύ μεικτών και μη μεικτών αποβλήτων, καθώς και μεταξύ μεταχειρισμένων προϊόντων και αποβλήτων, τα οποία μπορούν να θεσπιστούν για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Επίσης, προτείνεται αυστηρότερο καθεστώς εξαγωγών σε τρίτες χώρες εκτός ΟΟΣΑ, καθώς και υποχρέωση ελέγχου των επιδόσεων των εγκαταστάσεων ανάκτησης σε τρίτες χώρες. Τέλος, προτείνονται μέτρα ώστε να ενισχυθούν οι προσπάθειες για την επιβολή των κανόνων μεταφοράς αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργίας. Οι επιπτώσεις της πρότασης ΚΜΑ λαμβάνονται υπόψη στην αξιολόγηση που διενεργείται. Επιπλέον, τα μέτρα που αφορούν τις μεταφορές υλικών (μέτρα 2.6 και 2.9) διακρίνουν τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα που προορίζονται για επαναχρησιμοποίηση και δεν είναι πλέον απόβλητα (και, ως εκ τούτου, δεν υπόκεινται στον ΚΜΑ) από εκείνα που είναι απόβλητα για τα οποία γίνεται άμεση αναφορά στα μέτρα της πρότασης.

⁴⁴ COM(2022) 66 final.

⁴⁵ COM(2021) 709 final.

Ο προτεινόμενος κανονισμός για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα⁴⁶ θα ορίσει ένα πλαίσιο με το οποίο θα καθορίζονται οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για συγκεκριμένες ομάδες προϊόντων με σκοπό τη σημαντική βελτίωση της κυκλικότητας, της ενεργειακής απόδοσης και άλλων πτυχών περιβαλλοντικής βιωσιμότητας. Οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού μπορούν να είναι καίριας σημασίας για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων και την υψηλής ποιότητας ανακύκλωση, καθόσον μπορούν να βελτιώσουν την ανθεκτικότητα, τη δυνατότητα επισκευής, την ανακυκλωσιμότητα και το ανακυκλωμένο περιεχόμενο των προϊόντων. Η εκπόνηση τέτοιου είδους απαιτήσεων μπορεί επίσης να χρησιμεύσει ως βάση για τον καθορισμό εναρμονισμένων χρηματοδοτικών συνεισφορών στα συστήματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού. Οι απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα αναμένεται να τεθούν σε εφαρμογή έως το 2025 ή το 2026. Εκτός από την εισαγωγή νέων απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού, ο κανονισμός για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα θα θεσπίσει μέτρα ώστε να αντιμετωπιστεί η καταστροφή των μη πωληθέντων καταναλωτικών προϊόντων. Πρώτον, πρότείνει να θεσπιστεί απαίτηση για τις μεγάλες επιχειρήσεις να δημοσιοποιούν πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό και τα είδη των μη πωληθέντων καταναλωτικών προϊόντων που απορρίπτονται. Το εν λόγω μέτρο προορίζεται να λειτουργήσει ως αντικίνητρο για αυτήν την πρακτική το οποίο πλήττει τη φήμη, ενώ προβλέπεται επίσης η δημιουργία βελτιωμένης βάσης τεκμηρίωσης σχετικά με τον βαθμό στον οποίο πραγματοποιείται η καταστροφή των μη πωληθέντων καταναλωτικών προϊόντων. Δεύτερον, στον κανονισμό για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα θα περιλαμβάνεται εξουσιοδότηση για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που θα απαγορεύουν την καταστροφή συγκεκριμένων ομάδων μη πωληθέντων καταναλωτικών προϊόντων, όπως τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, λαμβάνοντας υπόψη τις πληροφορίες από τη γενική υποχρέωση γνωστοποίησης. Άλλες σημαντικές πολιτικές της Ένωσης περιλαμβάνουν τον κανονισμό για την επισήμανση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων⁴⁷ και τον κανονισμό για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (στο εξής: REACH)⁴⁸.

Οι νομικά δεσμευτικοί στόχοι για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων συμβάλλουν σε ορισμένους άλλους στόχους πολιτικής της ΕΕ, και συγκεκριμένα στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, συνεπώς, στον στόχο της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 και στον στόχο της καθαρής μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, όπως εκφράζεται στο σχέδιο κλιματικών στόχων για το 2030⁴⁹. Η μείωση των αποβλήτων τροφίμων οδηγεί επίσης σε πιο βιώσιμη χρήση γης, σε μείωση του θαλάσσιου ευτροφισμού και μείωση της λειψυδρίας, σύμφωνα με τον στόχο της θέσπισης ενός βιώσιμου συστήματος τροφίμων, όπως προτείνεται στη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο».

Η στρατηγική προβλέπει τον καθορισμό μιας γραμμής βάσης για τα επίπεδα αποβλήτων τροφίμων, λαμβάνοντας υπόψη νέα στοιχεία που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη, και τον καθορισμό νομικά δεσμευτικών στόχων για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων σε ολόκληρη την ΕΕ έως το 2023.

⁴⁶ COM(2022) 142 final.

⁴⁷ EE L 272 της 18.10.2011, σ. 1.

⁴⁸ EE L 396 της 30.12.2006, σ. 1.

⁴⁹ COM(2020) 562 final.

Με τη στρατηγική για τη βιοοικονομία⁵⁰ επιδιώκονται δράσεις για την επαναχρησιμοποίηση, τη μείωση και την ανακύκλωση των ροών βιολογικών αποβλήτων. Η μείωση των αποβλήτων τροφίμων συμβάλλει στις βασικές αρχές της στρατηγικής, όπως η κυκλική οικονομία, η αλυσιδωτή χρήση της βιομάζας και η εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων.

Η πορεία μετάβασης για τον τουρισμό⁵¹, που δημοσιεύθηκε τον Φεβρουάριο του 2022, μεταξύ των βασικών δράσεων της αναδεικνύει τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων στον τομέα της φιλοξενίας. Τον Δεκέμβριο του 2022 τα κράτη μέλη ενέκριναν τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τον τουρισμό με ορίζοντα το 2030⁵², καλώντας την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίζουν τη βελτίωση της κυκλικότητας των τουριστικών υπηρεσιών, μεταξύ άλλων καταπολεμώντας τη σπατάλη τροφίμων.

Τέλος, η σπατάλη τροφίμων έχει προσδιοριστεί ως ένας από τους κύριους παράγοντες που επηρεάζουν την επισιτιστική ασφάλεια τόσο από την πλευρά της προσφοράς όσο και από την πλευρά της ζήτησης⁵³. Η μείωση της σπατάλης τροφίμων μπορεί να συμβάλει στην αύξηση της ανθεκτικότητας των συστημάτων τροφίμων και στην επισιτιστική ασφάλεια εν γένει, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας της αλυσίδας εφοδιασμού, καθώς και την οικονομική προσιτότητα των τροφίμων. Με την αύξηση της αποτελεσματικότητας των συστημάτων τροφίμων και την υποστήριξη της αλλαγής συμπεριφοράς των καταναλωτών για την αποφυγή περιττών απορρίψεων τροφίμων, θα ήταν δυνατή η σίτιση μεγαλύτερου αριθμού ατόμων με την ίδια παραγωγή τροφίμων. Ως εκ τούτου, η μείωση της σπατάλης τροφίμων μπορεί να συμβάλει στην κάλυψη της αναμενόμενης αυξανόμενης ζήτησης τροφίμων, με αποτέλεσμα να διασφαλίζεται παράλληλα ότι το επισιτιστικό μας σύστημα λειτουργεί εντός των ορίων του πλανήτη μας. Επιπλέον, η μείωση της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση των τιμών των τροφίμων, με αποτέλεσμα τη δυνητική βελτίωση της οικονομική πρόσβασης στα τρόφιμα.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Με το άρθρο 192 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ)⁵⁴ η ΕΕ εξουσιοδοτείται να δρα στον τομέα της περιβαλλοντικής πολιτικής για τη διατήρηση, την προστασία και τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος, την προστασία της ανθρώπινης υγείας, τη συμβολή στη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων και την προώθηση μέτρων σε διεθνές επίπεδο για την αντιμετώπιση περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Η πρόταση υποβάλλεται μέσω στοχευμένης τροποποίησης της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα (ΟΠΑ), η οποία είναι το μόνο νομικό μέσο για τη ρύθμιση της πρόληψης και της διαχείρισης των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων στην ΕΕ και βασίζεται στο άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Ενώ υπάρχουν διάφορες νομικές πράξεις που ρυθμίζουν τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα (π.χ. REACH, κανονισμός για την επισήμανση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων), η ΟΠΑ είναι το μόνο νομικό μέσο που ρυθμίζει όλες τις

⁵⁰ COM(2012) 060 final.

⁵¹ <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/404a8144-8892-11ec-8c40-01aa75ed71a1>

⁵² <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-15441-2022-INIT/el/pdf>

⁵³ SWD(2023)4 final, *Drivers of food security (Μοχλοί της επισιτιστικής ασφάλειας)*.

⁵⁴ ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 47.

πτυχές της διαχείρισης των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, μεταξύ άλλων τις ειδικές υποχρεώσεις για τη διασφάλιση των απαιτήσεων χωριστής συλλογής, επεξεργασίας και υποβολής εκθέσεων.

Η στοχευμένη τροποποίηση της ΟΠΑ βασίζεται σε αυτές τις υφιστάμενες απαιτήσεις για την άρση των κανονιστικών φραγμών που έχουν εντοπιστεί και την αντιμετώπιση των αδυναμιών της αγοράς, καθιστώντας τις διατάξεις αυτές σαφέστερες, πιο συγκεκριμένες και εναρμονισμένες, ώστε να μειωθεί το πεδίο εφαρμογής των πιθανών εθνικών αποκλίσεων και να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για την επέκταση υποδομών επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Επιπλέον, η δημιουργία της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τις υποχρεώσεις στον τομέα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων ακολουθεί τις ελάχιστες απαιτήσεις που καθορίζονται στο δίκαιο της ΕΕ και αποσκοπεί στην εναρμόνιση. Ο εν λόγω στόχος επιδιώκεται περαιτέρω με την ανάθεση στην Επιτροπή της υποχρέωσης να θεσπίζει λεπτομερέστερους κανόνες μέσω εκτελεστικών πράξεων. Ορίζονται σαφείς ημερομηνίες εφαρμογής για τα επιμέρους μέτρα σύμφωνα με τη σκοπιμότητα εφαρμογής τους και τον αναγκαίο χρόνο προσαρμογής που απαιτείται για τα υπόχρεα ενδιαφερόμενα μέρη.

Στον τομέα των αποβλήτων τροφίμων, η στοχευμένη τροποποίηση της ΟΠΑ βασίζεται στις υφιστάμενες απαιτήσεις για την αντιμετώπιση σημαντικών πτυχών της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων (ορισμός των αποβλήτων τροφίμων και κοινή μεθοδολογία μέτρησης των αποβλήτων τροφίμων, υποχρεώσεις των κρατών μελών για μείωση των αποβλήτων τροφίμων σε κάθε στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, παρακολούθηση και υποβολή ετήσιων εκθέσεων σχετικά με τα επίπεδα αποβλήτων τροφίμων, προετοιμασία εθνικών προγραμμάτων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων) και της διαχείρισής τους (π.χ. χωριστή συλλογή).

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Δεδομένου του διασυννοριακού χαρακτήρα της αξιακής αλυσίδας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων από οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική άποψη, η πώληση, η κατανάλωση και η διαχείριση του τέλους του κύκλου ζωής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και των παγκόσμιων αξιακών αλυσίδων. Η μεγάλη εξάρτηση από τις πρώτες ύλες αναδεικνύει τη σημασία της ενίσχυσης των κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων για τη μείωση της χρήσης πρωτογενών πρώτων υλών και τη συμβολή στον μετριασμό των αρνητικών περιβαλλοντικών εξωγενών επιδράσεών τους.

Τα συστήματα συλλογής, διαλογής και ανακύκλωσης πρέπει να επεκταθούν, ώστε να προετοιμαστούν για την επικείμενη υποχρέωση χωριστής συλλογής και την πλήρη εφαρμογή της, δεδομένου ότι αρκετές αδυναμίες του κανονιστικού πλαισίου και της αγοράς, από τις οποίες επηρεάζονται όλα τα κράτη μέλη και οι φορείς σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, εμποδίζουν επί του παρόντος την επαρκή παροχή ικανότητας συλλογής, διαλογής και ανακύκλωσης. Η απουσία κοινής προσέγγισης της ΕΕ για τη διαχείριση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας ή περαιτέρω παγίωσης του κανονιστικού κατακερματισμού και διατάραξης των ροών αποβλήτων και υλικών, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η διασυννοριακή διακίνηση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων (προϊόντων, μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων), καθώς και η συντονισμένη δράση και οι ταχείες επενδύσεις σε ολόκληρη την ΕΕ. Υπάρχουν μεγάλοι κίνδυνοι για περαιτέρω αύξηση του κανονιστικού κατακερματισμού και του διοικητικού φόρτου για τα ενδιαφερόμενα μέρη του κλάδου, κυρίως τις ΜΜΕ, λόγω της διαφορετικής εφαρμογής της

αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» μέσω των εθνικών προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Η αντιμετώπιση των διασυνοριακών περιβαλλοντικών εξωγενών επιδράσεων, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των εξαγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων (και των αποβλήτων που είναι συγκαλυμμένα ως μη απόβλητα) σε τρίτες χώρες αντιμετωπίζεται αποτελεσματικότερα με τη δράση της ΕΕ, ιδίως δεδομένου ότι οι βασικές αιτίες του προβλήματος σχετίζονται με ρυθμιστικές αδυναμίες που οφείλονται στην έλλειψη εναρμονισμένων ορισμών και τον κανονιστικό κατακερματισμό, καθώς και σε ένα χρηματοδοτικό κενό που απαντά σε όλα τα κράτη μέλη.

Όλα τα κράτη μέλη παράγουν απόβλητα τροφίμων, με αποτέλεσμα να επέρχονται σημαντικές διασυνοριακές περιβαλλοντικές εξωγενείς επιδράσεις. Η παραγωγή, η αποθήκευση, η μεταφορά και η επεξεργασία τροφίμων και η διάθεση αποβλήτων τροφίμων προκαλούν περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις (όπως εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και επιπτώσεις στη χρήση γης, τη βιοποικιλότητα, τη χρήση των υδάτων και τον ευτροφισμό) εντός της ΕΕ. Επιπλέον, η παραγωγή τροφίμων που εισάγονται στην ΕΕ μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές παγκόσμιες περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις.

Η μείωση της σπατάλης τροφίμων σε ολόκληρη την ΕΕ με συνεκτικό τρόπο είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί, σε κάθε κράτος μέλος, η συνετή και ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, η μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο κλίμα, η βιοποικιλότητα και η χρήση των φυσικών πόρων, με οφέλη που υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα. Είναι σημαντικό ότι, καθιστώντας το σύστημα τροφίμων πιο αποτελεσματικό, η μείωση της σπατάλης τροφίμων συμβάλλει επιπλέον στην επισιτιστική ασφάλεια σε ολόκληρη την ΕΕ.

Το εμπόριο τροφίμων διεξάγεται ευρέως εντός της αγοράς της ΕΕ και οι επιχειρήσεις τροφίμων που δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο χρειάζονται συνοχή και σαφήνεια όσον αφορά το αναμενόμενο επίπεδο φιλοδοξίας για τον σχεδιασμό επενδύσεων και δράσεων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων. Μια συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να προσφέρει αξιοπιστία και συνέχεια και, ως εκ τούτου, να στηρίξει την υιοθέτηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων, για να επιταχυνθεί η μείωση των αποβλήτων τροφίμων σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των τροφίμων.

Παρά τις πολιτικές δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί σε διεθνές, ενωσιακό και εθνικό επίπεδο, τις υφιστάμενες νομικές απαιτήσεις της ΟΠΑ και τις υποστηρικτικές δραστηριότητες της Επιτροπής, οι αποκρίσεις των κρατών μελών στη σπατάλη τροφίμων ήταν άνισες και, συνολικά, δεν επαρκούν για την αντιμετώπιση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν και των περιβαλλοντικών, οικονομικών και κοινωνικών συνεπειών για τους καταναλωτές, τις επιχειρήσεις και την κοινωνία στο σύνολό της. Οι διαφορές στις προσπάθειες μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων και τα διαφορετικά επίπεδα προσδοκιών όσον αφορά τη συμβολή των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων καταδεικνύουν την ανάγκη για πιο συντονισμένα και ομοιόμορφα μέτρα σε επίπεδο ΕΕ ως μοχλούς της προόδου στο εύρος και τον ρυθμό που απαιτείται για την επίτευξη του ΣΒΑ 12.3.

Ο καθορισμός νομικά δεσμευτικών στόχων για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων προς επίτευξη από τα κράτη μέλη έως το 2030 αναμένεται να ενισχύσει τις προσπάθειες για τον προσδιορισμό και την κλιμάκωση αποτελεσματικών στρατηγικών και πρωτοβουλιών τόσο εντός όσο και μεταξύ των κρατών μελών με τους εξής τρόπους: εξορθολογισμός της συμβολής των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων, ιδίως στο πλαίσιο των διασυνοριακών

αλυσίδων εφοδιασμού· συμβολή στη διασφάλιση της συνεκτικής και ταυτόχρονης αντιμετώπισης των παραγόντων που προκαλούν την παραγωγή αποβλήτων τροφίμων (αγορά και συμπεριφορά) από όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις δράσεις που έχουν αναληφθεί από τους —έως τώρα λίγους— πρωτοπόρους· και επιτάχυνση της ανάπτυξης αποτελεσματικών εθνικών στρατηγικών πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων μέσω της διάδοσης ορθών πρακτικών και της περαιτέρω αξιοποίησης της βάσης γνώσεων της ΕΕ σχετικά με την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων.

Ο καθορισμός στόχων στη νομοθεσία της ΕΕ για τα απόβλητα αποτελεί μέσο πολιτικής που θα απαιτούσε από τα κράτη μέλη να αναλάβουν δράση, παρέχοντας παράλληλα πλήρη ευελιξία όσον αφορά την επιλογή των απαιτούμενων μέτρων. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν τα μέσα πολιτικής που θα είναι τα πλέον αποτελεσματικά και αποδοτικά, ανάλογα με την ειδική κατάσταση που επικρατεί στις αντίστοιχες επικράτειές τους.

• **Αναλογικότητα**

Η κανονιστική προσέγγιση της ΟΠΑ, που εναρμονίζει ορισμένα στοιχεία της διαχείρισης των αποβλήτων (ορισμοί, ποσοτικοί ή ποιοτικοί στόχοι που καθιστούν λειτουργική την ιεράρχηση των αποβλήτων, αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων) και αφήνει περιθώρια για εθνικά και τοπικά μέτρα εφαρμογής (σχεδιασμός διαχείρισης αποβλήτων και αδειοδότηση των αποβλήτων), συνάδει με τη δράση σε επίπεδο ΕΕ που περιορίζεται μόνο στον απολύτως αναγκαίο βαθμό.

Η αυξημένη εναρμόνιση των προσεγγίσεων για τη διαχείριση των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής των στοχευόμενων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, τους σαφείς ορισμούς, τις ελάχιστες απαιτήσεις μεταφοράς και επεξεργασίας για την επιχειρησιακή εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων, τα οργανωτικά χαρακτηριστικά των συστημάτων συλλογής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και τον επιμερισμό των βαρών θα παράσχει ασφάλεια δικαίου για την αναγκαία συντονισμένη δράση από τα ενδιαφερόμενα μέρη σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων (κράτη μέλη, κοινωνικές επιχειρήσεις, διαχειριστές αποβλήτων, παραγωγοί, άλλοι οικονομικοί παράγοντες, πολίτες) για επενδύσεις στην ανάπτυξη υποδομών σε ολόκληρη την ΕΕ για την εκμετάλλευση της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης στο έπακρο. Οι εν λόγω υπεύθυνοι επιτυγχάνουν οικονομική αποδοτικότητα λόγω οικονομιών κλίμακας και χαμηλότερου κόστους συμμόρφωσης, με την υποχρέωση μόνο να τηρούν μια ενιαία κανονιστική προσέγγιση σε ολόκληρη την ΕΕ, για την οποία απαιτείται δράση σε επίπεδο ΕΕ. Μια εναρμονισμένη προσέγγιση για την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού μέσω κοινών κανόνων για τη ΔΕΠ, με παράλληλη μείωση άλλων κανονιστικών εμποδίων που διαταράζουν τη μεγαλύτερη ομοιομορφία των κλωστοϋφαντουργικών αποβλήτων για τη διαλογή εισροών και εκροών και τις μεταφορές εκτός εθνικών συνόρων για διαλογή, επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, θα μειώσει σημαντικά τις οικονομικές επιβαρύνσεις του κλάδου και των ΜΜΕ, ώστε να διατηρείται η ανταγωνιστικότητά τους. Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι, από τη στιγμή που ο τομέας της κλωστοϋφαντουργίας αποτελείται κατά 99 % από ΜΜΕ, η εκπλήρωση των διευρυμένων ευθυνών του παραγωγού θα ασκείται συλλογικά μέσω οργανώσεων ευθύνης των παραγωγών που θα αναλάβουν την ευθύνη για λογαριασμό τους, γεγονός που θα μειώσει σημαντικά τον διοικητικό φόρτο για αυτές. Η συνδυασμένη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος μπορεί να θεωρηθεί σημαντικό παράλληλο όφελος. Για να μειωθεί περαιτέρω ο αντίκτυπος στις ΜΜΕ, οι πολύ μικρές επιχειρήσεις (έως 10 εργαζόμενοι) —που αντιπροσωπεύουν το 88 % του συνόλου των εταιρειών του τομέα—

εξαιρούνται από τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού, γεγονός που προβλέπει σημαντική ελάφρυνση του διοικητικού φόρτου και του αντικτύπου για τις ΜΜΕ.

Στον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας κυριαρχούν οι ΜΜΕ. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις καλύπτουν περίπου το 88 % του τομέα. Η πρόταση είναι ειδικά προσαρμοσμένη για την ελαχιστοποίηση των οικονομικών και διοικητικών επιπτώσεων στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, κυρίως με τον αποκλεισμό όλων των πολύ μικρών επιχειρήσεων από τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού. Όλες οι υπόλοιπες ΜΜΕ (δηλαδή οι ΜΜΕ που δεν είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις) θα εξακολουθήσουν να καλύπτονται από τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού. Από την άλλη πλευρά, η στήριξη για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση θα στηρίξει επίσης τις ΜΜΕ που καλύπτονται από τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (δηλαδή εκείνες που δεν είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις) σε σύγκριση με την υφιστάμενη κατάσταση, ώστε να διασφαλίζεται η διάθεση περισσότερης χρηματοδότησης και η διάθεση στην αγορά σταθερότερων πρώτων υλών επαναχρησιμοποιήσιμων και ανακυκλώσιμων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

Όσον αφορά τα απόβλητα τροφίμων, δεν τίθενται νέα μέτρα σε επίπεδο ΕΕ με τον προτεινόμενο καθορισμό στόχων για τη μείωση της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων. Ο καθορισμός στόχων παρέχει στα κράτη μέλη την ελευθερία να επιλέγουν τα πλέον αποτελεσματικά μέτρα, προσαρμοσμένα στη συγκεκριμένη εθνική τους κατάσταση. Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να λάβουν νέα μέτρα σχετικά με τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων πέραν όσων έχουν ήδη θεσπιστεί με την ΟΠΑ (δηλαδή μείωση των αποβλήτων τροφίμων σε κάθε στάδιο της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, κατάρτιση προγραμμάτων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, εφαρμογή σχετικών δράσεων, παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων σχετικά με την επιτευχθείσα πρόοδο). Επιπλέον, τα κράτη μέλη έχουν ήδη δεσμευτεί, από την έγκριση του θεματολογίου για τη βιώσιμη ανάπτυξη το 2015, να αναλάβουν δράση για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων, προκειμένου να συμβάλουν στον ΣΒΑ 12.3, ο οποίος αποτελεί εκ των πραγμάτων μη δεσμευτικό, φιλόδοξο στόχο.

Η πείρα από τις πρωτοπόρες χώρες δείχνει ότι τα μέτρα που έχουν εφαρμόσει μέχρι στιγμής οι κυβερνήσεις βασίζονται στο ότι οι οικονομικοί παράγοντες στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων συμμετέχουν εθελοντικά σε κοινούς χάρτες πορείας που αποσκοπούν στην επίτευξη του κοινού στόχου μείωσης της σπατάλης τροφίμων. Η χρηματοδοτική βοήθεια (με τη μορφή επιχορηγήσεων δράσης) παρέχεται επί του παρόντος σε επίπεδο ΕΕ, ώστε να υποστηριχθούν τα ενδιαφερόμενα μέρη στη λήψη συγκεκριμένων μέτρων για τη βελτίωση της μέτρησης και της πρόληψης των αποβλήτων τροφίμων. Οι επιχορηγήσεις που έχουν υλοποιηθεί μέχρι στιγμής από την Επιτροπή, στο πλαίσιο του προγράμματος για την ενιαία αγορά, έχουν ειδικότερα ως στόχο τις ΜΜΕ για να καλυφθούν οι ειδικές ανάγκες τους και να στηριχθούν η ανάπτυξη και η διάδοση βέλτιστων πρακτικών.

Η περαιτέρω ανταλλαγή γνώσεων, βέλτιστων πρακτικών, εργαλείων, κατευθυντήριων γραμμών και πείρας θα συνεχιστεί μέσω της πλατφόρμας της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των υποομάδων της) και του ειδικού δικτυακού τόπου (κόμβος της ΕΕ για την πρόληψη της απώλειας και της σπατάλης τροφίμων).

Συνολικά, τα προτεινόμενα μέτρα δεν υπερβαίνουν τα αναγκαία για την επίτευξη της κανονιστικής συμμόρφωσης και, παράλληλα, διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εξηγήσεων, η τροποποίηση της ΟΠΑ, μια οδηγία, αποτελεί το κατάλληλο μέσο που πρέπει να επιστρατευθεί. Επιτρέπει την εναρμόνιση ορισμένων στοιχείων, αφήνοντας παράλληλα χώρο στα κράτη μέλη για να λαμβάνουν υπόψη τις εθνικές ιδιαιτερότητες κατά τη μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

Η ΟΠΑ είναι το μόνο νομικό μέσο για τη ρύθμιση της πρόληψης και της διαχείρισης των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων στην ΕΕ και βασίζεται στο άρθρο 192 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Ενώ υπάρχουν διάφορες νομικές πράξεις που ρυθμίζουν τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα (π.χ. REACH, κανονισμός για την επισήμανση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων), η ΟΠΑ είναι το μόνο νομικό μέσο που ρυθμίζει όλες τις πτυχές της διαχείρισης των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, μεταξύ άλλων τις ειδικές υποχρεώσεις για τη διασφάλιση των απαιτήσεων χωριστής συλλογής, επεξεργασίας και υποβολής εκθέσεων.

Τα απόβλητα τροφίμων ορίζονται και ρυθμίζονται επίσης στην ΟΠΑ. Ενώ ορισμένα μεμονωμένα μέτρα που μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της σπατάλης τροφίμων ρυθμίζονται στη νομοθεσία που σχετίζεται με τη λειτουργία της αγοράς τροφίμων, την ασφάλεια των τροφίμων ή την ενημέρωση των καταναλωτών για τα τρόφιμα σε επίπεδο Ένωσης, το συνολικό νομοθετικό πλαίσιο για την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της παρακολούθησης και της υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα απόβλητα τροφίμων που προκύπτει, καθώς και του σχεδιασμού των εθνικών προγραμμάτων πρόληψης της σπατάλης τροφίμων, αποτελεί μέρος της ΟΠΑ.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις**

Δεν πραγματοποιήθηκαν εκ των υστέρων αξιολογήσεις, δεδομένου ότι η τελευταία τροποποίηση της ΟΠΑ πραγματοποιήθηκε μόλις το 2018. Ως εκ τούτου, θα ήταν άκαιρο να πραγματοποιηθεί εκ των υστέρων αξιολόγηση των πρόσφατων τροποποιήσεων που δεν έχουν ακόμη αναπτύξει πλήρως τα αποτελέσματά τους. Επιπλέον, στην ΟΠΑ προβλέπονται ειδικές ρήτρες επανεξέτασης για συγκεκριμένες ροές αποβλήτων, οι οποίες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αναλύσεις των επιπτώσεων των κείμενων διατάξεων.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Η μέθοδος και η στρατηγική διαβούλευσης περιγράφονται στη διαδικασία συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων για πρόταση σχετικά με τις «Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της διαχείρισης αποβλήτων — Αναθεώρηση του ενωσιακού πλαισίου για τα απόβλητα»⁵⁵ και στην αρχική εκτίμηση των επιπτώσεων «Πρόταση αναθεώρησης της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα — μέρος που αφορά τον στόχο μείωσης των αποβλήτων τροφίμων»⁵⁶.

⁵⁵ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πείτε την άποψή σας, Δημοσιευμένες πρωτοβουλίες, Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της διαχείρισης αποβλήτων — Αναθεώρηση του ενωσιακού πλαισίου για τα απόβλητα, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13225-Environmental-impact-of-waste-management-revision-of-EU-waste-framework_el.

⁵⁶ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Πείτε την άποψή σας, Δημοσιευμένες πρωτοβουλίες, Σπατάλη τροφίμων — στόχοι μείωσης, https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13223-Food-waste-reduction-targets_el.

Δεδομένου ότι οι δύο προτάσεις αποσκοπούν στην τροποποίηση της ίδιας νομικής πράξης βάσει της ίδιας νομικής βάσης, αποφασίστηκε η συγχώνευσή τους. Κατά συνέπεια, η ανοικτή δημόσια διαβούλευση που πραγματοποιήθηκε κατά το διάστημα Μαΐου-Αυγούστου 2022 κάλυψε και τις δύο ροές αποβλήτων.

Απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων

Στο πλαίσιο της διαδικασίας συγκέντρωσης αποδεικτικών στοιχείων, η Επιτροπή έλαβε 197⁵⁷ χωριστές απαντήσεις. Όσοι απάντησαν είναι εγκατεστημένοι σε 25 διαφορετικές χώρες, μεταξύ των οποίων τέσσερις χώρες εκτός ΕΕ: 65 στο Βέλγιο που αντανakλούν τον αριθμό των βιομηχανικών εμπορικών ενώσεων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) στη χώρα αυτή, 23 στη Γερμανία, 16 στη Γαλλία, 14 στις Κάτω Χώρες και 12 στην Ιταλία.

Τα αποτελέσματα της διαβούλευσης κατέδειξαν συνολική υποστήριξη στην ανάγκη βελτίωσης της διαχείρισης των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, συνιστώντας τη λήψη ρυθμιστικών μέτρων για την αντιμετώπιση των υφιστάμενων ανεπαρκειών της αγοράς που ευνοούν τη διάθεση. Υπήρξε συνολική στήριξη για τη θέσπιση των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», μεταξύ άλλων και από τον πληττόμενο κλάδο. Ωστόσο, συνοδευόταν από ισχυρές εκκλήσεις για όσο το δυνατόν μεγαλύτερη εναρμόνιση προκειμένου να περιοριστεί ο αντίκτυπος στη βιομηχανία στην οποία κυριαρχούν οι ΜΜΕ, ιδίως για να εξασφαλιστεί πλήρης συνοχή με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα στο πλαίσιο του κανονισμού για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα κατά την εφαρμογή των απαιτήσεων διαφοροποίησης των τελών διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού. Εκπρόσωποι της βιομηχανίας ανακύκλωσης υπενθύμισαν ότι τα συναφή συστήματα ανακύκλωσης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων απαιτούν κατάλληλες μεταβατικές περιόδους για την δημιουργία ικανότητας ανακύκλωσης και των συστημάτων για τη διασφάλιση της ποιότητας των εισροών. Ο σημερινός σχεδιασμός ενδυμάτων με μεικτή σύνθεση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων αποτελεί πρόκληση για την ανακύκλωση, καθώς και έλλειψη τεχνολογιών αυτόματης διαλογής και ικανοτήτων που απαιτούνται για την προετοιμασία πρώτων υλών για ανακύκλωση. Τα ενδιαφερόμενα μέρη από τον τομέα της επαναχρησιμοποίησης και των ΜΚΟ επισήμαναν στοιχεία με τα οποία αποδεικνύεται ο τρόπος με τον οποίο τα μεταχειρισμένα ενδύματα συμβάλλουν στη μείωση των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, και ότι η χωριστή συλλογή των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και όχι μόνο των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της επαναχρησιμοποίησης. Οι εκπρόσωποι του κλάδου της κλωστοϋφαντουργίας τόνισαν επίσης τα κοινωνικοοικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη των κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων, όπως η ενοικίαση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων για την παράταση της διάρκειας ζωής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε σύγκριση με τα ιδιόκτητα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Τα ενδιαφερόμενα μέρη από διάφορες ομάδες ενδιαφερόμενων μερών τόνισαν τη σημασία της διασφάλισης της εναρμονισμένης εφαρμογής των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων για τη διευκόλυνση της διασυνοριακής διακίνησης των εν λόγω υλικών και για την αντιμετώπιση τυχόν παράνομων μεταφορών αποβλήτων που είναι συγκαλυμμένα ως μεταχειρισμένα προϊόντα, κυρίως για την κάλυψη των ανησυχιών που

⁵⁷ Στην πρωτοβουλία [Περιβαλλοντικές επιπτώσεις της διαχείρισης αποβλήτων — Αναθεώρηση του ενωσιακού πλαισίου για τα απόβλητα \(europa.eu\)](#) αναφέρονται 198, διότι πρόκειται για επικάλυψη από το φόρουμ ΑΗΗΕ.

εξέφρασαν ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με την περιβαλλοντικά ορθή επεξεργασία των εξαγόμενων μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ειδικότερα, χωρίς διαλογή. Παρόμοιες έντονες εκκλήσεις μιας ευρείας ομάδας ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την ανάγκη εναρμόνισης των ορισμών των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, καθώς και των προϊόντων που υπόκεινται στη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού και των βασικών χαρακτηριστικών της, ιδίως για τη μείωση του κινδύνου κατακερματισμού της αγοράς και του νομοθετικού κατακερματισμού και διοικητικού φόρτου ενόψει αρκετών χωρών που εξετάζουν το ενδεχόμενο θέσπισης προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.

Κατά το διάστημα 24 Μαΐου 2022 – 24 Αυγούστου 2022 ήταν ανοικτή μια δημόσια διαβούλευση για τη συλλογή πρόσθετων στοιχείων σχετικά με τη γραμμή βάσης, την αναζήτηση γνώμων και οπτικών σχετικά με τα ζητήματα που σχετίζονται με τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, τη σκοπιμότητα και τις πιθανές επιπτώσεις των εναλλακτικών δράσεων, τη συλλογή παραδειγμάτων βέλτιστων πρακτικών και απόψεων σχετικά με την επικουρικότητα πιθανών δράσεων. Συνολικά, λήφθηκαν 731 έγκυρες απαντήσεις⁵⁸. Επιπλέον, 207 απαντήσαντες υπέβαλαν γραπτές παρατηρήσεις. Όσοι απάντησαν ήταν κυρίως οργανώσεις εταιρειών/επιχειρήσεων και επιχειρηματικές ενώσεις (40 %, 299 απαντήσεις) και πολίτες της ΕΕ (36 %, 255 απαντήσεις). Το 94 % όσων απάντησαν (693 απαντήσεις) είναι εγκατεστημένοι στην ΕΕ και οι περισσότεροι από αυτούς είναι εγκατεστημένοι στο Βέλγιο (16 %, 119 απαντήσεις)⁵⁹, τη Γερμανία (13 %, 96 απαντήσεις), την Ιταλία (11 %, 82 απαντήσεις) και τη Γαλλία (8 %, 63 απαντήσεις).

Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων είναι το είδος των αποβλήτων που αφορά λιγότερο όσους απάντησαν, με αναφορά ποσοστού ενδιαφέροντος μόνο 63 % όσον αφορά τις εταιρείες και τις επιχειρηματικές ενώσεις. Τα υπόλοιπα ενδιαφερόμενα μέρη (πολίτες της ΕΕ, ΜΚΟ και δημόσιες αρχές) έδειξαν μεγαλύτερα επίπεδα ανησυχίας επί του θέματος. Περισσότεροι από τους μισούς απαντήσαντες συμφώνησαν ή συμφώνησαν κατηγορηματικά ότι συμμετείχαν στη χωριστή συλλογή αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, με αναβολή των αποτελεσμάτων ανάλογα με την ομάδα ενδιαφερομένων στην οποία ανήκαν. Οι πολίτες της ΕΕ ηγήθηκαν της συλλογής αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ακολουθούμενοι από τις δημόσιες αρχές· και οι τελευταίες θέσεις καταλήφθηκαν από τις ΜΚΟ, τις εταιρείες και τις επιχειρηματικές ενώσεις. Ωστόσο, μόνο το 40 % των δημόσιων αρχών, το 32 % των εταιρειών και των επιχειρηματικών ενώσεων, το 28 % των πολιτών της ΕΕ και το 24 % των ΜΚΟ συμφώνησαν ή συμφώνησαν κατηγορηματικά (221 απαντήσεις) ότι ήταν ικανοποιημένοι με το σύστημα συλλογής αποβλήτων που εφαρμόζεται για τη συλλογή αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων εκεί όπου ζουν.

Σχεδόν 30 έγγραφα θέσης κάλυψαν τον τομέα των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, από τα οποία τα μισά περίπου προέρχονταν από ΜΜΕ ή οργανώσεις που τις εκπροσωπούσαν. Οι ΜΜΕ επισήμαναν ότι επί του παρόντος δεν υπάρχει σχέδιο μεγάλης κλίμακας για την επεξεργασία των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Τόνισαν την ανάγκη να προωθούνται ανθεκτικά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα υψηλής ποιότητας, να βελτιωθεί η επαναχρησιμοποίησή τους, καθώς και να προετοιμάζονται για

⁵⁸ Όλες οι απαντήσεις που λήφθηκαν θεωρήθηκαν έγκυρες.

⁵⁹ Ο μεγάλος αριθμός απαντησάντων από το Βέλγιο θεωρείται ότι οφείλεται στο γεγονός ότι οι Βρυξέλλες φιλοξενούν πολλές από τις οργανώσεις που εκπροσωπούν διαφορετικές ομάδες συμφερόντων ενώπιον των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, όπως βιομηχανικές ενώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις και οργανώσεις καταναλωτών κ.λπ.

επαναχρησιμοποίηση και να επεκταθούν οι υποδομές για επαρκή διαλογή για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και επεξεργασία όπου είναι δυνατόν. Συνέστησαν επίσης να πραγματοποιηθούν αλλαγές στα πρότυπα σχεδιασμού και κατανάλωσης των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και να μειωθεί η ποσότητα των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων μέσω φιλόδοξων πολιτικών για τα απόβλητα. Τα ίδια σημεία σχετικά με την ανθεκτικότητα και την επαναχρησιμοποίηση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, καθώς και σχετικά με την ικανότητα διαλογής και ανακύκλωσης, ήταν κοινά στη βιομηχανία ανακύκλωσης, η οποία επισήμανε επίσης ότι θα πρέπει να αναπτυχθούν κυκλικές και κοινωνικές αξιακές αλυσίδες κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

Μεταξύ των συστάσεων ήταν η ανάγκη να καθοριστούν ποσοτικοί στόχοι επαναχρησιμοποίησης και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και να βελτιωθούν τα συστήματα χωριστής συλλογής. Οι ΜΜΕ επισήμαναν ότι τα συστήματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού θα πρέπει να επιβάλουν την ιεράρχηση των αποβλήτων με τον καθορισμό ποσοτικών στόχων για την πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων και την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, να διασφαλίζουν την οικολογική διαφοροποίηση των τελών και τον θεμιτό ανταγωνισμό στις αγορές ανακύκλωσης, παρέχοντας πρόσβαση στη ροή αποβλήτων σε φορείς προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, ενώ παράλληλα να συμμετέχουν οι κοινωνικές επιχειρήσεις ως βασικά ενδιαφερόμενα μέρη στην ανάπτυξη, τη διακυβέρνηση και τη λειτουργία των εν λόγω συστημάτων. Τάχθηκαν επίσης υπέρ της συνοχής με άλλες ρυθμιστικές πρωτοβουλίες, όπως ο κανονισμός για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα και ο ΚΜΑ, και η εναρμόνιση των κριτηρίων αποχαρκτηρισμού των αποβλήτων σε επίπεδο ΕΕ, η οποία εγκρίθηκε επίσης από τη βιομηχανία ανακύκλωσης. Οι ΜΜΕ επισήμαναν επίσης την ανάγκη καθοδήγησης για την επίτευξη υψηλών επιπέδων χωριστής συλλογής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ότι η διαλογή και η προεπεξεργασία των ώριμων ινών είναι ζωτικής σημασίας για την επέκταση της ανακύκλωσης των απορριμμάτων μετά την κατανάλωση. Ορισμένα έγγραφα θέσης εξετάζουν έναν εναρμονισμένο ορισμό των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργίας.

Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν συνεντεύξεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2022 διοργανώθηκαν συνεντεύξεις με επιλεγμένα ενδιαφερόμενα μέρη από όλες τις ομάδες ενδιαφερομένων, οι οποίες επικεντρώθηκαν κυρίως σε ένα ευρύτερο πεδίο εφαρμογής αρχικά και στη συνέχεια επικεντρώθηκαν σε απόβλητα μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Πραγματοποιήθηκαν είκοσι επτά ατομικές/ομαδικές συνεντεύξεις αναφορικά με τον εντοπισμό προβλημάτων, το πεδίο εφαρμογής των στόχων και τη συλλογή αποδεικτικών στοιχείων όσον αφορά τις επιπτώσεις των επιλογών και των μέτρων. Σύμφωνα με τα ενδιαφερόμενα μέρη, ένα πανευρωπαϊκό πλαίσιο διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού θα πρέπει να περιλαμβάνει ειδικά στοιχεία για να είναι αποδοτικό. Τα μέτρα για την επαναχρησιμοποίηση, την επισκευή και τη χωριστή συλλογή πρέπει να περιλαμβάνουν εφαρμόσιμους δεσμευτικούς στόχους για την ενθάρρυνση των παραγωγών να πραγματοποιήσουν τη μετάβαση στην κυκλικότητα. Όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής της πρωτοβουλίας, ορισμένοι από τους ενδιαφερόμενους φορείς πρότειναν η συλλογή να περιλαμβάνει τα κλωστοϋφαντουργικά απόβλητα που παράγονται από νοικοκυριά και επαγγελματίες, τα οποία είναι συγκρίσιμα με τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα οικιακής χρήσης, όπως τα ρούχα, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα οικιακών και εσωτερικών χώρων, οι υφασμάτινες τσάντες και τα υφασμάτινα αξεσουάρ· ωστόσο, εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με τα υποδήματα και τα τεχνικά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Πρότειναν επίσης να περιοριστεί πρώτα το πεδίο εφαρμογής και να επεκταθεί με την πάροδο του χρόνου, όταν θα υπάρξει η υποδομή, και να χρησιμοποιηθούν οι κωδικοί ΣΟ του δασμολογίου για τον

καθορισμό των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που καλύπτονται από το προτεινόμενο σύστημα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.

Τα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν διαφορετικές απόψεις σχετικά με το ζήτημα της καθοδήγησης. Όσον αφορά τους στόχους, τα ενδιαφερόμενα μέρη συνέστησαν την ανάπτυξη στόχων με σταδιακή αύξηση του επιπέδου φιλοδοξίας τους με την πάροδο του χρόνου, ανάλογα με τα επίπεδα κατανάλωσης, καθώς και δεσμευτικών στόχων μείωσης των πόρων για την παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, π.χ. μέσω ενός στόχου για το ανακυκλωμένο περιεχόμενο. Τόνισαν επίσης το γεγονός ότι τυχόν στόχοι θα πρέπει να συνδυαστούν με την κλιμάκωση των τεχνολογιών ανακύκλωσης στα κράτη μέλη και ότι με τους στόχους επαναχρησιμοποίησης θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι πράγματι γίνεται επαναχρησιμοποίηση. Σημείωσαν τη σημασία του να ληφθεί υπόψη ότι οι στόχοι για την προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργίας θα πρέπει να βασίζονται στην ιεράρχηση των αποβλήτων.

Η στοχευμένη διαβούλευση για τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων έλαβε τη μορφή συνολικά τεσσάρων εικονικών εργαστηρίων ενδιαφερόμενων μερών με τη χρήση ομαδικών συζητήσεων, καθώς και ομάδων ανάλυσης και χρήσης ψηφιακών λευκών πινάκων. Επιπλέον, χρησιμοποιήθηκαν μια συνεδρίαση της ομάδας εμπειρογνομόνων της ΟΠΑ (κράτη μέλη), συνεντεύξεις και μια διάσκεψη για το μέλλον της Ευρώπης για τη συγκέντρωση πιο στοχευμένων αποδεικτικών στοιχείων.

Οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν κατά τις διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη συνέβαλαν στον καθορισμό των προβλημάτων και στις επιλογές πολιτικής στις οποίες πρέπει να δοθεί έμφαση.

Δημιουργία αποβλήτων τροφίμων

Στο πλαίσιο της αρχικής εκτίμησης των επιπτώσεων, λήφθηκαν 85 παρατηρήσεις από απαντήσαντες σε 17 κράτη μέλη και 2 τρίτες χώρες (Ηνωμένο Βασίλειο και ΗΠΑ). Οι περισσότερες παρατηρήσεις προήλθαν από επιχειρηματικές ενώσεις (27), ακολουθούμενες από ΜΚΟ (18, από τις οποίες 12 επικεντρώνονται σε περιβαλλοντικά θέματα), εταιρείες (11), πολίτες της ΕΕ (9), καταναλωτές (4) και περιβαλλοντικές (3) οργανώσεις. Έξι δημόσιες αρχές (συμπεριλαμβανομένων 3 κρατών μελών) υπέβαλαν παρατηρήσεις μέσω του μηχανισμού ανατροφοδότησης.

Συνολικά, τα ενδιαφερόμενα μέρη εξέφρασαν τη στήριξή τους για τη νομοθετική πρωτοβουλία της ΕΕ, η οποία θεωρείται απαραίτητη για την επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας για κλιματική ουδετερότητα και μετάβαση σε βιώσιμα συστήματα τροφίμων, όπως ζητείται από τη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο». Τα περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη επιβεβαιώνουν ότι οι στόχοι μείωσης των αποβλήτων τροφίμων θα πρέπει να καλύπτουν ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού (αντικατοπτρίζοντας μια ολοκληρωμένη προσέγγιση των συστημάτων τροφίμων), με τον μελλοντικό στόχο της ΕΕ να ευθυγραμμίζεται με τον Στόχο Βιώσιμης Ανάπτυξης (στο εξής: ΣΒΑ) 12.3. Ενώ ορισμένοι από τους απαντήσαντες του κλάδου (κυρίως από τους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής και της μεταποίησης) προτιμούν έναν στόχο που επικεντρώνεται μόνο στο λιανικό εμπόριο και την κατανάλωση, άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς του κλάδου και μη κυβερνητικές οργανώσεις (στο εξής: ΜΚΟ) στηρίζουν μια ολιστική προσέγγιση για τη διασφάλιση της κοινής ευθύνης και της λογοδοσίας όλων των παραγόντων. Αρκετά ενδιαφερόμενα μέρη τονίζουν την ανάγκη για μια στέρεη βάση τεκμηρίωσης ώστε να καθοριστούν στόχοι, καθώς και για μια γραμμή

βάσης που θα αναγνωρίζει τις προσπάθειες όσων επιτυγχάνουν νωρίς τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα. Περίπου το ένα τρίτο των παρατηρήσεων που ελήφθησαν ζητούσαν φιλόδοξες δράσεις και προηγμένο επίπεδο-στόχο (50 %), συμπεριλαμβανομένων σχεδόν όλων των ΜΚΟ· από την άλλη πλευρά, οι τρεις παρατηρήσεις των κρατών μελών υποδηλώνουν ότι οι βασικές ή μεσαίες επιλογές είναι πιο ρεαλιστικές. Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη (από ΜΚΟ που επικεντρώνονται σε θέματα περιβάλλοντος και καταναλωτών, καθώς και κοινωνικές επιχειρήσεις) ζητούν, επιπλέον, την ενσωμάτωση στη μελλοντική νομοθετική πρόταση των απωλειών τροφίμων στην αγροτική εκμετάλλευση, ενώ οι πρωτογενείς παραγωγοί υποστηρίζουν ότι οι εν λόγω απώλειες δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν (τόσο για νομικούς όσο και για επιχειρησιακούς λόγους). Τέλος, πολλά ενδιαφερόμενα μέρη κάνουν έκκληση για συνοχή της πολιτικής και για την ανάγκη να οικοδομηθεί μια νοοτροπία αναγνώρισης της αξίας των τροφίμων, προκειμένου να αντιμετωπιστούν συστημικά ζητήματα που συνδέονται με τα συστήματα τροφίμων.

Η δημόσια διαβούλευση, η οποία ήταν ανοικτή από τις 24 Μαΐου 2022 έως τις 24 Αυγούστου 2022, κάλυψε τόσο τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων όσο και τα απόβλητα τροφίμων. Όσον αφορά τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων, τα ενδιαφερόμενα μέρη όλων των ομάδων συμφώνησαν ή συμφώνησαν κατηγορηματικά (πάνω από 90 %) με τα οφέλη που αποφέρει η μείωση των αποβλήτων τροφίμων, με σημαντικότερη τη «συμβολή στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων» και τη «συμβολή στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής». Οι απαντήσαντες προσδιόρισαν τους κύριους φορείς που πρέπει να λάβουν περισσότερα μέτρα για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων, όπως οι καταναλωτές, οι έμποροι λιανικής και άλλοι διανομείς, οι παρασκευαστές τροφίμων, καθώς και οι υπηρεσίες φιλοξενίας και σίτισης. Οι απαντήσαντες επισήμαναν ότι οι σημαντικότερες προκλήσεις για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων αφορούν την ανάγκη να υιοθετήσουν οι καταναλωτές νέες συνήθειες, όπως βελτιωμένες δεξιότητες διαχείρισης τροφίμων, ακολουθούμενες από την ανάγκη οι επιχειρήσεις να ενσωματώσουν την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων στις δραστηριότητές τους. Η διασφάλιση της ανάληψης επαρκούς δράσης με τον ρυθμό που απαιτείται για την επίτευξη των παγκόσμιων δεσμεύσεων για μείωση της σπατάλης τροφίμων κατά το ήμισυ έως το 2030 θεωρήθηκε σημαντικότερη από τις δημόσιες αρχές παρά από άλλες ομάδες. Όσον αφορά τα πιθανά μέτρα της ΕΕ για τη βελτίωση της πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων, το 74 % όσων απάντησαν (488 απαντήσεις) συμφώνησαν ή συμφώνησαν κατηγορηματικά με τον καθορισμό νομικά δεσμευτικών στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων, με ακόμη μεγαλύτερη υποστήριξη από τις δημόσιες αρχές (86 %, 25 απαντήσεις).

53 έγγραφα θέσης που λήφθηκαν μέσω της δημόσιας διαβούλευσης επικεντρώθηκαν στα απόβλητα τροφίμων ή περιλάμβαναν εκτιμήσεις σχετικά με το θέμα αυτό. Λήφθηκαν 26 έγγραφα από επιχειρηματικές ενώσεις, μεταξύ άλλων παρατηρήσεις σχετικά με τα απόβλητα τροφίμων, 12 από μη κερδοσκοπικές οργανώσεις, 8 από εταιρείες και 7 από δημόσιες αρχές. Στα περισσότερα έγγραφα θέσης επιδοκιμάζεται ο καθορισμός στόχων για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων, και σε 10 έγγραφα από αυτά υποστηρίζεται η ανάγκη για τη θέση φιλόδοξων στόχων (μείωση κατά 50 %) και σε 18 η εφαρμογή στόχων σε όλα τα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού. Ωστόσο, δύο επιχειρηματικές οργανώσεις διαφώνησαν ως προς τον καθορισμό στόχων στο στάδιο της πρωτογενούς παραγωγής, λόγω της ανισορροπίας ισχύος στην αλυσίδα εφοδιασμού και τη δυναμική της αγοράς που δεν μπορεί να ελεγχθεί από τους αγρότες. Σε διάφορα έγγραφα τονίστηκε επίσης η σημασία της ιεράρχησης των δράσεων με τον μεγαλύτερο περιβαλλοντικό ή κλιματικό αντίκτυπο, καθώς και ο ρόλος των συσκευασιών στην πρόληψη των αποβλήτων τροφίμων, κυρίως από επιχειρηματικές ενώσεις. Όσον αφορά τις δράσεις και τις πρωτοβουλίες πολιτικής που θα πρέπει να αναλάβει η ΕΕ, αναφέρθηκαν περισσότερο οι κανόνες σχετικά με τη σήμανση της ημερομηνίας και οι

δράσεις που σχετίζονται με την ευαισθητοποίηση και την εκπαίδευση, ενώ ορισμένα έγγραφα αναφέρονται επίσης σε βελτιωμένα συστήματα παρακολούθησης και ένα έγγραφο προτείνει την παροχή φορολογικών κινήτρων για δωρεές τροφίμων. Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη συνέστησαν επίσης τη συνοχή μεταξύ των πολιτικών για τα απόβλητα τροφίμων και άλλων συναφών πολιτικών (π.χ. επισήμανση, δράση για το κλίμα, κοινή γεωργική πολιτική).

Η συλλογή δεδομένων σχετικά με τις πρωτοβουλίες για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων πραγματοποιήθηκε μέσω δύο ερευνών που εστάλησαν σε εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και σε ενδιαφερόμενα μέρη της αξιακής αλυσίδας των τροφίμων. Και οι δύο έρευνες αποσκοπούσαν στη συλλογή ποσοτικών δεδομένων σχετικά με το κόστος των πρωτοβουλιών για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων και τις ποσότητες των τροφίμων των οποίων η σπατάλη απετράπη. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκαν τέσσερις συνεντεύξεις με επιλεγμένα ενδιαφερόμενα μέρη που απάντησαν στην έρευνα (δύο εταιρείες, ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός και μια δημόσια αρχή) με σκοπό τη συλλογή πρόσθετων δεδομένων και απόψεων σχετικά με τις πρωτοβουλίες τους και/ή την αποσαφήνιση των πληροφοριών που παρασχέθηκαν μέσω των ερευνών.

Τέλος, πραγματοποιήθηκαν τέσσερις στοχευμένες συνεδριάσεις διαβούλευσης με την πλατφόρμα της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων. Η πλατφόρμα της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων περιλαμβάνει διεθνείς οργανισμούς, θεσμικά όργανα της ΕΕ, εμπειρογνώμονες των κρατών μελών και ενδιαφερόμενα μέρη από την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των αγροτών, ΜΚΟ σχετικές με τη βιομηχανία, το περιβάλλον και τους καταναλωτές, και λοιπές ΜΚΟ (συμπεριλαμβανομένων των τραπεζών τροφίμων και άλλων φιλανθρωπικών οργανώσεων). Οι οργανώσεις του ιδιωτικού τομέα στην αξιακή αλυσίδα των τροφίμων αντιπροσωπεύουν ΜΜΕ για τον συγκεκριμένο τομέα δραστηριότητάς τους (π.χ. μεταποίηση τροφίμων, λιανικό εμπόριο, υπηρεσίες σίτισης κ.λπ.).

Τα συχνότερα ζητήματα που έθιξαν τα ενδιαφερόμενα μέρη αφορούσαν τη συμπερίληψη όλων των σταδίων της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων στο πεδίο εφαρμογής των στόχων, ενώ ορισμένα τόνισαν τη σημασία της παρακολούθησης και της ενσωμάτωσης των απωλειών τροφίμων στην αγροτική εκμετάλλευση, πριν από τη συγκομιδή· τη σημασία της συνεκτίμησης της ασφάλειας των τροφίμων και των ζωοτροφών (που εκφράζεται ιδίως από οργανώσεις του ιδιωτικού τομέα)· την ανησυχία σχετικά με την επιλογή του 2020 ως αφετηρίας για τον καθορισμό στόχων λόγω του αντικτύπου της νόσου COVID-19 (που επισημάνθηκε από ορισμένα κράτη μέλη και ΜΚΟ)· τη δυνατότητα διαφοροποίησης και συνεκτίμησης της σπατάλης βρώσιμων και μη βρώσιμων τροφίμων (αναφέρθηκε από οργανώσεις του ιδιωτικού τομέα)· και τη δυνατότητα να λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα που έχουν ήδη επιτευχθεί από τα κράτη μέλη κατά τον καθορισμό της γραμμής βάσης (επισημαίνονται από τα κράτη μέλη και τις οργανώσεις του ιδιωτικού τομέα).

Στο πλαίσιο της οριστικοποίησης της εκτίμησης των επιπτώσεων, η Επιτροπή συγκάλεσε επίσης συνεδρίαση της ομάδας εμπειρογνομόνων των κρατών μελών για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων (7 Μαρτίου 2023), καθώς και κοινή συνεδρίαση της πλατφόρμας της ΕΕ για την απώλεια και τη σπατάλη τροφίμων και της συμβουλευτικής ομάδας για τη βιωσιμότητα των συστημάτων τροφίμων (13 Μαρτίου 2023). Τα προαναφερθέντα ζητήματα επαναλήφθηκαν και υποβλήθηκαν περαιτέρω παρατηρήσεις σχετικά με την εξέταση των διαφόρων επιλογών πολιτικής για τον καθορισμό στόχων.

Οι πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν κατά τις προαναφερθείσες διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη συνέβαλαν στον καθορισμό των επιλογών πολιτικής, ιδίως στο ότι οι

στόχοι δεν περιορίζονται στα στάδια της κατανάλωσης και της λιανικής πώλησης, αλλά καλύπτουν την ευρύτερη αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Τα στοιχεία σχετικά με το κόστος της πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων που συλλέχθηκαν μέσω της έρευνας για τα ενδιαφερόμενα μέρη έδειξαν υψηλή μεταβλητότητα και ήταν γενικά υψηλότερα από τις τιμές που διαπιστώθηκαν στη βιβλιογραφία. Ως εκ τούτου, δεν χρησιμοποιήθηκαν άμεσα στο μοντέλο για τον υπολογισμό των μακροοικονομικών επιπτώσεων των στόχων.

Ομάδες πολιτών

Σε συνέχεια της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, η Επιτροπή ανακοίνωσε μια «νέα γενιά» ομάδων πολιτών με στόχο τη διαβούλευση με τυχαία επιλεγμένους πολίτες πριν από ορισμένες βασικές προτάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η σπατάλη τροφίμων επιλέχθηκε μεταξύ των τριών πρώτων θεματικών ενοτήτων που εξετάστηκαν από τους πολίτες (μαζί με τους ψηφιακούς κόσμους και τη μαθησιακή κινητικότητα), ενώ η ομάδα συνεδρίασε τρεις φορές από τον Δεκέμβριο του 2022 έως τον Φεβρουάριο του 2023. Μολονότι η ομάδα πολιτών δεν συμμετείχε στις δραστηριότητες διαβούλευσης που διοργανώθηκαν για τους σκοπούς της προετοιμασίας της νομοθετικής πρότασης, οι συστάσεις των πολιτών⁶⁰ θα συνεχίσουν να στηρίζουν το έργο της Επιτροπής σχετικά με την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων και έχουν ληφθεί υπόψη κατά την κατάρτιση της παρούσας νομοθετικής πρότασης. Οι συστάσεις των πολιτών θα χρησιμεύσουν επίσης ως οδηγός που θα βοηθήσει τα κράτη μέλη να επιτύχουν τους στόχους της παρούσας πρότασης για τη μείωση της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων.

Στις 23 συστάσεις των πολιτών δίνεται έμφαση στην ανάγκη μιας ευρείας προσέγγισης των συστημάτων τροφίμων, εμπλέκοντας όλους τους παράγοντες και ενισχύοντας τη συνεργασία σε ολόκληρη την αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων. Αυτή η ολοκληρωμένη προσέγγιση παρουσιάζεται στις τρεις θεματικές ενότητες τις οποίες πραγματεύονται οι συστάσεις της ομάδας: 1) συνεργασία στην αλυσίδα αξίας των τροφίμων: από το αγρόκτημα στο πιάτο· 2) πρωτοβουλίες επιχειρήσεων τροφίμων· και 3) στήριξη της αλλαγής συμπεριφοράς των καταναλωτών.

Οι συστάσεις των πολιτών αντικατοπτρίζουν τις τρεις κύριες γραμμές δράσης, οι οποίες πρέπει να αναληφθούν από τα κράτη μέλη προκειμένου να επιταχυνθεί η μείωση της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων σε εθνικό επίπεδο και να επιτευχθούν οι μελλοντικοί στόχοι. Το γενικό κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων που ορίζεται στην ΟΠΑ, καθώς και τα υποστηρικτικά μέτρα που λαμβάνονται σε επίπεδο ΕΕ, θα βασίζονται επίσης στις συστάσεις και θα στηρίζουν τα κράτη μέλη στην επίτευξη των μελλοντικών στόχων.

• Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας

Απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων

Το Κοινό Κέντρο Ερευνών παρείχε σημαντικά επιστημονικά στοιχεία καθ' όλη τη διάρκεια των σταδίων της εκτίμησης των επιπτώσεων, μεταξύ άλλων με την επανεξέταση εγγράφων και τη δημοσίευση στοιχείων σχετικά με το θέμα⁶¹:

⁶⁰ Ομάδα Ευρωπαίων Πολιτών για τη σπατάλη τροφίμων, *Τελικές συστάσεις*, Φεβρουάριος 2023.

⁶¹ [Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών. Circular economy perspectives in the EU Textile sector \(Προοπτικές της κυκλικής οικονομίας στον τομέα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων της ΕΕ\). 2021 και Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών. Techno-scientific assessment of the management](#)

Η Επιτροπή ανέθεσε μια εξωτερική μελέτη για τη στήριξη της εν λόγω εκτίμησης των επιπτώσεων των επιλογών πολιτικής για την αναθεώρηση της ΟΠΑ το 2023 — Ειδική σύμβαση αριθ. 090202/2021/861277/ENV.B.3. Υποστηρίχθηκε επίσης από διάφορους εμπειρογνώμονες και μελέτες τεχνικής βοήθειας που απαριθμούνται στο παράρτημα της εκτίμησης των επιπτώσεων.

Δημιουργία αποβλήτων τροφίμων

Εκτός από την αρχική εκτίμηση των επιπτώσεων, τις δημόσιες και στοχευμένες διαβουλεύσεις που περιγράφονται ανωτέρω, η εκτίμηση των επιπτώσεων στον τομέα των αποβλήτων τροφίμων υποστηρίχθηκε από την εξής εμπειρογνωμοσύνη:

- Το Κοινό Κέντρο Ερευνών συνέβαλε σημαντικά σε επιστημονικό επίπεδο με την εκπόνηση δύο εκθέσεων με αναλύσεις, υποστηρίζοντας την ανάπτυξη της εκτίμησης των επιπτώσεων της αναθεώρησης της ΟΠΑ, ιδίως όσον αφορά τη σκοπιμότητα του καθορισμού στόχων για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων:
 - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών: Setting the scene for an EU initiative on food waste reduction targets (Διαμόρφωση του πλαισίου για μια πρωτοβουλία της ΕΕ σχετικά με τους στόχους μείωσης των αποβλήτων τροφίμων), 2023⁶²
 - Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Κοινό Κέντρο Ερευνών: Assessing the economic, social and environmental impacts of food waste reduction targets. A model-based analysis (Αξιολόγηση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων των στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων. Ανάλυση βάσει μοντέλου), 2023⁶³
- Στις 25 Οκτωβρίου 2022 η Eurostat δημοσίευσε την πρώτη ειδική στατιστική παρακολούθηση της ποσότητας των αποβλήτων τροφίμων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υποστηριζόμενη από πρόσθετες εξηγήσεις σχετικά με τα στοιχεία για τις ποσότητες αποβλήτων τροφίμων στην ΕΕ. Η περιγραφή και η ερμηνεία των στοιχείων, καθώς και η μεθοδολογία, διατίθενται στην ιστοσελίδα της Eurostat «Statistics Explained» για τη σπατάλη τροφίμων⁶⁴. Τα στοιχεία επικαιροποιήθηκαν τελευταία φορά τον Μάρτιο του 2023.

options for used and waste textiles (Τεχνολογική και επιστημονική αξιολόγηση των επιλογών διαχείρισης για τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων). 2023 (σε εξέλιξη).

⁶² De Laurentiis, V, Mancini, L, Casonato, C, Boysen-Urban, K, De Jong, B, M'Barek, R, Sanyé Mengual, E, Sala, S. *Setting the scene for an EU initiative on food waste reduction targets (Διαμόρφωση του πλαισίου για μια πρωτοβουλία της ΕΕ σχετικά με τους στόχους μείωσης των αποβλήτων τροφίμων)*. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2023, doi: 10.2760/13859, JRC133967.

⁶³ De Jong B, Boysen-Urban K, De Laurentiis V, Philippidis G, Bartelings H, Mancini L, Biganzoli F, Sanyé Mengual E, Sala S, Lasarte-López J, Rokicki B, M'barek R. *Assessing the economic, social and environmental impacts of food waste reduction targets. A model-based analysis (Αξιολόγηση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων των στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων. Ανάλυση βάσει μοντέλου)*. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Λουξεμβούργο, 2023, doi:10.2760/77251, JRC133971.

⁶⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Food_waste_and_food_waste_prevention_-_estimates. Η βάση δεδομένων φέρει κωδικό (env_wasfw) στον ιστότοπο της Eurostat.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η πρόταση συνοδεύεται από εκτίμηση των επιπτώσεων. Η εκτίμηση των επιπτώσεων παρέχει σε μεγάλο βαθμό δύο αυτοτελή τμήματα που καλύπτουν χωριστά τα απόβλητα τροφίμων και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, δεδομένου ότι και τα δύο θέματα όσον αφορά τα προβλήματα που αντιμετωπίζονται, τους στόχους που τίθενται και τις επιλογές που προσδιορίζονται έχουν διαφορετικές ιδιαιτερότητες που δεν θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν με την ίδια προσέγγιση.

Μετά την εξέταση των παρατηρήσεων που περιλαμβάνονταν στην αρχική αρνητική γνώμη της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου της 17ης Μαΐου 2023 και την πραγματοποίηση των αναγκαίων τροποποιήσεων και προσθηκών, η εκτίμηση των επιπτώσεων έλαβε θετική γνώμη με επιφυλάξεις στις 26 Μαΐου 2023.

Οι λεπτομερείς παρατηρήσεις της επιτροπής ρυθμιστικού ελέγχου και ο τρόπος με τον οποίο συνεκτιμήθηκαν παρατίθενται στον πίνακα 1 του παραρτήματος I της εκτίμησης των επιπτώσεων που συνοδεύει την παρούσα πρόταση.

Στην εκτίμηση των επιπτώσεων συγκεντρώθηκαν όλα τα πιθανά μέτρα προς ανάλυση, βάσει στοιχείων που λήφθηκαν από εξωτερική εταιρεία συμβούλων, εργαστήρια ενδιαφερόμενων μερών, μια διαδικτυακή δημόσια διαβούλευση και στοχευμένες συνεντεύξεις. Τα ποικιλόμορφα, σύνθετα και συχνά αλληλένδετα μέτρα ομαδοποιήθηκαν σε τρεις επιλογές πολιτικής, οι οποίες συγκρίνονται με ένα σενάριο συνήθους πρακτικής.

Οι τρεις επιλογές πολιτικής για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

- Επιλογή 1 — Υποστήριξη των κρατών μελών στην εφαρμογή και την επιβολή των κείμενων διατάξεων μέσω πιο εναρμονισμένης εφαρμογής ορισμών, προσεγγίσεων για τη χωριστή συλλογή και καταλογισμού της ευθύνης για τη διαχείριση των αποβλήτων, με την έκδοση μη δεσμευτικών κατευθυντήριων γραμμών, συστάσεων και την άσκηση των υφιστάμενων εντολών της Επιτροπής για παράγωγο δίκαιο, τη βελτίωση των υφιστάμενων πλατφορμών καθοδήγησης και ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών από τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η εν λόγω επιλογή αντιμετωπίζει όλους τους παράγοντες που προκαλούν προβλήματα και τους δύο ειδικούς στόχους, παρότι ο αντίκτυπος της είναι πιθανώς μειωμένος λόγω της φύσης των μέτρων τα οποία περιορίζονται σε μη δεσμευτικές πράξεις.
- Επιλογή 2 — Καθορισμός πρόσθετων δεσμευτικών κανονιστικών απαιτήσεων για τη βελτίωση των επιδόσεων διαχείρισης των αποβλήτων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων μέσω στοχευμένης τροποποίησης της ΟΠΑ. Σκοπός των τροποποιήσεων είναι η δημιουργία νέων λειτουργικών υποχρεώσεων για τα κράτη μέλη, τους παραγωγούς κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων. Με αυτές θα αποσαφηνιστούν και θα εναρμονιστούν οι ορισμοί σε επίπεδο ΕΕ, θα αποσαφηνιστεί το πεδίο εφαρμογής των υφιστάμενων υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων για τη βελτίωση της αξιοπιστίας των δεδομένων, θα αποσαφηνιστεί το πεδίο εφαρμογής των υποχρεώσεων χωριστής συλλογής και θα εισαχθούν νέες λειτουργικές υποχρεώσεις για τους φορείς εκμετάλλευσης αποβλήτων, ώστε να διασφαλίζεται η διαλογή για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση. Το εμβληματικό μέτρο αυτής της επιλογής είναι η θέσπιση εντολής προς τα κράτη μέλη να θεσπίσουν εθνικά συστήματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και να εναρμονίσουν το πεδίο

εφαρμογής, τους στόχους και τα βασικά οργανωτικά και επιχειρησιακά χαρακτηριστικά της. Η εν λόγω επιλογή καλύπτει όλους τους παράγοντες που προκαλούν προβλήματα και τους δύο ειδικούς στόχους.

- Επιλογή 3 — Πρόβλεψη στόχων επιδόσεων διαχείρισης αποβλήτων σε επίπεδο ΕΕ. Η εν λόγω επιλογή συνεπάγεται τροποποίηση της ΟΠΑ για τη θέσπιση δεσμευτικών στόχων όσον αφορά τις επιδόσεις διαχείρισης αποβλήτων, ώστε να καταστεί λειτουργική η ιεράρχηση των αποβλήτων για τα κράτη μέλη και τους οικονομικούς φορείς. Η εναρμόνιση των πεδίων εφαρμογής και των ορισμών θα αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του ορισμού του στόχου της ΟΠΑ και των επακόλουθων εκτελεστικών πράξεων που θα καθορίζουν λεπτομερέστερους κανόνες σχετικά με τη μεθοδολογία υπολογισμού για κάθε στόχο. Η εν λόγω επιλογή αφορά τόσο ειδικούς στόχους όσο και όλους τους παράγοντες που προκαλούν προβλήματα, μολοντί δεν θα οδηγήσει σε επίπεδο εναρμόνισης όπως προβλέπεται στην επιλογή 2, δεδομένου ότι αφήνει τις αποφάσεις σχετικά με τα μέσα για την επίτευξη των επιπέδων επιδόσεων στα κράτη μέλη. Δεδομένου ότι τα τρέχοντα στοιχεία για την παραγωγή αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων δεν είναι επαρκώς αξιόπιστα, γεγονός που οφείλεται εν μέρει στην αποσπασματική αντίληψη του αν τα συλλεγόμενα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα είναι απόβλητα και του πεδίου εφαρμογής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που καλύπτονται κατά την εφαρμογή από τα κράτη μέλη, στην εκτίμηση των επιπτώσεων εξηγείται η σκοπιμότητα του μηχανισμού μέσω του οποίου θα μπορούσαν να τεθούν στόχοι στο μέλλον και οι επιπτώσεις της εν λόγω διαδικασίας (και όχι τα πραγματικά επίπεδα των στόχων). Όσον αφορά τον καθορισμό στόχου για τη συλλογή, παρουσιάζεται λεπτομερέστερη αξιολόγηση με βάση έναν ενδιάμεσο στόχο μεσαίου επιπέδου φιλοδοξίας. Το μέτρο 3.6 αφορά συγκεκριμένα τον καθορισμό στόχου συλλογής 50 % για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Με την επίτευξη του στόχου θα βελτιωθεί το ποσοστό χωριστής συλλογής για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, με αποτέλεσμα την αύξηση των ποσοστών επαναχρησιμοποίησης, των ποσοστών ανακύκλωσης και των ποσοστών μείωσης της διάθεσης, αλλά θα επιβληθεί και διοικητικός φόρτος, και η υφιστάμενη υποχρέωση χωριστής συλλογής του 2025 ενδέχεται να έχει παρόμοιο αντίκτυπο στο ποσοστό χωριστής συλλογής. Υπάρχει επίσης μεγάλη ανομοιογένεια μεταξύ των προβλεπόμενων ποσοστών μεταξύ των κρατών μελών, γεγονός που ενδέχεται να δυσχεράνει τον καθορισμό στόχου σε αυτό το στάδιο.

Οι επιπτώσεις στις ΜΜΕ αξιολογούνται στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτίμησης των επιπτώσεων. Σύμφωνα με το φίλτρο ΜΜΕ, η πρωτοβουλία αυτή έχει μεγάλο συνολικό αντίκτυπο στις ΜΜΕ. Οι διάφορες κατηγορίες ΜΜΕ προσδιορίζονται σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων ως βάση για τη διαδικασία εκτίμησης των επιπτώσεων.

Το 88 % των κλωστοϋφαντουργικών εταιρειών είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις (0–9 εργαζόμενοι), το 12 % είναι άλλες ΜΜΕ (10–249 εργαζόμενοι) και το υπόλοιπο 0,3 % είναι μεγάλες επιχειρήσεις (πάνω από 250 εργαζόμενοι). Οι ΜΜΕ συμμετείχαν πολύ ενεργά στη δημόσια διαβούλευση, καθώς και στις στοχευμένες διαδικασίες διαβούλευσης. 320 συμμετέχοντες στη δημόσια διαβούλευση ήταν ΜΜΕ έναντι 138 μεγάλων εταιρειών. Μεταξύ των κατηγοριών «επιχειρήσεις/εταιρείες» και «επιχειρηματική ένωση» λάβαμε 200 απαντήσεις ΜΜΕ σε σύγκριση με 99 από μεγάλες επιχειρήσεις. Επίσης, οι μεγάλες επιχειρηματικές ενώσεις που έχουν εκφράσει λεπτομερείς απόψεις αποτελούνται σε μεγάλο βαθμό από μέλη ΜΜΕ, αντιπροσωπευτικά της σύνθεσης του κλωστοϋφαντουργικού τομέα στα στάδια της μεταποίησης, του λιανικού εμπορίου και της διαχείρισης αποβλήτων.

Γενικά, οι ΜΜΕ επισήμαναν στα έγγραφα θέσης τους ότι επί του παρόντος δεν υπάρχει σχεδιασμός μεγάλης κλίμακας για την επεξεργασία των αποβλήτων. Οι περισσότερες από αυτές συμφώνησαν ότι τα πρότυπα σχεδιασμού και κατανάλωσης της κλωστοϋφαντουργικής παραγωγής πρέπει να αλλάξουν, με αποτέλεσμα την παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων υψηλότερης ποιότητας που μπορούν να διαρκέσουν περισσότερο. Τόνισαν επίσης ότι είναι σημαντικό να δοθεί προτεραιότητα στην πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων και στην επαναχρησιμοποίησή, και ότι είναι αναγκαίο να καθοριστούν στόχοι επαναχρησιμοποίησης και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, καθώς και να βελτιωθούν τα συστήματα χωριστής συλλογής. Όσον αφορά τη ΔΕΠ, τα βασικά σημεία ήταν να διασφαλιστεί ότι με τα συστήματα ΔΕΠ επιβάλλεται η ιεράρχηση των αποβλήτων με τον καθορισμό ποσοτικών στόχων σε σχέση με την πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων και την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, και να διασφαλιστεί η οικολογική διαφοροποίηση των τελών ΔΕΠ καθώς και ο θεμιτός ανταγωνισμός στις αγορές ανακύκλωσης, παρέχοντας πρόσβαση στη ροή αποβλήτων σε φορείς προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, με παράλληλη συμμετοχή των κοινωνικών επιχειρήσεων ως βασικών ενδιαφερόμενων μερών στην ανάπτυξη, τη διακυβέρνηση και τη λειτουργία των εν λόγω συστημάτων. Επίσης, υποστηρίχθηκε η εναρμόνιση σε επίπεδο ΕΕ των κριτηρίων αποχαракτηρισμού των αποβλήτων, που εγκρίθηκε επίσης από τη βιομηχανία ανακύκλωσης, καθώς και η διασφάλιση της συνέπειας με άλλες ρυθμιστικές πρωτοβουλίες, όπως ο κανονισμός για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα και ο ΚΜΑ. Επιπλέον, επισήμαναν ότι είναι αναγκαία η καθοδήγηση για την επίτευξη υψηλών επιπέδων χωριστής συλλογής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ενώ η διαλογή και η προεπεξεργασία των ώριμων ινών είναι ζωτικής σημασίας για την κλιμάκωση της ανακύκλωσης των απορριμμάτων μετά την κατανάλωση. Ορισμένες από αυτές εξέτασαν την ανάγκη για εναρμονισμένο ορισμό των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

Εκτός από τη συλλογή στοιχείων από τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις στις ΜΜΕ, πραγματοποιήθηκε πρόσθετη αξιολόγηση με τη χρήση στοιχείων της Eurostat σχετικά με τη σύνθεση, τον κύκλο εργασιών και τη διασπορά των ΜΜΕ, προκειμένου να προσδιοριστούν οι επιπτώσεις που θα μπορούσαν να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις εν λόγω επιχειρήσεις. Στη μελέτη του συμβούλου εξετάστηκαν οι συγκεκριμένες επιπτώσεις στις ΜΜΕ για κάθε μέτρο. Στο πλαίσιο αυτό, με τα μέτρα στο πλαίσιο της επιλογής 1 είναι πιθανό να μην επέρχεται σημαντική διοικητική επιβάρυνση στις ΜΜΕ, ενώ ταυτόχρονα με τα μέτρα θα πρέπει να απλουστεύονται οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στις ΜΜΕ, ευθυγραμμίζοντας το πεδίο εφαρμογής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Η πλατφόρμα καθοδήγησης και υποστήριξης που προβλέπεται στο πλαίσιο αυτής της επιλογής θα έχει τον μεγαλύτερο αντίκτυπο στις ΜΜΕ συνολικά. Τα μέτρα στο πλαίσιο των επιλογών 2 και 3 αναμένεται να έχουν μικρό πρόσθετο κόστος για τις ΜΜΕ. Το πιο επαχθές μέτρο το οποίο εξετάζει την εφαρμογή διευρυνμένων προγραμμάτων διευρυνμένης ευθύνης του παραγωγού (μέτρο 2.9) θα αφορά τις ΜΜΕ, δεδομένου ότι η πλειονότητα των παραγωγών είναι ΜΜΕ. Επιπλέον, οι υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων στοχεύουν πρωτίστως στην αναθεώρηση των υφιστάμενων υποχρεώσεων, ώστε να καταστούν καταλληλότερες για τον επιδιωκόμενο σκοπό και να βελτιωθεί η βάση γνώσεων για τον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας συνολικά.

Για να αποφευχθεί η επιβολή περιττού διοικητικού φόρτου και επιβάρυνσης συμμόρφωσης, η εκτίμηση των επιπτώσεων προτείνει και το νομικό κείμενο εξαιρεί τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τον τομέα της επαναχρησιμοποίησης από το πεδίο εφαρμογής της διευρυνμένης ευθύνης του παραγωγού. Οι φορείς επαναχρησιμοποίησης που διαθέτουν στην αγορά τόσο νέα όσο και μεταχειρισμένα προϊόντα θα καλούνται να λογοδοτήσουν μόνο για τα νέα προϊόντα και να τα αναφέρουν. Η παρεπόμενη συνέπεια των εν λόγω αποκλεισμών θα

είναι μια μικρή αύξηση του κόστους που ισχύει για τις επιχειρήσεις με περισσότερους από 10 εργαζομένους, με όσες διαθέτουν περισσότερους από 250 εργαζομένους να βρίσκονται αντιμέτωπες με τις περισσότερες πρόσθετες επιβαρύνσεις.

Οι επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα έχουν αξιολογηθεί ποσοτικά, στο μέτρο του δυνατού, συνεκτιμώντας τις επιπτώσεις σε διάφορους τύπους ανταγωνιστικότητας⁶⁵. Στόχος της ανταγωνιστικότητας των τιμών είναι η αντανάκλαση των σχετικών επιπτώσεων των τιμών που είναι σε θέση να καθορίζουν οι εταιρείες ή οι όμιλοι εταιρειών εντός μιας αγοράς. Η δυναμική ανταγωνιστικότητα αναφέρεται στον αντίκτυπο στην έρευνα και την καινοτομία ο οποίος θα καταστήσει δυνατή τη διατήρηση ή τη βελτίωση της ανταγωνιστικής στάσης των επιχειρήσεων με την πάροδο του χρόνου. Η στρατηγική ανταγωνιστικότητα αναφέρεται στην ικανότητα των επιχειρήσεων να καλύπτουν εν μέρει τη ζήτηση πρώτων υλών ή προϊόντων μέσω επαναχρησιμοποιούμενων ή ανακυκλωμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων εντός της ΕΕ. Οι επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα είναι είτε θετικές είτε ουδέτερες.

Όσον αφορά τα απόβλητα τροφίμων, στις επιλογές πολιτικής δόθηκε έμφαση σε στόχους μείωσης των αποβλήτων τροφίμων διαφόρων τύπων, επιπέδων και πεδίου εφαρμογής που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030, οι οποίοι μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

Η **επιλογή 1** βασίζεται στους ελάχιστους στόχους που εξετάστηκαν στην πρόταση του 2014 για την αναθεώρηση της ΟΠΑ⁶⁶.

- Στόχος για την πρωτογενή παραγωγή — κανένας στόχος,
- Στόχος για την επεξεργασία και τη μεταποίηση — 10 %,
- Στόχος για τα στάδια λιανικής πώλησης και κατανάλωσης — 15 %

Η **επιλογή 2** είναι μια πιο φιλόδοξη παραλλαγή με τον μέγιστο στόχο που εξετάστηκε το 2014 για τα στάδια λιανικής πώλησης και κατανάλωσης.

- Στόχος για την πρωτογενή παραγωγή — κανένας στόχος,
- Στόχος για την επεξεργασία και τη μεταποίηση — 10 %,
- Στόχος για τα στάδια λιανικής πώλησης και κατανάλωσης — 30 %

Στην **επιλογή 3** αντικατοπτρίζονται οι στόχοι που αναφέρονται στον στόχο ΣΒΑ 12.3 και η πρόσθετη δέσμευση που ανέλαβε ο συνασπισμός «Food is never waste» στη σύνοδο κορυφής του 2021 του ΟΗΕ για τα συστήματα τροφίμων.

- Στόχος για την πρωτογενή παραγωγή — 10 %,
- Στόχος για την επεξεργασία και τη μεταποίηση — 25 %,
- Στόχος για τα στάδια λιανικής πώλησης και κατανάλωσης — 50 %

⁶⁵ Για μια επισκόπηση των διαύλων μέσω των οποίων η ανταγωνιστικότητα επηρεάζεται από την κυκλική οικονομία, βλ. Flachenecker, F. (2018) The causal impact of material productivity on macroeconomic competitiveness in the EU (Ο αιτιώδης αντίκτυπος της παραγωγικότητας των υλικών στη μακροοικονομική ανταγωνιστικότητα στην ΕΕ). *Environmental Economics and Policy Studies* 20, 17–46. <https://doi.org/10.1007/s10018-016-0180-3> και Flachenecker, F., Kornejew, M. (2019) The causal impact of material productivity on microeconomic competitiveness and environmental performance in the EU (Ο αιτιώδης αντίκτυπος της παραγωγικότητας των υλικών στην μικροοικονομική ανταγωνιστικότητα και τις περιβαλλοντικές επιδόσεις στην ΕΕ). *Environmental Economics and Policy Studies* 21, 87–122. <https://doi.org/10.1007/s10018-018-0223-z>.

⁶⁶ COM(2014) 397 final.

Οι επιλογές 1 έως 3 συνίστανται σε νομικά δεσμευτικούς στόχους, δηλαδή υπόκεινται σε ετήσια υποβολή εκθέσεων και, σε περίπτωση μη επίτευξης των στόχων, μπορούν να επιβληθούν μέσω διαδικασιών επί παραβάσει.

Στην **επιλογή 4** αντικατοπτρίζεται ο καθορισμός εθελοντικού στόχου στο επίπεδο της δέσμευσης για τον ΣΒΑ 12.3 όσον αφορά το λιανικό εμπόριο και το στάδιο της κατανάλωσης (δηλαδή μείωση κατά 50 %), χωρίς να αναλαμβάνεται αριθμητική δέσμευση για τα προηγούμενα στάδια. Η εν λόγω επιλογή δεν θα υπόκειται σε μηχανισμούς επιβολής εκτός από την ετήσια υποβολή εκθέσεων για τα επίπεδα αποβλήτων τροφίμων.

Η ανάλυση των επιπτώσεων κατέδειξε ότι όλες οι επιλογές αποφέρουν σημαντικά περιβαλλοντικά οφέλη. Το μέγεθος των οφελών αυξάνεται ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής και το επίπεδο των στόχων, από την επιλογή 1 στην επιλογή 3. Τα οφέλη θα είναι τα χαμηλότερα για την επιλογή 4. Το κύριο όφελος προέρχεται από τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ωστόσο διαφέρει σημαντικά ανάλογα με τη μεθοδολογική προσέγγιση). Άλλες περιβαλλοντικές επιπτώσεις που εξετάζονται για την παρούσα εκτίμηση των επιπτώσεων —χρήση γης, θαλάσσιος ευτροφισμός και χρήση υδάτων— δείχνουν παρόμοιο μοτίβο για τις επιπτώσεις, δηλαδή ότι το μέγεθος των οφελών αυξάνεται ανάλογα με το πεδίο εφαρμογής και το επίπεδο των στόχων.

Όσον αφορά τις οικονομικές επιπτώσεις, με τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων αναμένεται να μειωθεί η ζήτηση για τρόφιμα, η οποία με τη σειρά της θα μπορούσε να οδηγήσει σε οριακές αρνητικές επιπτώσεις στον τομέα παραγωγής τροφίμων (− 3,6 % σύμφωνα με την πιο απαισιόδοξη παραδοχή) και θετικές σε άλλους τομείς, με αποτέλεσμα συνολικά ελαφρώς θετικό ισοζύγιο (έως 2,3 δισ. EUR).

Οι μετρήσιμες κοινωνικές επιπτώσεις συνδέονται στενά με τις οικονομικές επιπτώσεις και παρουσιάζουν παρόμοιο μοτίβο. Όσο μεγαλύτερη είναι η μείωση των αποβλήτων τροφίμων, τόσο καλύτερες είναι οι επιδόσεις των επιλογών όσον αφορά την οικονομική προσιτότητα των τροφίμων και την εξοικονόμηση πόρων από τα νοικοκυριά. Από την άλλη πλευρά, το μέγεθος των αρνητικών επιπτώσεων στην απασχόληση στον αγροδιατροφικό τομέα αυξάνεται από την επιλογή 1 έως την επιλογή 3 οι οποίες, ωστόσο, αναμένεται να αντισταθμιστούν μέσω νέων περιγραμμάτων θέσεων εργασίας στον τομέα των τροφίμων και κερδών σε άλλους οικονομικούς τομείς.

Ο αντίκτυπος στις ΜΜΕ αναμένεται να είναι περιορισμένος. Η πρωτοβουλία επικεντρώνεται στον καθορισμό στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων για τα κράτη μέλη και δεν θα ισχύει για μεμονωμένες επιχειρήσεις. Ενώ οι αρχές των κρατών μελών πιθανότατα θα συνεργαστούν με όλους τους παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, οι δράσεις που έχουν παρατηρηθεί μέχρι στιγμής σε χώρες που έχουν αναλάβει συντονισμένες δράσεις για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων επικεντρώνονται σε μεγαλύτερες επιχειρήσεις και σε εθελοντικά μέτρα που ενθαρρύνουν τη συμμετοχή στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων με τη στήριξη κρατικής χρηματοδότησης. Κατά τη διαδικασία διαβούλευσης, οι ΜΜΕ δεν ανέμεναν ότι θα προκύψουν άμεσα προβλήματα από την εν λόγω πρωτοβουλία, παρότι διατήρησαν επιφυλάξεις όσον αφορά τα πιθανά μελλοντικά μέτρα υλοποίησης από τα κράτη μέλη.

Προτιμώμενες επιλογές

Με βάση αξιολογήσεις του τρόπου με τον οποίο οι επιλογές συμβάλλουν στην επίτευξη των δύο κύριων στόχων, στην ισορροπία μεταξύ οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων, καθώς και στο συνολικό κόστος και όφελος όταν θα μπορούν να υπολογιστούν,

η προτιμώμενη επιλογή για την Επιτροπή είναι η επιλογή 2. Ωστόσο, ο καθορισμός στόχου συλλογής αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων (μέτρο 3.6) μπορεί επιπλέον να εξεταστεί ως συμπλήρωμα των μέτρων της επιλογής 2. Ως εκ τούτου, το μέτρο 3.6 θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει μέρος της προτιμώμενης επιλογής. Άλλοι στόχοι διαχείρισης των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων δεν μπορούν να καθοριστούν σε αυτό το στάδιο λόγω της έλλειψης πλήρων και αξιόπιστων δεδομένων.

Η εκτίμηση των επιπτώσεων καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο καθορισμός στόχου 50 % για τη χωριστή συλλογή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων θα διευκολύνει τη συντονισμένη δράση των διαφόρων αξιακών αλυσίδων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των φορέων επαναχρησιμοποίησης και των φορέων διαχείρισης αποβλήτων, ώστε να διασφαλιστεί η επεξεργασία των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων, δίνοντας προτεραιότητα στην επαναχρησιμοποίηση και στην ανακύκλωση ινών. Καταλήγει επίσης στο συμπέρασμα ότι ένας τέτοιου είδους στόχος χρειάζεται ενδεχομένως να εξεταστεί προσεκτικά, δεδομένων των σημερινών μεγάλων διαφορών στα ποσοστά χωριστής συλλογής σε ολόκληρη την ΕΕ και της πρωταρχικής υποχρέωσης της ΟΠΑ για χωριστή συλλογή των εν λόγω αποβλήτων. Λαμβανομένων υπόψη αυτών των εκτιμήσεων, καθώς και των ενισχυμένων κανόνων για την οργάνωση της χωριστής συλλογής μέσω της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού και του στόχου μείωσης του διοικητικού φόρτου, η προτιμώμενη επιλογή που αντικατοπτρίζεται στη νομοθετική πρόταση δεν περιλαμβάνει στόχο χωριστής συλλογής.

Στον τομέα των αποβλήτων τροφίμων, μετά από σύγκριση των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων, αλλά και της τεχνικής σκοπιμότητας των προτεινόμενων επιλογών, η προτιμώμενη επιλογή είναι η επιλογή 2. Η εν λόγω επιλογή αναμένεται να είναι αποτελεσματική ως προς την παροχή ισχυρής πολιτικής ώθησης στα κράτη μέλη, προκειμένου να αναλάβουν δράση για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων σε εθνικό επίπεδο και την επίτευξη σημαντικών περιβαλλοντικών οφελών, ενώ παράλληλα θα είναι αναλογική και εφικτή. Ως εκ τούτου, ο καθορισμός νομικά δεσμευτικών στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων θα πρέπει να ακολουθεί μια σταδιακή προσέγγιση, ξεκινώντας από ένα επίπεδο χαμηλότερο από εκείνο που έχει καθοριστεί στο πλαίσιο του ΣΒΑ, με σκοπό να διασφαλιστεί η συνεπής ανταπόκριση των κρατών μελών και η απτή πρόοδος προς την επίτευξη του στόχου 12.3. Η ενδιάμεση επανεξέταση της προόδου που σημειώνουν τα κράτη μέλη, με βάση την ετήσια παρακολούθηση των επιπέδων αποβλήτων τροφίμων, θα καταστήσει δυνατή την πιθανή προσαρμογή των στόχων με σκοπό την ενίσχυση της συμβολής της Ένωσης και την περαιτέρω ευθυγράμμιση με τον ΣΒΑ 12.3, καθώς και την παροχή κατευθύνσεων για περαιτέρω πρόοδο μετά το 2030.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Τα προτεινόμενα μέτρα συνεπάγονται διαφορετικά επίπεδα διοικητικού φόρτου, τα οποία θα προκύψουν κυρίως από την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη συμμόρφωση, τόσο για τις δημόσιες αρχές όσο και για τις επιχειρήσεις. Ταυτόχρονα, η παρούσα πρόταση αξιοποιεί πλήρως την ψηφιοποίηση για τη μείωση του διοικητικού φόρτου.

Οι προτεινόμενοι στόχοι για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων βασίζονται σε μέτρα που περιλαμβάνονται ήδη στην ΟΠΑ και, ως εκ τούτου, δεν δημιουργούν πρόσθετο διοικητικό φόρτο.

Προτιμώμενη	Περιγραφή των επιπτώσεων	Συνολικό ισοζύγιο
-------------	--------------------------	-------------------

συνδυασμένη επιλογή		
Επιλογή 2 — Πρόσθετες κανονιστικές απαιτήσεις + στόχος για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα (μέτρο 3.6) ΚΑΙ Επιλογή 2 για στόχους μείωσης των αποβλήτων τροφίμων	Οικονομικό κόστος • 913 εκατ. EUR ετησίως για υποχρεώσεις διαλογής • Κόστος ανάπτυξης μητρώων ύψους 2–12,3 εκατ. EUR σε όλα τα κράτη μέλη και κόστος συντήρησης ύψους 11 200 EUR και 69 000 EUR ανά κράτος μέλος ετησίως • 7,79 εκατ. EUR ετησίως για την υποβολή εκθέσεων από παραγωγούς προς εξυπηρέτηση της ΔΕΠ • Κόστος 4,04 εκατ. EUR για τη λειτουργία μητρώων και επιθεωρήσεων οργανισμών υπεύθυνων για προϊόντα • 39,2 εκατ. EUR ετησίως για πρόσθετη συλλογή, διαλογή και επεξεργασία κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων για την επίτευξη στόχου συλλογής 50 % • 208 EUR ανά αρμόδια αρχή και 78 EUR ανά εξαγωγή ετησίως ανά επιθεώρηση • 750 000 EUR ετησίως για τη συμμόρφωση των επιχειρήσεων της ΕΕ με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων της ΕΕ • Απώλεια φόρου υγειονομικής ταφής ύψους 26,5 εκατ. EUR για τα κράτη μέλη λόγω της εκτροπής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων από χώρους υγειονομικής ταφής • Μείωση της ζήτησης τροφίμων κατά 4,2 % και μεταβολή της αξίας της παραγωγής γεωργικών ειδών διατροφής κατά – 1,8 %, παράλληλα με πτώση των τιμών της αγοράς μεταξύ 0,1 και 2,6 % • Μείωση του αγροτικού εισοδήματος κατά 4,2 δισ. EUR ετησίως Συνολικό κόστος προσαρμογής για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων για τους παράγοντες της τροφικής αλυσίδας — 2 δισ. EUR [41 EUR ανά αποφευχθέντα τόνο σπαταλημένων τροφίμων] Οικονομικά οφέλη για τον τομέα της κλωστοϋφαντουργίας • <u>ΔΕΠ</u>: ετήσια συνολική απόδοση των επενδύσεων ανακύκλωσης ύψους 3,5–4,5 δισ. EUR (συμπεριλαμβανομένων των οφελών που αναφέρονται για τα άλλα μέτρα) • <u>Πρόσθετη διαλογή</u>: αξία επαναχρησιμοποίησης 534 εκατ. EUR ετησίως και αξία ανακύκλωσης 94 εκατ. EUR ετησίως • <u>Πρόσθετη συλλογή</u>: συνδυασμένη αξία επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης ύψους 28 εκατ. EUR ετησίως Οικονομικά οφέλη για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων • συνολική προστιθέμενη αξία για την οικονομία της ΕΕ 1,6 δισ. EUR (συμπεριλαμβανομένων των προαναφερόμενων δαπανών) • εξοικονόμηση δαπανών των νοικοκυριών για τρόφιμα ύψους 439 EUR ετησίως ανά νοικοκυριό (4 ατόμων) Περιβαλλοντικά οφέλη • 16 εκατ. EUR από τη μείωση των εκπομπών	Δαπάνες: 975 εκατ. EUR (οι εν λόγω δαπάνες μπορεί να βαρύνουν τους καταναλωτές, τους παραγωγούς ή και τους δύο συνδυαστικά). Η συνολική προστιθέμενη αξία για την οικονομία της ΕΕ συνίσταται στη μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά 1,6 δισ. EUR (0,016 %) Οφέλη: Άμεσα οφέλη επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων ύψους 656 εκατ. EUR για την αγορά επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης της ΕΕ, καθώς και στήριξη 3,5–4,5 δισ. EUR σε ετήσια συνολική απόδοση από επενδύσεις ΔΕΠ. Εξοικονόμηση δαπανών των νοικοκυριών για τρόφιμα ύψους 439 EUR ετησίως ανά νοικοκυριό (4 ατόμων) Πρόσθετη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ισοδύναμη με 16 εκατ. EUR ετησίως από τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και πρόσθετη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ισοδύναμη με 62 εκατομμύρια τόνους ετησίως (συνολική εξοικονόμηση περιβαλλοντικών πόρων — 9–23 δισ. EUR) Δημιουργία 8 740 θέσεων εργασίας στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων, αλλά απώλεια έως και 135 000 θέσεων εργασίας στον αγροδιατροφικό

	αερίων του θερμοκηπίου από τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, καθώς και από τη μείωση της έκλυσης ρύπων στον αέρα, το νερό και το έδαφος που θα προέκυπταν διαφορετικά από την κακή διαχείριση των αποβλήτων. • Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 3,9 (εντός ΕΕ) και 12,6 (εκτός ΕΕ) εκατομμύρια τόνους (συμπεριλαμβανομένου του φαινομένου υποτροπής) Ή 62 εκατομμύρια αποφευχθέντες τόνους αερίων του θερμοκηπίου (χωρίς να υπολογίζεται η υποτροπή) • Μείωση της έκλυσης ρύπων στον αέρα, το νερό και το έδαφος, η οποία θα προέκυπτε διαφορετικά από την κακή διαχείριση των αποβλήτων • Μειωμένες επιπτώσεις στη χρήση γης κατά 2,2 τρισεκατομμύρια πετατόνους, • Μείωση του θαλάσσιου ευτροφισμού κατά 532 εκατομμύρια κιλά Neq • Μείωση της λειψυδρίας κατά 80 δισεκατομμύρια m³ ετησίως. • Συνολική εξοικονόμηση περιβαλλοντικών πόρων — 9-23 δισ. EUR Κοινωνικά οφέλη • Δημιουργία 8 740 θέσεων εργασίας σε σχέση με τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και μετριασμός των κοινωνικών επιπτώσεων των αποβλήτων της ΕΕ σε τρίτες χώρες (χωρίς καθαρή εκτίμηση επιπτώσεων· βλ. παράρτημα 4 για λεπτομέρειες και υποκείμενες παραδοχές) • Απώλεια έως και 135 000 θέσεων εργασίας στον αγροδιατροφικό τομέα (αναμένεται να αντισταθμιστούν σε άλλους τομείς)	τομέα (αναμένεται να αντισταθμιστούν σε άλλους τομείς) Συνολική αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα και συνοχή: θετική
--	---	---

• **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Το συμπεριλαμβανόμενο δημοσιονομικό δελτίο περιγράφει τις λεπτομερείς δημοσιονομικές επιπτώσεις, καθώς και τους ανθρώπινους και διοικητικούς πόρους που απαιτούνται από την παρούσα πρόταση.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και ειδικότερα οι Γενικές Διευθύνσεις Περιβάλλοντος (ΓΔ ENV) και Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (ΓΔ SANTE), θα έχει την ευθύνη της διαπραγμάτευσης της οδηγίας μέσω της τακτικής διαδικασίας συναπόφασης, καθώς και της γενικής εφαρμογής της και της έκδοσης όλων των εκτελεστικών και κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που προβλέπονται σε αυτήν. Άλλες Γενικές Διευθύνσεις και οργανισμοί που θα συμβάλλουν στη διαδικασία είναι η ΓΔ Κοινού Κέντρου Ερευνών (στο εξής: JRC) και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (στο εξής: ΕΟΠ).

Για τη ΓΔ Περιβάλλοντος, οι τρέχουσες χρηματοοικονομικές προσομοιώσεις βασίζονται στο υφιστάμενο 0,75 ΠΙΑ (AD) για τη διαδικασία συναπόφασης και την εφαρμογή, καθώς και στο νέο 3,0 ΠΙΑ για συμβασιούχους υπαλλήλους για την τεχνική εφαρμογή της ανάπτυξης των προβλεπόμενων εκτελεστικών πράξεων.

Για τη ΓΔ SANTE, οι οικονομικές προσομοιώσεις βασίζονται στο υφιστάμενο 0,5 ΙΠΑ (AD) για τη διαδικασία συναπόφασης και την παρακολούθηση της εφαρμογής σε όλα τα κράτη μέλη.

Το κόστος για το προσωπικό της Επιτροπής ανέρχεται συνολικά σε 2 033 000 EUR με βάση τις τελευταίες μισθολογικές κλίμακες που δημοσιοποιήθηκαν.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

• Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων

Η πρόταση περιλαμβάνει διάφορες διατάξεις για τη βελτίωση της παρακολούθησης. Στο παράρτημα 14 της εκτίμησης των επιπτώσεων περιγράφονται λεπτομερώς τα εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης. Ο αντίκτυπος της προτιμώμενης επιλογής πολιτικής στην επίτευξη των στόχων για τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υπολειμματικών αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων παρακολουθείται μέσω των δεικτών και των στόχων που καθορίζονται στο μέτρο 3.6 και με βάση τις βελτιωμένες ροές δεδομένων για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα ως αποτέλεσμα του μέτρου 2.14. Το τελευταίο θα καταστήσει επίσης δυνατό τον καθορισμό περαιτέρω στόχων επίδοσης, οι οποίοι επί του παρόντος αξιολογούνται ως μη εφικτοί στο πλαίσιο της επιλογής 3. Η παρακολούθηση βασίζεται σε ετήσια στοιχεία για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα που προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση στο πλαίσιο των συστημάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού (μέτρο 2.14 και βλ. παράρτημα 10 για λεπτομέρειες).

Στην περίπτωση των αποβλήτων τροφίμων, η παρακολούθηση θα βασίζεται στις υφιστάμενες υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων, δηλαδή στην ετήσια υποβολή εκθέσεων από τα κράτη μέλη σχετικά με τις προκύπτουσες ποσότητες αποβλήτων τροφίμων (άρθρο 37 παράγραφος 3 της ΟΠΑ) και στην ανά διετία επανεξέταση της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος (άρθρο 30 της ΟΠΑ).

• Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης

Στο άρθρο 1 καθορίζονται οι τροποποιήσεις της ΟΠΑ, ειδικότερα στα άρθρα της εν λόγω οδηγίας που ακολουθούν:

Στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο α) καθορίζεται το αναθεωρημένο πεδίο εφαρμογής της εξαίρεσης από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τα αέρια απόβλητα που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα και για το διοξείδιο του άνθρακα που δεσμεύεται και μεταφέρεται για σκοπούς αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς και αποθηκεύεται σε γεωλογικούς σχηματισμούς.

Το άρθρο 3 περιέχει νέους ορισμούς για τους «παραγωγούς κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ», της «διαθεσιμότητας στην αγορά», της «οργάνωσης ευθύνης των παραγωγών», της «διαδικτυακής πλατφόρμας» και του «καταναλωτή».

Στο άρθρο 9α θεσπίζονται απαιτήσεις όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν τα κράτη μέλη για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων όσον αφορά τη στήριξη της αλλαγής συμπεριφοράς και της συνεργασίας στην αλυσίδα εφοδιασμού (1) και ορίζονται στόχοι μείωσης των αποβλήτων τροφίμων που πρέπει να επιτευχθούν από τα κράτη μέλη έως το 2030 (4).

Στο άρθρο 22α ορίζονται απαιτήσεις όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να λάβουν τα κράτη μέλη για τη θέσπιση συστήματος διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης, καθώς και εναρμονισμένων κανόνων για την εφαρμογή του, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του και το πεδίο της οικονομικής ευθύνης των παραγωγών.

Στο άρθρο 22β ορίζονται απαιτήσεις όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν τα κράτη μέλη για τη δημιουργία του μητρώου παραγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης, με σκοπό την εφαρμογή των προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.

Στο άρθρο 22γ ορίζονται απαιτήσεις όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν τα κράτη μέλη για τη σύσταση και τις αρμοδιότητες των οργανώσεων ευθύνης των παραγωγών για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα.

Στο άρθρο 22δ καθορίζονται απαιτήσεις όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν τα κράτη μέλη για τη διαχείριση των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

Στο άρθρο 29α ορίζονται υποχρεώσεις όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν τα κράτη μέλη για την επανεξέταση και την προσαρμογή των προγραμμάτων τους για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων με σκοπό την επίτευξη των στόχων μείωσης (1) και για τον ορισμό των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για τον συντονισμό των μέτρων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων (2).

Στο άρθρο 37 ορίζονται απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν τα κράτη μέλη σε σχέση με τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και οι αλλαγές στις απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων των κρατών μελών σε σχέση με τη ροή δεδομένων για την επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος.

Στο άρθρο 2 καθορίζεται η μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των τροποποιήσεων της οδηγίας.

Στο άρθρο 3 καθορίζεται η εφαρμογή των τροποποιήσεων της οδηγίας.

Στο άρθρο 4 καθορίζονται τα αντικείμενα των τροποποιήσεων της οδηγίας.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ για τα απόβλητα**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 192 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής¹,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και το σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία³ απαιτούν ενισχυμένη και ταχύτερη δράση της Ένωσης και των κρατών μελών ώστε να διασφαλιστεί η περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα των τομέων της κλωστοϋφαντουργίας και των τροφίμων, καθώς και αντιπροσωπεύουν τομείς υψηλής έντασης πόρων που προκαλούν σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές εξωγενείς επιδράσεις. Στους εν λόγω τομείς, τα χρηματοδοτικά και τεχνολογικά κενά παρεμποδίζουν την πρόοδο προς τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία και την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές. Οι τομείς των τροφίμων και των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων είναι ο πρώτος και ο τέταρτος τομέας με την υψηλότερη ένταση πόρων αντίστοιχα⁴ και δεν συμμορφώνονται πλήρως με τις θεμελιώδεις ενωσιακές αρχές για τη διαχείριση των αποβλήτων που ορίζονται στην ιεράρχηση των αποβλήτων, με τις οποίες απαιτείται να τίθεται σε προτεραιότητα η πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων και έπειτα η προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση. Οι εν λόγω προκλήσεις απαιτούν συστημικές λύσεις με προσέγγιση βάσει του κύκλου ζωής.
- (2) Σύμφωνα με τη στρατηγική της ΕΕ για βιώσιμα και κυκλικά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα⁵, απαιτούνται σημαντικές αλλαγές για την απομάκρυνση από τον επί του παρόντος κυρίαρχο γραμμικό τρόπο με τον οποίο σχεδιάζονται, παράγονται,

¹ ΕΕ C της , σ. .

² ΕΕ C της , σ. .

³ COM(2020) 98 final της 11ης Μαρτίου 2020.

⁴ EU Transition Pathways (Διαδρομές μετάβασης της ΕΕ) (europa.eu).

⁵ COM(2022) 141 final της 30ής Μαρτίου 2022.

χρησιμοποιούνται και απορρίπτονται κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, με ιδιαίτερη ανάγκη περιορισμού της γρήγορης μόδας. Στην εν λόγω στρατηγική κρίνεται σημαντικό να καταστούν οι παραγωγοί υπεύθυνοι για τα απόβλητα που δημιουργούν τα προϊόντα τους και αναφέρεται στη θέσπιση εναρμονισμένων ενωσιακών κανόνων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα με οικολογική διαφοροποίηση των τελών. Προβλέπεται ότι ο βασικός στόχος των εν λόγω κανόνων είναι να δημιουργηθεί μια οικονομία για τη συλλογή, τη διαλογή, την επαναχρησιμοποίηση, την προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση, καθώς και να παρακινηθούν οι παραγωγοί, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα προϊόντα τους σχεδιάζονται σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικότητας. Για τον σκοπό αυτό, προβλέπεται ότι σημαντικό μερίδιο των συνεισφορών των παραγωγών στα προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού πρέπει να αφιερώνεται σε μέτρα πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων και στην προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση. Υποστηρίζεται επίσης η ανάγκη για ενισχυμένες και πιο καινοτόμες προσεγγίσεις για τη βιώσιμη διαχείριση των βιολογικών πόρων, ώστε να αυξηθεί η κυκλικότητα και η αξιοποίηση των αποβλήτων τροφίμων και η επαναχρησιμοποίηση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων βιολογικής προέλευσης.

- (3) Συνεκτιμώντας τις αρνητικές επιπτώσεις των αποβλήτων τροφίμων, τα κράτη μέλη δεσμεύτηκαν να λάβουν μέτρα για την προώθηση της πρόληψης και της μείωσης των αποβλήτων τροφίμων σύμφωνα με την Ατζέντα του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, που εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών (στο εξής: ΟΗΕ) στις 25 Σεπτεμβρίου 2015, και ιδίως σύμφωνα με τον στόχο της για μείωση κατά το ήμισυ των κατά κεφαλήν αποβλήτων τροφίμων σε επίπεδο λιανικής πώλησης και καταναλωτή και για μείωση των απωλειών τροφίμων κατά μήκος των αλυσίδων παραγωγής και εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένων των απωλειών μετά τη συγκομιδή, έως το 2030. Τα εν λόγω μέτρα αποσκοπούσαν στην πρόληψη και μείωση της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων κατά την πρωτογενή παραγωγή, την επεξεργασία και τη μεταποίηση, στο λιανικό εμπόριο και σε άλλες μορφές διανομής τροφίμων, στην εστίαση και σε υπηρεσίες σίτισης, καθώς και στα νοικοκυριά.
- (4) Σε συνέχεια της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να δώσει τη δυνατότητα στις ομάδες πολιτών να διαβουλευονται και να διατυπώνουν συστάσεις ενόψει ορισμένων βασικών προτάσεων. Στο πλαίσιο αυτό, συγκλήθηκε ομάδα Ευρωπαίων πολιτών, από τον Δεκέμβριο του 2022 έως τον Φεβρουάριο του 2023, για την κατάρτιση καταλόγου συστάσεων⁶ σχετικά με τον τρόπο κλιμάκωσης των δράσεων για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων στην Ένωση. Δεδομένου ότι τα νοικοκυριά είναι υπεύθυνα για πάνω από το ήμισυ των αποβλήτων τροφίμων που παράγονται στην Ένωση, οι απόψεις των πολιτών σχετικά με την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων είναι ιδιαίτερα σημαντικές. Οι πολίτες πρότειναν τρεις βασικούς άξονες δράσης, μεταξύ των οποίων η ενίσχυση της συνεργασίας στην αξιακή αλυσίδα των τροφίμων, οι πρωτοβουλίες επιχειρήσεων τροφίμων και η στήριξη της αλλαγής συμπεριφοράς των καταναλωτών. Οι συστάσεις της ομάδας θα συνεχίσουν να λειτουργούν υποστηρικτικά στο συνολικό πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής σχετικά με την πρόληψη της σπατάλης τροφίμων και μπορούν να χρησιμεύσουν ως οδηγός για να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να επιτύχουν τους στόχους μείωσης των αποβλήτων τροφίμων.

⁶ Για τον πλήρη κατάλογο των συστάσεων, βλ. παράρτημα 16 της έκθεσης εκτίμησης των επιπτώσεων.

- (5) Με την οδηγία 2009/31/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁷ εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2006/12/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁸ το διοξειδίο του άνθρακα που δεσμεύεται και μεταφέρεται για σκοπούς αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς και αποθηκεύεται σε γεωλογικούς σχηματισμούς δυνάμει των απαιτήσεων της οδηγίας 2006/12/EK. Ωστόσο, η διάταξη της οδηγίας 2009/31/EK για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/12/EK δεν ενσωματώθηκε στην οδηγία 2008/98/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁹, με την οποία καταργήθηκε η οδηγία 2006/12/EK. Ως εκ τούτου, για λόγους ασφάλειας δικαίου, στην παρούσα οδηγία ενσωματώνονται οι τροποποιήσεις της οδηγίας 2009/31/EK σχετικά με την εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2008/98/EK του διοξειδίου του άνθρακα που δεσμεύεται και μεταφέρεται για σκοπούς αποθήκευσης σε γεωλογικούς σχηματισμούς και αποθηκεύεται σε γεωλογικούς σχηματισμούς.
- (6) Οι ορισμοί των παραγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των διαδικτυακών πλατφορμών και των οργανώσεων ευθύνης των παραγωγών που συνδέονται με την εφαρμογή της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα πρέπει να συμπεριληφθούν στην οδηγία 2008/98/EK, ώστε να αποσαφηνιστεί το πεδίο εφαρμογής αυτών των εννοιών και των συναφών υποχρεώσεων.
- (7) Τα κράτη μέλη έχουν έως ένα βαθμό αναπτύξει υλικά και πραγματοποιήσει εκστρατείες με στόχο την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων για τους καταναλωτές και τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων· ωστόσο, τα εν λόγω μέτρα επικεντρώνονται κυρίως στην αύξηση της ευαισθητοποίησης και όχι στην πρόκληση αλλαγής συμπεριφοράς. Προκειμένου να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό μείωσης των αποβλήτων τροφίμων και να διασφαλιστεί η πρόοδος με την πάροδο του χρόνου, πρέπει να αναπτυχθούν παρεμβάσεις αλλαγής συμπεριφοράς, προσαρμοσμένες στις ειδικές καταστάσεις και ανάγκες των κρατών μελών, και να ενσωματωθούν πλήρως στα εθνικά προγράμματα πρόληψης της σπατάλης τροφίμων. Θα πρέπει επίσης να αναδειχθεί η σημασία των περιφερειακών κυκλικών λύσεων, μεταξύ άλλων των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και της συμμετοχής των πολιτών, καθώς και της προσαρμογής σε συγκεκριμένες περιφερειακές ανάγκες, όπως οι εξόχως απόκεντρες περιοχές ή τα νησιά.
- (8) Παρά την αυξανόμενη ευαισθητοποίηση σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις και τις συνέπειες των αποβλήτων τροφίμων, τις πολιτικές δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν σε επίπεδο Ένωσης και κρατών μελών και τα ενωσιακά μέτρα που εφαρμόστηκαν μετά το σχέδιο δράσης του 2015 για την κυκλική οικονομία, η παραγωγή αποβλήτων τροφίμων δεν μειώνεται επαρκώς ώστε να σημειωθεί σημαντική πρόοδος στην επίτευξη του στόχου 12.3 του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ (στο εξής: ΣΒΑ) 12. Για να εξασφαλιστεί σημαντική συμβολή στην επίτευξη του στόχου ΣΒΑ 12.3, τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενισχυθούν ώστε να σημειωθεί πρόοδος στην εφαρμογή της παρούσας οδηγίας και άλλων κατάλληλων μέτρων για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων.
- (9) Για να επιτευχθούν βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα και να δοθεί στους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων, στους καταναλωτές και στις δημόσιες αρχές η αναγκαία

⁷ EE L 140 της 5.6.2009, σ. 114.

⁸ EE L 114 της 27.4.2006, σ. 9.

⁹ EE L 312 της 22.11.2008, σ. 3.

προοπτική μακροπρόθεσμα, θα πρέπει να καθοριστούν ποσοτικοί στόχοι για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων, οι οποίοι θα πρέπει να επιτευχθούν από τα κράτη μέλη έως το 2030.

- (10) Έχοντας υπόψη τη δέσμευση της Ένωσης για την επίτευξη του φιλόδοξου στόχου ΣΒΑ 12.3, ο καθορισμός στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων από τα κράτη μέλη έως το 2030 θα πρέπει να αποτελέσει ισχυρή ώθηση πολιτικής για την ανάληψη δράσης και τη διασφάλιση σημαντικής συμβολής στην επίτευξη των παγκόσμιων στόχων. Ωστόσο, δεδομένου του νομικά δεσμευτικού χαρακτήρα των εν λόγω στόχων, θα πρέπει να είναι αναλογικοί και εφικτοί και να λαμβάνουν υπόψη τον ρόλο των διαφόρων παραγόντων στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, καθώς και την ικανότητά τους (ιδίως των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων). Ως εκ τούτου, ο καθορισμός νομικά δεσμευτικών στόχων θα πρέπει να ακολουθεί μια σταδιακή προσέγγιση, ξεκινώντας από ένα επίπεδο χαμηλότερο από εκείνο που έχει καθοριστεί στο πλαίσιο του ΣΒΑ, με σκοπό να διασφαλιστεί η συνεπής ανταπόκριση των κρατών μελών και η απτή πρόοδος προς την επίτευξη του στόχου 12.3.
- (11) Η μείωση των αποβλήτων τροφίμων στα στάδια της παραγωγής και της κατανάλωσης απαιτεί διαφορετικές προσεγγίσεις και μέτρα και περιλαμβάνει διάφορες ομάδες ενδιαφερομένων. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να προταθεί ένας στόχος για το στάδιο της επεξεργασίας και της μεταποίησης και ένας άλλος για τη λιανική πώληση και άλλες μορφές διανομής τροφίμων, την εστίαση και τις υπηρεσίες σίτισης, καθώς και για τα νοικοκυριά.
- (12) Λαμβάνοντας υπόψη την αλληλεξάρτηση μεταξύ των σταδίων διανομής και κατανάλωσης στην αλυσίδα εφοδιασμού τροφίμων, ιδίως την επίδραση των πρακτικών λιανικής στη συμπεριφορά των καταναλωτών και τη σχέση μεταξύ της κατανάλωσης τροφίμων εντός και εκτός κατοικίας, είναι σκόπιμο να καθοριστεί ένας κοινός στόχος για αυτά τα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων. Ο καθορισμός χωριστών στόχων για καθένα από αυτά τα στάδια θα συνεπαγόταν πρόσθετη, περιττή πολυπλοκότητα και θα περιόριζε την ευελιξία των κρατών μελών όσον αφορά την εστίαση στα συγκεκριμένα πεδία προβληματισμού τους. Προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο ένας κοινός στόχος να συνεπάγεται υπερβολική επιβάρυνση για ορισμένους φορείς εκμετάλλευσης, θα συνιστάται στα κράτη μέλη να συνεκτιμούν την αρχή της αναλογικότητας κατά τη θέσπιση μέτρων για την επίτευξη του κοινού στόχου.
- (13) Οι δημογραφικές αλλαγές έχουν σημαντικό αντίκτυπο στην ποσότητα των τροφίμων που καταναλώνονται και στην ποσότητα των αποβλήτων τροφίμων που δημιουργούνται. Ως εκ τούτου, ένας κοινός στόχος μείωσης των αποβλήτων τροφίμων, ο οποίος θα ισχύει για το λιανικό εμπόριο και άλλες μορφές διανομής τροφίμων, για την εστίαση και τις υπηρεσιών σίτισης, καθώς και για τα νοικοκυριά, θα πρέπει να εκφράζεται ως ποσοστιαία μεταβολή των κατά κεφαλήν επιπέδων αποβλήτων τροφίμων, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι μεταβολές του πληθυσμού.
- (14) Με βάση την εναρμονισμένη μεθοδολογία που ορίζεται στην κατ' εξουσιοδότηση απόφαση (ΕΕ) 2019/1597 της Επιτροπής¹⁰, το πρώτο έτος για το οποίο συλλέχθηκαν στοιχεία σχετικά με τα επίπεδα αποβλήτων τροφίμων ήταν το 2020. Ως εκ τούτου, το

¹⁰ Κατ' εξουσιοδότηση απόφαση (ΕΕ) 2019/1597 της Επιτροπής, της 3ης Μαΐου 2019, για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τη θέσπιση κοινής μεθοδολογίας και ελάχιστων απαιτήσεων ποιότητας για την ομοιόμορφη μέτρηση των επιπέδων αποβλήτων τροφίμων (ΕΕ L 248 της 27.9.2019, σ. 77).

έτος 2020 θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί ως γραμμή βάσης για τον καθορισμό στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων. Για τα κράτη μέλη, τα οποία μπορούν να αποδείξουν ότι διενήργησαν μετρήσεις αποβλήτων τροφίμων πριν από το 2020, χρησιμοποιώντας μεθόδους που συνάδουν με την κατ' εξουσιοδότηση απόφαση (ΕΕ) 2019/1597, θα πρέπει να επιτρέπεται η χρήση προγενέστερης γραμμής βάσης.

- (15) Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η σταδιακή προσέγγιση για την επίτευξη του παγκόσμιου στόχου αποδίδει, τα επίπεδα που έχουν καθοριστεί για τους νομικά δεσμευτικούς στόχους για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων θα πρέπει να επανεξεταστούν και να αναθεωρηθούν, κατά περίπτωση, για να ληφθεί υπόψη η πρόοδος που σημείωσαν τα κράτη μέλη με την πάροδο του χρόνου. Αυτό θα καταστήσει δυνατή την πιθανή προσαρμογή των στόχων με σκοπό την ενίσχυση της συνεισφοράς της Ένωσης και την περαιτέρω ευθυγράμμιση με τον ΣΒΑ 12.3, ο οποίος θα πρέπει να επιτευχθεί έως το 2030 και την παροχή κατευθύνσεων για περαιτέρω πρόοδο μετά την ημερομηνία αυτή.
- (16) Προκειμένου να εξασφαλιστεί καλύτερη, πιο έγκαιρη και πιο ομοιόμορφη εφαρμογή των διατάξεων που σχετίζονται με την πρόληψη των αποβλήτων τροφίμων, να προβλεφθούν τυχόν αδυναμίες στην εφαρμογή και να καταστεί δυνατή η ανάληψη δράσης πριν από τις προθεσμίες για την επίτευξη των στόχων, το σύστημα των εκθέσεων έγκαιρης προειδοποίησης, που θεσπίστηκε το 2018, θα πρέπει να επεκταθεί ώστε να καλύπτει τους στόχους μείωσης των αποβλήτων τροφίμων.
- (17) Σύμφωνα με την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», όπως αναφέρεται στο άρθρο 191 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΣΛΕΕ), είναι σημαντικό οι παραγωγοί που διαθέτουν στην αγορά της Ένωσης ορισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης, να αναλάβουν την ευθύνη για τη διαχείρισή τους στο τέλος του κύκλου ζωής τους, καθώς και για την παράταση της διάρκειας ζωής τους μέσω της διάθεσης στην αγορά μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης για επαναχρησιμοποίηση. Για την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», είναι σκόπιμο να θεσπιστούν οι υποχρεώσεις διαχείρισης των παραγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης, στους οποίους περιλαμβάνεται κάθε κατασκευαστής, εισαγωγέας ή διανομέας που, ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη τεχνική πώλησης, συμπεριλαμβανομένης της εξ αποστάσεως σύμβασης όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 7) της οδηγίας 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹¹, διαθέτει στην αγορά για πρώτη φορά τα εν λόγω προϊόντα στην επικράτεια ενός κράτους μέλους σε επαγγελματική βάση και υπό τη δική του επωνυμία ή εμπορικό σήμα. Από το πεδίο εφαρμογής των παραγωγών που καλύπτονται από τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού θα πρέπει να εξαιρούνται οι πολύ μικρές επιχειρήσεις και οι αυτοαπασχολούμενοι πωλητές που παράγουν εξατομικευμένα προϊόντα λόγω του μειωμένου ρόλου τους στην αγορά κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, καθώς και όσοι διαθέτουν στην αγορά μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που

¹¹ Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης ή τέτοιου είδους προϊόντα που προέρχονται από μεταχειρισμένα προϊόντα ή απόβλητα των εν λόγω προϊόντων, με σκοπό τη στήριξη της επαναχρησιμοποίησης, μεταξύ άλλων μέσω επισκευής, ανακαίνισης και αναβάθμισης του κύκλου ζωής, με τις οποίες αλλάζουν ορισμένες λειτουργίες του αρχικού προϊόντος, εντός της Ένωσης.

- (18) Υπάρχουν μεγάλες διαφορές στον τρόπο με τον οποίο καθιερώνεται ή σχεδιάζεται να καθιερωθεί χωριστή συλλογή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, είτε μέσω προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού είτε μέσω άλλων προσεγγίσεων. Όταν εξετάζονται προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, υπάρχουν επίσης μεγάλες διαφορές, όπως όσον αφορά τα προϊόντα στο πεδίο εφαρμογής τους και την ευθύνη των παραγωγών, καθώς και τα μοντέλα διακυβέρνησης. Συνεπώς, οι κανόνες σχετικά με τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού που ορίζονται στην οδηγία 2008/98/ΕΚ θα πρέπει να εφαρμόζονται κατά κανόνα στα προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τους παραγωγούς κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης. Ωστόσο, θα πρέπει να συμπληρωθούν με περαιτέρω ειδικές διατάξεις σχετικά με τα χαρακτηριστικά του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, ιδίως το υψηλό μερίδιο των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (στο εξής: ΜΜΕ) μεταξύ των παραγωγών, τον ρόλο των κοινωνικών επιχειρήσεων και τη σημασία της επαναχρησιμοποίησης για την αύξηση της βιωσιμότητας της αξιακής αλυσίδας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Θα πρέπει επίσης να είναι πιο λεπτομερείς και εναρμονισμένοι, ώστε να αποφευχθεί η δημιουργία μιας κατακερματισμένης αγοράς που θα μπορούσε να έχει αρνητικό αντίκτυπο στον τομέα, ιδίως στις πολύ μικρές επιχειρήσεις και τις ΜΜΕ, για τη συλλογή, την επεξεργασία και την ανακύκλωση, καθώς και να παρασχεθούν σαφή κίνητρα για βιώσιμο σχεδιασμό και πολιτικές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και να διευκολυνθούν οι αγορές δευτερογενών πρώτων υλών. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να εξετάσουν το ενδεχόμενο έγκρισης πολλαπλών οργανώσεων ευθύνης των παραγωγών, δεδομένου ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ των εν λόγω οργανώσεων ευθύνης των παραγωγών μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερα οφέλη για τους καταναλωτές, να αυξήσει την καινοτομία, να μειώσει το κόστος, να βελτιώσει τα ποσοστά συλλογής και να αυξήσει τις επιλογές των παραγωγών που επιθυμούν να συνάψουν σύμβαση με τις εν λόγω οργανώσεις.
- (19) Τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα οικιακής χρήσης και τα ενδύματα αποτελούν το μεγαλύτερο μερίδιο της κατανάλωσης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων στην Ένωση και τη μεγαλύτερη πηγή ανάδειξης μη βιώσιμων προτύπων υπερπαραγωγής και υπερκατανάλωσης. Τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα οικιακής χρήσης και τα είδη ένδυσης αποτελούν επίσης το επίκεντρο όλων των υφιστάμενων συστημάτων χωριστής συλλογής στα κράτη μέλη, μαζί με άλλα είδη ένδυσης, αξεσουάρ και υποδήματα μετά την κατανάλωση που δεν αποτελούνται κυρίως από κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Ως εκ τούτου, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα οικιακής χρήσης και άλλα είδη ένδυσης, τα συμπληρώματα ένδυσης και τα υποδήματα θα πρέπει να καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής του καθιερωμένου συστήματος διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου για τους παραγωγούς όσον αφορά τα προϊόντα που υπόκεινται στη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού, τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής θα πρέπει να προσδιορίζονται με αναφορά στους κωδικούς της συνδυασμένης

ονοματολογίας δυνάμει του παραρτήματος Ι του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου¹².

- (20) Ο τομέας της κλωστοϋφαντουργίας συνεπάγεται υψηλή ένταση πόρων. Ενώ, όσον αφορά τόσο την παραγωγή πρώτων υλών όσο και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, οι περισσότερες από τις πιέσεις και τις επιπτώσεις που σχετίζονται με την κατανάλωση ειδών ένδυσης, υπόδησης και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων οικιακής χρήσης στην Ένωση παρατηρούνται σε τρίτες χώρες, επηρεάζουν επίσης την Ένωση λόγω των παγκόσμιων επιπτώσεών τους στο κλίμα και το περιβάλλον. Ως εκ τούτου, η πρόληψη, η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του παγκόσμιου περιβαλλοντικού αποτυπώματος του τομέα, συμπεριλαμβανομένης της Ένωσης. Επιπλέον, η τρέχουσα μη αποδοτική διαχείριση των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων όσον αφορά τους πόρους δεν συνάδει με την ιεράρχηση των αποβλήτων και προκαλεί περιβαλλοντική ζημία τόσο στην Ένωση όσο και σε τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων μέσω των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από την αποτέφρωση και την υγειονομική ταφή.
- (21) Σκοπός της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης είναι να διασφαλιστεί υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της υγείας στην Ένωση, να δημιουργηθεί μια οικονομία για τη συλλογή, τη διαλογή, την επαναχρησιμοποίηση, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, ιδίως την ανακύκλωση από ίνα σε ίνα, καθώς και κίνητρα για τους παραγωγούς, προκειμένου να διασφαλίζουν ότι τα προϊόντα τους σχεδιάζονται σύμφωνα με τις αρχές της κυκλικότητας. Οι παραγωγοί κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και ειδών υπόδησης θα πρέπει να χρηματοδοτούν το κόστος συλλογής, διαλογής για επαναχρησιμοποίηση, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, καθώς και το κόστος της ανακύκλωσης και άλλης επεξεργασίας των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων που συλλέγονται, συμπεριλαμβανομένων των μη πωληθέντων καταναλωτικών προϊόντων που θεωρούνται απόβλητα τα οποία παραδόθηκαν στην επικράτεια των κρατών μελών μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού δεν εφαρμόζονται αναδρομικά και συμμορφώνονται με την αρχή της ασφάλειας δικαίου. Οι εν λόγω παραγωγοί θα πρέπει επίσης να χρηματοδοτούν το κόστος διεξαγωγής ερευνών σχετικά με τη σύνθεση των μεικτών συλλεγόμενων αστικών αποβλήτων, τη στήριξη της έρευνας και της ανάπτυξης στο τομέα των τεχνολογιών διαλογής και ανακύκλωσης, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τη χωριστή συλλογή, επαναχρησιμοποίηση και άλλη επεξεργασία, καθώς και την παροχή πληροφοριών στους τελικούς χρήστες σχετικά με τον αντίκτυπο και τη βιώσιμη διαχείριση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.
- (22) Οι παραγωγοί θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι για τη δημιουργία συστημάτων συλλογής για τη συλλογή όλων των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης, και για τη διασφάλιση ότι στη συνέχεια υποβάλλονται σε διαλογή για επαναχρησιμοποίηση, προετοιμασία για

¹²

EE L 256 της 7.9.1987, σ. 1.

επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση, ώστε να μεγιστοποιηθεί η διαθεσιμότητα μεταχειρισμένων ενδυμάτων και υποδημάτων και να μειωθούν οι όγκοι για τύπους επεξεργασίας αποβλήτων που είναι χαμηλότεροι στην ιεράρχηση των αποβλήτων. Η διασφάλιση ότι τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα μπορούν να χρησιμοποιηθούν, και χρησιμοποιούνται αλλά και επαναχρησιμοποιούνται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για τη σημαντική μείωση των επιπτώσεών τους στο κλίμα και το περιβάλλον. Αυτό θα δώσει επίσης τη δυνατότητα βιώσιμων και κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων, όπως η επαναχρησιμοποίηση, η ενοικίαση και η επισκευή, οι υπηρεσίες επιστροφής και το λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται νέες πράσινες ποιοτικές θέσεις εργασίας και ευκαιρίες εξοικονόμησης κόστους για τους πολίτες. Είναι απαραίτητο οι παραγωγοί να αναλάβουν την ευθύνη για τα απόβλητα που δημιουργούν τα προϊόντα τους, ώστε να αποσυνδεθεί η παραγωγή αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων από την ανάπτυξη του τομέα. Ως εκ τούτου, οι παραγωγοί θα πρέπει επίσης να είναι υπεύθυνοι για την ανακύκλωση, ιδίως, δίνοντας προτεραιότητα στην επέκταση της ανακύκλωσης από ίνα σε ίνα και σε άλλες εργασίες ανάκτησης και διάθεσης.

- (23) Οι παραγωγοί και οι οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών θα πρέπει να χρηματοδοτήσουν την επέκταση της ανακύκλωσης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ιδίως την ανακύκλωση από ίνα σε ίνα, ώστε να καταστεί δυνατή η ανακύκλωση μεγαλύτερης ποικιλίας υλικών και να δημιουργηθεί μια πηγή πρώτων υλών για την παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων στην Ένωση. Είναι επίσης σημαντικό οι παραγωγοί να στηρίζουν οικονομικά την έρευνα και την καινοτομία σχετικά με τις τεχνολογικές εξελίξεις στις λύσεις αυτόματης διαλογής και διαλογής ανάλογα με τη σύνθεση που παρέχουν τη δυνατότητα διαχωρισμού και ανακύκλωσης των μεικτών υλικών και απολύμανσης των αποβλήτων, ώστε να καταστούν δυνατές υψηλής ποιότητας λύσεις ανακύκλωσης από ίνα σε ίνα και η αύξηση της περιεκτικότητας σε ανακυκλωμένες ίνες. Για να διευκολυνθεί η συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, ιδίως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, έχουν στη διάθεσή τους πληροφορίες και βοήθεια, η οποία θα πρέπει να λαμβάνει τη μορφή καθοδήγησης, χρηματοδοτικής στήριξης, πρόσβασης σε χρηματοδότηση, εξειδικευμένου υλικού διαχείρισης και κατάρτισης του προσωπικού και οργανωτικής και τεχνικής βοήθειας. Εάν η στήριξη χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους, ακόμη και όταν χρηματοδοτείται εξ ολοκλήρου από εισφορές που επιβάλλονται από τη δημόσια αρχή και επιβαρύνουν τις οικείες επιχειρήσεις, μπορεί να συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ· σε περιπτώσεις τέτοιου είδους, τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις. Η κινητοποίηση ιδιωτικών και δημόσιων επενδύσεων στην κυκλικότητα και την απαλλαγή του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας από τις ανθρακούχες εκπομπές αποτελεί επίσης το επίκεντρο διαφόρων χρηματοδοτικών προγραμμάτων και χαρτών πορείας της Ένωσης, όπως οι κόμβοι κυκλικότητας και οι ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη». Είναι επίσης αναγκαίο να αξιολογηθεί περαιτέρω η σκοπιμότητα του καθορισμού ενωσιακών στόχων για την ανακύκλωση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων με σκοπό τη στήριξη και την προώθηση της τεχνολογικής ανάπτυξης και των επενδύσεων σε υποδομές ανακύκλωσης, καθώς και της ώθησης για οικολογικό σχεδιασμό για ανακύκλωση.

- (24) Τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, τα προϊόντα που σχετίζονται με την

κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης θα πρέπει να συλλέγονται χωριστά από άλλες ροές αποβλήτων, όπως μέταλλα, χαρτί και χαρτόνι, γυαλί, πλαστικά, ξύλο και βιολογικά απόβλητα από την 1η Ιανουαρίου 2025, ώστε να διατηρηθεί η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας. Λαμβανομένων υπόψη των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της απώλειας υλικών λόγω του ότι τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων δεν συλλέγονται χωριστά και, κατά συνέπεια, δεν υποβάλλονται σε επεξεργασία με περιβαλλοντικά ορθό τρόπο, το δίκτυο συλλογής των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και των προϊόντων υπόδησης θα πρέπει να καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια των κρατών μελών, μεταξύ άλλων τις εξόχως απόκεντρες περιοχές, να βρίσκεται κοντά στον τελικό χρήστη και να μην στοχεύει περιοχές και προϊόντα μόνο σε περιπτώσεις που η συλλογή είναι επικερδής. Το δίκτυο συλλογής θα πρέπει να οργανωθεί σε συνεργασία με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς της διαχείρισης αποβλήτων και της επαναχρησιμοποίησης, όπως οι δήμοι και οι κοινωνικές επιχειρήσεις. Λαμβανομένων υπόψη των σημαντικών περιβαλλοντικών και κλιματικών οφελών που συνδέονται με την επαναχρησιμοποίηση, πρωταρχικός και δευτερεύων σκοπός του δικτύου συλλογής θα πρέπει να είναι η συλλογή επαναχρησιμοποιήσιμων και ανακυκλώσιμων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης. Δεδομένου ότι ο καταναλωτής δεν είναι εκπαιδευμένος προκειμένου να διακρίνει μεταξύ επαναχρησιμοποιήσιμων και ανακυκλώσιμων αντικειμένων, τα συστήματα συλλογής θα πρέπει, μεταξύ άλλων και για λόγους αποδοτικότητας της εφοδιαστικής, να προβλέπουν τα δοχεία συλλογής που συλλέγουν τόσο τα μεταχειρισμένα αντικείμενα όσο και τα απόβλητα μαζί. Τα υψηλά ποσοστά συλλογής θα οδηγήσουν σε υψηλές επιδόσεις επαναχρησιμοποίησης και σε ποιοτική ανακύκλωση στις αλυσίδες εφοδιασμού κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, θα ενισχύσουν τη χρήση ποιοτικών δευτερογενών πρώτων υλών και θα στηρίξουν τον επενδυτικό σχεδιασμό στις υποδομές διαλογής και επεξεργασίας κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Προκειμένου να επαληθευτεί και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του δικτύου συλλογής και των ενημερωτικών εκστρατειών, θα πρέπει να διενεργούνται τακτικές έρευνες σύνθεσης τουλάχιστον σε επίπεδο NUTS 2 σχετικά με τα μεικτά αστικά απόβλητα που συλλέγονται για να προσδιοριστεί η ποσότητα των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων σε αυτά. Επιπλέον, οι πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις των συστημάτων χωριστής συλλογής και το ετήσιο ποσοστό χωριστής συλλογής που επιτυγχάνεται θα πρέπει να υπολογίζονται και να δημοσιοποιούνται ετησίως από τις οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών.

- (25) Λαμβάνοντας υπόψη τον καίριο ρόλο των κοινωνικών επιχειρήσεων και των φορέων της κοινωνικής οικονομίας στα υφιστάμενα συστήματα συλλογής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και τις δυνατότητές τους να δημιουργήσουν τοπικά, βιώσιμα, συμμετοχικά και χωρίς αποκλεισμούς επιχειρηματικά μοντέλα και ποιοτικές θέσεις εργασίας στην Ένωση, σύμφωνα με τους στόχους του σχεδίου δράσης της ΕΕ για την κοινωνική οικονομία¹³, η θέσπιση προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού θα πρέπει να διατηρήσει και να στηρίξει τις δραστηριότητες των κοινωνικών επιχειρήσεων και των φορέων της κοινωνικής οικονομίας που συμμετέχουν στη διαχείριση των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

¹³ COM(2021) 778 final της 9ης Δεκεμβρίου 2021.

Ως εκ τούτου, οι εν λόγω οντότητες θα πρέπει να θεωρούνται εταίροι στα συστήματα χωριστής συλλογής που στηρίζουν την επέκταση της επαναχρησιμοποίησης και της επισκευής και δημιουργούν ποιοτικές θέσεις εργασίας για όλους και ιδίως για τις ευάλωτες ομάδες.

- (26) Οι παραγωγοί και οι οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά ενημερώνοντας τους τελικούς χρήστες, ιδίως στους καταναλωτές, ότι τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων θα πρέπει να συλλέγονται χωριστά, ότι υπάρχουν διαθέσιμα συστήματα συλλογής και ότι οι τελικοί χρήστες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων και της περιβαλλοντικά βέλτιστης διαχείρισης των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Οι πληροφορίες αυτές θα πρέπει να περιλαμβάνουν τη διαθεσιμότητα ρυθμίσεων επαναχρησιμοποίησης για κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και είδη υπόδησης και τα περιβαλλοντικά οφέλη της βιώσιμης κατανάλωσης και τις περιβαλλοντικές, υγειονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της βιομηχανίας κλωστοϋφαντουργικών ειδών ένδυσης. Οι τελικοί χρήστες θα πρέπει επίσης να ενημερώνονται σχετικά με τον σημαντικό ρόλο τους στην πραγματοποίηση τεκμηριωμένων, υπεύθυνων και βιώσιμων επιλογών κατανάλωσης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και στη διασφάλιση της περιβαλλοντικά βέλτιστης διαχείρισης των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων. Οι εν λόγω απαιτήσεις πληροφόρησης ισχύουν επιπλέον των απαιτήσεων για την παροχή πληροφοριών στους τελικούς χρήστες σε σχέση με τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα που προβλέπονται στον κανονισμό σχετικά με τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα¹⁴ και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1007/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵. Στο πλαίσιο της κοινοποίησης πληροφοριών σε όλους τους τελικούς χρήστες θα πρέπει να γίνεται χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών πληροφοριών. Οι πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται τόσο με κλασικά μέσα, όπως αφίσες σε εσωτερικούς και υπαίθριους χώρους και εκστρατείες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όσο και με πιο καινοτόμα μέσα, όπως η ηλεκτρονική πρόσβαση σε ιστότοπους μέσω κωδικών QR.
- (27) Προκειμένου να αυξηθεί η κυκλικότητα και η περιβαλλοντική βιωσιμότητα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και να μειωθούν οι δυσμενείς επιπτώσεις στο κλίμα και το περιβάλλον, ο κανονισμός .../... [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί ο αύξων αριθμός και τα θεσμικά όργανα για τον κανονισμό σχετικά με τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα και να συμπληρωθεί η υποσημείωση]¹⁶ θα αναπτύξει δεσμευτικές απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων με τις οποίες, ανάλογα με το τι θα αποδειχθεί επωφελές από την εκτίμηση των επιπτώσεων για την αύξηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, θα ρυθμιστεί η ανθεκτικότητα, η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης, η δυνατότητα επισκευής και η ανακυκλωσιμότητα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων από ίνα σε ίνα, καθώς και η υποχρεωτική περιεκτικότητα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε ανακυκλωμένες ίνες. Θα

¹⁴ ΕΕ να προστεθεί ο αριθμός αναφοράς μόλις εγκριθεί.

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1007/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2011, για τις ονομασίες των υφανσίμων ινών και τη συναφή επισήμανση και τη σήμανση της σύνθεσης των ινών των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 73/44/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών 96/73/ΕΚ και 2008/121/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 272 της 18.10.2011, σ. 1).

¹⁶ ΕΕ να προστεθεί ο αριθμός αναφοράς μόλις εγκριθεί.

ρυθμίσει επίσης την παρουσία ουσιών που προκαλούν ανησυχία, ώστε να καταστεί δυνατή η ελαχιστοποίηση και η παρακολούθησή τους με σκοπό τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων και τη βελτίωση της ανακύκλωσης, καθώς και την πρόληψη και τη μείωση των συνθετικών ινών που εκλύονται στο περιβάλλον με σκοπό τη σημαντική μείωση της απελευθέρωσης μικροπλαστικών. Ταυτόχρονα, η διαφοροποίηση των τελών διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού είναι ένα αποτελεσματικό οικονομικό μέσο για την παροχή κινήτρων για τον σχεδιασμό πιο βιώσιμων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, που οδηγεί σε βελτιωμένο κυκλικό σχεδιασμό. Προκειμένου να παρασχεθεί ισχυρό κίνητρο για τον οικολογικό σχεδιασμό, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τους στόχους της εσωτερικής αγοράς και τη σύνθεση του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας που αποτελείται κυρίως από ΜΜΕ, είναι αναγκαίο να εναρμονιστούν τα κριτήρια για τη διαφοροποίηση των τελών διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού με βάση τις πλέον συναφείς παραμέτρους οικολογικού σχεδιασμού, ώστε να καταστεί δυνατή η επεξεργασία των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων. Η διαφοροποίηση των τελών σύμφωνα με τα κριτήρια οικολογικού σχεδιασμού θα πρέπει να βασίζεται στις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού και στις μεθοδολογίες μέτρησής τους που εγκρίνονται για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα δυνάμει του κανονισμού σχετικά με τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα ή άλλων νομοθετικών πράξεων της Ένωσης που θεσπίζουν εναρμονισμένα κριτήρια βιωσιμότητας και μεθόδους μέτρησης για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και μόνο όταν αυτές εγκρίνονται. Είναι σκόπιμο να εξουσιοδοτηθεί η Επιτροπή προκειμένου να θεσπίσει εναρμονισμένους κανόνες για τη διαφοροποίηση των τελών, για να διασφαλιστεί η ευθυγράμμιση των κριτηρίων διαφοροποίησης των τελών με τις εν λόγω απαιτήσεις για τα προϊόντα.

- (28) Για να παρακολουθείται αν οι παραγωγοί εκπληρώνουν τις οικονομικές και οργανωτικές υποχρεώσεις τους για διασφάλιση της διαχείρισης των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και των προϊόντων υπόδησης που διαθέτουν για πρώτη φορά στην αγορά στην επικράτεια ενός κράτους μέλους, είναι απαραίτητο κάθε κράτος μέλος να δημιουργήσει και να διαχειρίζεται ένα μητρώο παραγωγών, στο οποίο οι παραγωγοί θα είναι υποχρεωμένοι να εγγράφονται. Οι απαιτήσεις και ο μορφότυπος καταχώρισης θα πρέπει να είναι εναρμονισμένα στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό σε ολόκληρη την Ένωση, ώστε να διευκολύνεται η καταχώριση, ιδίως όταν οι παραγωγοί διαθέτουν για πρώτη φορά στην αγορά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης σε διαφορετικά κράτη μέλη. Οι πληροφορίες στο μητρώο θα πρέπει να είναι προσβάσιμες στις οντότητες που διαδραματίζουν ρόλο στην επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού και την επιβολή τους.
- (29) Δεδομένου ότι ο τομέας της κλωστοϋφαντουργίας αποτελείται κατά 99 % από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, η εφαρμογή ενός συστήματος διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης θα πρέπει να αποσκοπεί στη μείωση όσο το δυνατόν περισσότερο του διοικητικού φόρτου. Ως εκ τούτου, η εκπλήρωση των διευρυμένων υποχρεώσεων του παραγωγού θα πρέπει να ασκείται συλλογικά μέσω οργανώσεων ευθύνης των παραγωγών που αναλαμβάνουν την ευθύνη εξ ονόματός τους. Οι οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών θα πρέπει να υπόκεινται σε αδειοδότηση από τα κράτη μέλη και θα πρέπει να τεκμηριώνουν, μεταξύ άλλων, ότι διαθέτουν τα οικονομικά μέσα για να καλύψουν το κόστος το οποίο

συνεπάγεται η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού και ότι εκπληρώνουν την εν λόγω ευθύνη.

- (30) Το άρθρο 30 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁷ υποχρεώνει ορισμένους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών που δίνουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα να συνάπτουν εξ αποστάσεως συμβάσεις με παραγωγούς οι οποίοι προσφέρουν κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης σε καταναλωτές που βρίσκονται στην Ένωση, προτού επιτρέψουν σε έναν παραγωγό να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες τους, να λαμβάνουν ορισμένες πληροφορίες ταυτοποίησης από τον εν λόγω παραγωγό και αυτοπιστοποίηση από τον παραγωγό, ο οποίος δεσμεύεται να προσφέρει μόνο προϊόντα ή υπηρεσίες που συμμορφώνονται με τους ισχύοντες κανόνες του ενωσιακού δικαίου. Για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική επιβολή των υποχρεώσεων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου 3 τμήμα 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 θα πρέπει να λαμβάνουν από τους εν λόγω παραγωγούς πληροφορίες σχετικά με την καταχώριση στο μητρώο παραγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, το οποίο τα κράτη μέλη υποχρεούνται να συστήσουν δυνάμει της παρούσας οδηγίας, καθώς και τον/τους αριθμό/-ούς καταχώρισης του παραγωγού στο εν λόγω μητρώο, και αυτοπιστοποίηση από τον παραγωγό που δεσμεύεται να προσφέρει μόνο κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που συνδέονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης για τα οποία ισχύουν οι απαιτήσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού που ορίζονται στην παρούσα οδηγία. Οι κανόνες επιβολής που προβλέπονται στο κεφάλαιο IV του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 εφαρμόζονται στους παρόχους των εν λόγω πλατφορμών σε σχέση με τους εν λόγω κανόνες ιχνηλασιμότητας.
- (31) Προκειμένου να διασφαλιστεί η επεξεργασία των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων που ορίζεται στην οδηγία 2008/98/ΕΚ, οι οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι όλα τα χωριστά συλλεγόμενα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και είδη υπόδησης υπόκεινται σε εργασίες διαλογής που παράγουν τόσο είδη κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση, τα οποία ανταποκρίνονται στις ανάγκες των αγορών μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων υποδοχής, όσο και των αγορών πρώτων υλών ανακύκλωσης σε ενωσιακό και παγκόσμιο επίπεδο. Δεδομένων των μεγαλύτερων περιβαλλοντικών οφελών που συνδέονται με την παράταση της διάρκειας ζωής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, η επαναχρησιμοποίηση θα πρέπει να αποτελεί τον κύριο στόχο των εργασιών διαλογής, ακολουθούμενων από τη διαλογή για ανακύκλωση, όταν τα είδη αξιολογούνται επαγγελματικά ως μη επαναχρησιμοποιήσιμα. Οι εν λόγω απαιτήσεις διαλογής θα πρέπει να αναπτυχθούν από την Επιτροπή κατά προτεραιότητα στο πλαίσιο των εναρμονισμένων ενωσιακών κριτηρίων αποχαракτηρισμού των αποβλήτων για τα επαναχρησιμοποιήσιμα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα ανακυκλωμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων της αρχικής διαλογής που μπορεί να πραγματοποιηθεί στο σημείο συλλογής. Τα εν λόγω εναρμονισμένα κριτήρια θα πρέπει να αποφέρουν συνέπεια και υψηλή ποιότητα στα συλλεγόμενα κλάσματα, καθώς και στις ροές υλικών για τη διαλογή, τις εργασίες ανάκτησης αποβλήτων και τις δευτερογενείς πρώτες ύλες σε διασυννοριακό επίπεδο, γεγονός που με τη σειρά του

¹⁷ ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1.

αναμένεται να διευκολύνει την επέκταση των αξιακών αλυσίδων επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης. Τα μεταχειρισμένα ρούχα που έχουν αξιολογηθεί επαγγελματικά ως κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση από τους φορείς επαναχρησιμοποίησης ή τις κοινωνικές επιχειρήσεις και τους φορείς της κοινωνικής οικονομίας στο σημείο συλλογής από τους τελικούς χρήστες δεν θα πρέπει να θεωρούνται απόβλητα. Σε περίπτωση που η επαναχρησιμοποίηση ή η ανακύκλωση δεν είναι τεχνικά εφικτή, θα πρέπει να συνεχιστεί η εφαρμογή της ιεράρχησης των αποβλήτων, αποφεύγοντας, στο μέτρο του δυνατού, την υγειονομική ταφή, ιδίως των βιοαποδομήσιμων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που αποτελούν πηγή εκπομπών μεθανίου, και εφαρμόζοντας ανάκτηση ενέργειας κατά την αποτέφρωση.

- (32) Οι εξαγωγές μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων εκτός της ΕΕ αυξάνονται σταθερά, καθόσον οι εξαγωγές αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μερίδιο της αγοράς επαναχρησιμοποίησης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων μετά την κατανάλωση που παράγονται στην ΕΕ. Δεδομένης της σημαντικής αύξησης των συλλεγόμενων αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων μετά την καθιέρωση της χωριστής συλλογής έως το 2025, είναι σημαντικό να ενισχυθούν οι προσπάθειες για την καταπολέμηση των παράνομων μεταφορών αποβλήτων σε τρίτες χώρες, τα οποία είναι συγκαλυμμένα ως μη απόβλητα, με σκοπό την εξασφάλιση υψηλής προστασίας του περιβάλλοντος. Δυνάμει του κανονισμού.../... [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθούν τα θεσμικά όργανα και ο αύξων αριθμός, και να συμπληρωθεί η υποσημείωση για τον κανονισμό σχετικά με τη μεταφορά αποβλήτων]¹⁸ και ενόψει του στόχου να διασφαλιστεί η βιώσιμη διαχείριση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων μετά την κατανάλωση και να αντιμετωπιστούν οι παράνομες μεταφορές αποβλήτων, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι όλα τα χωριστά συλλεγόμενα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης υποβάλλονται σε εργασία διαλογής πριν από τη μεταφορά τους. Επιπλέον, θα πρέπει να προβλεφθεί ότι όλα τα χωριστά συλλεγόμενα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά είδη, τα είδη που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα είδη υπόδησης θεωρούνται απόβλητα και υπόκεινται στη νομοθεσία της Ένωσης για τα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών αποβλήτων, έως ότου υποβληθούν σε εργασία διαλογής από εκπαιδευμένο φορέα διαλογής για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση. Η διαλογή θα πρέπει να πραγματοποιείται σύμφωνα με τις εναρμονισμένες απαιτήσεις διαλογής που παρέχουν υψηλής ποιότητας επαναχρησιμοποιήσιμο κλάσμα που ανταποκρίνεται στις ανάγκες των αγορών μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων υποδοχής στην ΕΕ και παγκοσμίως και με τη θέσπιση κριτηρίων για τη διάκριση μεταξύ μεταχειρισμένων αγαθών και αποβλήτων. Οι αποστολές μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης θα πρέπει να συνοδεύονται από πληροφορίες που αποδεικνύουν ότι τα εν λόγω είδη αποτελούν προϊόν εργασίας διαλογής ή προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ότι τα είδη είναι κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση.
- (33) Προκειμένου τα κράτη μέλη να επιτύχουν τους στόχους που ορίζονται στην παρούσα οδηγία, θα πρέπει να αναθεωρήσουν τα προγράμματά τους για την πρόληψη των αποβλήτων τροφίμων, ώστε να συμπεριλάβουν νέα μέτρα στα οποία θα συμμετέχουν πολλοί εταίροι από τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, με συντονισμένες δράσεις προσαρμοσμένες για την αντιμετώπιση συγκεκριμένων κομβικών σημείων, καθώς και

¹⁸

ΕΕ να προστεθεί ο αριθμός αναφοράς μόλις εγκριθεί.

στάσεων και συμπεριφορών που οδηγούν σε απόβλητα τροφίμων. Κατά την προετοιμασία των εν λόγω προγραμμάτων, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να εμπνευστούν από τις συστάσεις της ομάδας πολιτών για τα απόβλητα τροφίμων.

- (34) Η σαφής λογοδοσία και διακυβέρνηση των μέτρων πρόληψης των αποβλήτων τροφίμων είναι ουσιαστικής σημασίας για τη διασφάλιση αποτελεσματικού συντονισμού της δράσης για την προώθηση των αλλαγών και την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην παρούσα οδηγία. Λόγω του κοινού θεματολογίου μεταξύ πολλών αρχών και της ποικιλίας των ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν στην καταπολέμηση των αποβλήτων τροφίμων στα κράτη μέλη, είναι αναγκαίο να οριστεί αρμόδια αρχή επιφορτισμένη με τον συνολικό συντονισμό των δράσεων σε εθνικό επίπεδο.
- (35) Ο βαθμός λεπτομέρειας των πληροφοριών σχετικά με τη διαχείριση των δημοτικών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων μετά την κατανάλωση σε επίπεδο Ένωσης θα πρέπει να βελτιωθεί για την αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της επαναχρησιμοποίησης και της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, μεταξύ άλλων ενόψει του πιθανού καθορισμού στόχων επιδόσεων στο μέλλον. Η επαναχρησιμοποίηση και η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση αποτελούν βασικές ροές δεδομένων για την παρακολούθηση της αποσύνδεσης της παραγωγής αποβλήτων από την οικονομική ανάπτυξη και της μετάβασης προς μια βιώσιμη, συμπεριληπτική και κυκλική οικονομία. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω ροές δεδομένων θα πρέπει να τελούν υπό τη διαχείριση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος.
- (36) Η εξουσιοδότηση για την έκδοση κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 8 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ όσον αφορά κοινή μεθοδολογία και ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας για την ομοιόμορφη μέτρηση των επιπέδων αποβλήτων τροφίμων θα πρέπει να μεταφερθεί, με μικρές προσαρμογές, σε νέο άρθρο που αφορά ειδικά την πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων.
- (37) Προκειμένου να ευθυγραμμιστούν οι κωδικοί της συνδυασμένης ονοματολογίας που απαριθμούνται στην οδηγία 2008/98/ΕΚ με τους κωδικούς που απαριθμούνται στο παράρτημα 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου, θα πρέπει να ανατεθεί στην Επιτροπή η εξουσία έκδοσης πράξεων σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά τις τροποποιήσεις του παραρτήματος IVγ της οδηγίας 2008/98/ΕΚ. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η Επιτροπή να διεξάγει, κατά τις προπαρασκευαστικές της εργασίες, τις κατάλληλες διαβουλεύσεις, μεταξύ άλλων σε επίπεδο εμπειρογνομόνων, οι οποίες να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές που ορίζονται στη διοργανική συμφωνία της 13ης Απριλίου 2016 για τη βελτίωση του νομοθετικού έργου. Πιο συγκεκριμένα, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ίση συμμετοχή στην προετοιμασία των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο λαμβάνουν όλα τα έγγραφα συγχρόνως με τους εμπειρογνώμονες των κρατών μελών, και οι εμπειρογνώμονές τους έχουν συστηματικά πρόσβαση στις συνεδριάσεις των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής που ασχολούνται με την προετοιμασία κατ' εξουσιοδότηση πράξεων.
- (38) Προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι για την εφαρμογή της οδηγίας 2008/98/ΕΚ, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή σχετικά με έναν εναρμονισμένο μορφότυπο για την καταχώριση στο μητρώο με βάση τις απαιτήσεις πληροφόρησης που ορίζονται στο άρθρο 22β παράγραφος 4, τα

κριτήρια διαφοροποίησης των τελών για την εφαρμογή του άρθρου 22γ παράγραφος 3 στοιχείο α) και μια μεθοδολογία για τον υπολογισμό και την επαλήθευση του ποσοστού χωριστής συλλογής που αναφέρεται στο άρθρο 22γ παράγραφος 6 στοιχείο γ). Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁹.

- (39) Κατά συνέπεια, η οδηγία 2008/98/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως.
- (40) Δεδομένου ότι οι στόχοι της παρούσας οδηγίας, δηλαδή η βελτίωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας της διαχείρισης των αποβλήτων τροφίμων και των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και η διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά, δεν είναι δυνατό να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και μπορούν, λόγω της κλίμακας τους και των αποτελεσμάτων τους, να επιτευχθούν μόνο σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να λάβει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας όπως διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας όπως διατυπώνεται στο ίδιο άρθρο, η παρούσα οδηγία δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του εν λόγω στόχου σχετικά με την επικουρικότητα,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Τροποποιήσεις

Η οδηγία 2008/98/ΕΚ τροποποιείται ως εξής:

- (1) στο άρθρο 2 παράγραφος 1, το στοιχείο α) αντικαθίσταται με το κείμενο που ακολουθεί:

«α) τα αέρια απόβλητα που εκλύονται στην ατμόσφαιρα και το διοξείδιο του άνθρακα το οποίο δεσμεύεται και μεταφέρεται για αποθήκευση σε γεωλογικούς σχηματισμούς και το οποίο αποθηκεύεται σε γεωλογικούς σχηματισμούς σύμφωνα με την οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου*·

* Οδηγία 2009/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την αποθήκευση διοξειδίου του άνθρακα σε γεωλογικούς σχηματισμούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 2000/60/ΕΚ, 2001/80/ΕΚ, 2004/35/ΕΚ, 2006/12/ΕΚ και 2008/1/ΕΚ, και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 114).»·

- (2) στο άρθρο 3, προστίθενται τα σημεία που ακολουθούν:

«4β. “παραγωγός κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ”: κάθε κατασκευαστής, εισαγωγέας ή διανομέας ή άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, εξαιρουμένων εκείνων που προμηθεύουν στην αγορά μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και προϊόντα υπόδησης που

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, καθώς και κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ και προέρχονται από τέτοιου είδους μεταχειρισμένα προϊόντα ή απόβλητα ή μέρη αυτών, επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερα από 10 άτομα και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών και το σύνολο του ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. EUR και αυτοαπασχολούμενοι ράφτες που παράγουν εξατομικευμένα προϊόντα, οι οποίοι, ανεξάρτητα από τη χρησιμοποιούμενη τεχνική πωλήσεων, μεταξύ άλλων μέσω εξ αποστάσεως συμβάσεων, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 7) της οδηγίας 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου *, τα οποία:

α) είναι εγκατεστημένα σε κράτος μέλος και κατασκευάζουν κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ με τη δική τους επωνυμία ή εμπορικό σήμα, ή αναθέτουν τον σχεδιασμό ή την κατασκευή τους και τα προμηθεύουν για πρώτη φορά με τη δική τους επωνυμία ή εμπορικό σήμα στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους·

β) είναι εγκατεστημένα σε κράτος μέλος και μεταπωλούν στην επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους, με τη δική τους επωνυμία ή εμπορικό σήμα, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, τα οποία κατασκευάζονται από άλλους παραγωγούς που αναφέρονται στο στοιχείο α), στα οποία δεν αναγράφεται η επωνυμία, η εμπορική επωνυμία ή το εμπορικό σήμα του κατασκευαστή·

γ) είναι εγκατεστημένα σε κράτος μέλος και προμηθεύουν για πρώτη φορά σε αυτό το κράτος μέλος σε επαγγελματική βάση κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, προερχόμενα από άλλο κράτος μέλος ή από τρίτη χώρα· ή

δ) πωλούν κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ απευθείας στους τελικούς χρήστες μέσω εξ αποστάσεως επικοινωνίας, μεταξύ άλλων σε μονάδες νοικοκυριών ή πλην αυτών, σε ένα κράτος μέλος και είναι εγκατεστημένα σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα·

4γ. “κυκλοφορία στην αγορά”: κάθε προσφορά προϊόντος για διανομή ή χρήση στην αγορά της Ένωσης στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε επί πληρωμή είτε δωρεάν·

4δ. “οργάνωση ευθύνης των παραγωγών”: νομική οντότητα που οργανώνει οικονομικά ή επιχειρησιακά την εκπλήρωση των υποχρεώσεων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού εξ ονόματος παραγωγών·

4ε. “επιγραμμική πλατφόρμα”: επιγραμμική πλατφόρμα όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο i) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου**·

4στ. “καταναλωτής”: φυσικό πρόσωπο που ενεργεί για σκοπούς που δεν εντάσσονται στην εμπορική, επιχειρηματική, βιοτεχνική ή επαγγελματική του δραστηριότητα·

* Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 64).

** Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1).»·

(3) στο άρθρο 9 παράγραφος 1, τα στοιχεία ζ) και η) απαλείφονται, και στο άρθρο 9 απαλείφονται οι παράγραφοι 5, 6 και 8·

(4) προστίθεται το άρθρο 9α που ακολουθεί:

«Άρθρο 9α

Πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων

1. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων κατά την πρωτογενή παραγωγή, την επεξεργασία και τη μεταποίηση, στο λιανικό εμπόριο και σε άλλες μορφές διανομής τροφίμων, στην εστίαση και σε υπηρεσίες σίτισης, καθώς και στα νοικοκυριά. Τα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνουν:

- α) ανάπτυξη και υποστήριξη παρεμβάσεων αλλαγής συμπεριφοράς για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων, και ενημερωτικές εκστρατείες για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με την πρόληψη των αποβλήτων τροφίμων·
- β) εντοπισμό και αντιμετώπιση των ανεπαρειών στη λειτουργία της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και στήριξη της συνεργασίας μεταξύ όλων των παραγόντων, διασφαλίζοντας παράλληλα τη δίκαιη κατανομή του κόστους και των οφελών των μέτρων πρόληψης·
- γ) ενθάρρυνση της δωρεάς τροφίμων και άλλου είδους αναδιανομών προς ανθρώπινη κατανάλωση, προτεραιότητα στην ανθρώπινη χρήση παρά στη χρήση για ζωοτροφές και τη μετατροπή σε μη εδώδιμα προϊόντα·
- δ) στήριξη της κατάρτισης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων, καθώς και διευκόλυνση της πρόσβασης σε ευκαιρίες χρηματοδότησης, ιδίως για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και τους φορείς της κοινωνικής οικονομίας.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι όλοι οι σχετικοί παράγοντες της αλυσίδας εφοδιασμού συμμετέχουν αναλογικά προς την ικανότητα και τον ρόλο τους στην πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων κατά μήκος της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων, με ιδιαίτερη έμφαση στην πρόληψη δυσανάλογων επιπτώσεων στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

2. Τα κράτη μέλη παρακολουθούν και αξιολογούν την εφαρμογή των μέτρων τους για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, συμπεριλαμβανομένης της συμμόρφωσης με τους στόχους μείωσης των τροφίμων που αναφέρονται στην παράγραφο 4, μετρώντας τα επίπεδα των αποβλήτων τροφίμων με βάση τη μεθοδολογία που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3.

3. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38α για τη συμπλήρωση της παρούσας οδηγίας όσον αφορά τον καθορισμό κοινής μεθοδολογίας και ελάχιστων απαιτήσεων ποιότητας για την ομοιόμορφη μέτρηση των επιπέδων αποβλήτων τροφίμων.
4. Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία και κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2030, των εξής στόχων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων σε εθνικό επίπεδο:
- α) μείωση κατά 10 % των αποβλήτων τροφίμων κατά την επεξεργασία και τη μεταποίηση σε σύγκριση με την ποσότητα που παρήχθη το 2020·
 - β) μείωση της παραγωγής των κατά κεφαλήν αποβλήτων τροφίμων, από κοινού στο λιανικό εμπόριο και σε άλλες μορφές διανομής τροφίμων, στην εστίαση και σε υπηρεσίες σίτισης, καθώς και στα νοικοκυριά, κατά 30 % σε σύγκριση με την ποσότητα που παρήχθη το 2020.
5. Όταν ένα κράτος μέλος μπορεί να παράσχει στοιχεία για ένα έτος αναφοράς πριν από το 2020, τα οποία έχουν συλλεχθεί με τη χρήση μεθόδων συγκρίσιμων με τη μεθοδολογία και τις ελάχιστες απαιτήσεις ποιότητας για την ομοιόμορφη μέτρηση των επιπέδων αποβλήτων τροφίμων, όπως ορίζεται στην κατ' εξουσιοδότηση απόφαση (ΕΕ) 2019/1597 της Επιτροπής, μπορεί να χρησιμοποιηθεί προηγούμενο έτος αναφοράς. Το κράτος μέλος κοινοποιεί στην Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη την πρόθεσή του να χρησιμοποιήσει προηγούμενο έτος αναφοράς εντός 18 μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας οδηγίας και παρέχει στην Επιτροπή τα δεδομένα και τις μεθόδους μέτρησης που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή τους.
6. Όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι τα δεδομένα δεν πληρούν τους όρους της παραγράφου 5, εκδίδει, εντός 6 μηνών από την παραλαβή κοινοποίησης σύμφωνα με την παράγραφο 5, απόφαση με την οποία ζητάει από το κράτος μέλος είτε να χρησιμοποιήσει το 2020 είτε ένα έτος διαφορετικό από εκείνο που προτείνει το κράτος μέλος ως έτος αναφοράς.
7. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2027, η Επιτροπή επανεξετάζει τους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2030, οι οποίοι ορίζονται στην παράγραφο 4, με σκοπό, κατά περίπτωση, να τροποποιηθούν και/ή να επεκταθούν σε άλλα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού τροφίμων και να εξεταστεί το ενδεχόμενο καθορισμού νέων στόχων μετά το 2030. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, συνοδευόμενη, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, από νομοθετική πρόταση.»
- (5) στο άρθρο 11 παράγραφος 1, η τρίτη περίοδος αντικαθίσταται ως εξής:
- «Με την επιφύλαξη του άρθρου 10 παράγραφοι 2 και 3, τα κράτη μέλη καθιερώνουν χωριστή συλλογή τουλάχιστον για το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί.»
- (6) στο άρθρο 11β η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:
- «1. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος, καταρτίζει εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο άρθρο 9α παράγραφος 4, το άρθρο 11 παράγραφος 2 στοιχεία γ), δ) και ε) και το άρθρο 11 παράγραφος 3 το αργότερο τρία έτη πριν από τη λήξη κάθε προθεσμίας που ορίζεται στις εν λόγω διατάξεις.»
- (7) προστίθενται τα κάτωθι άρθρα 22α έως 22δ:

Καθεστώς διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί έχουν διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα οικιακής χρήσης, τα ενδύματα, τα συμπληρώματα ένδυσης και τα υποδήματα, τα ενδύματα και τα συμπληρώματα ένδυσης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ (στο εξής: κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης) τα οποία διαθέτουν στην αγορά για πρώτη φορά στην επικράτεια κράτους μέλους, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 8α.
2. Ανατίθεται στην Επιτροπή η εξουσία να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 38α για την τροποποίηση του παραρτήματος IVγ της παρούσας οδηγίας, προκειμένου να ευθυγραμμιστούν οι κωδικοί της συνδυασμένης ονοματολογίας που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ της παρούσας οδηγίας με τους κωδικούς που απαριθμούνται στο παράρτημα 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου*.
3. Τα κράτη μέλη καθορίζουν με σαφήνεια τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των σχετικών φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή, την παρακολούθηση και την επαλήθευση του συστήματος διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού που αναφέρεται στην παράγραφο 1.
4. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ καλύπτουν το κόστος των εξής:
 - α) της συλλογής μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ και της επακόλουθης διαχείρισης των αποβλήτων που συνεπάγεται τα εξής:
 - 1) τη συλλογή των εν λόγω μεταχειρισμένων προϊόντων για επαναχρησιμοποίηση και τη χωριστή συλλογή αποβλήτων για προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση σύμφωνα με τα άρθρα 22γ και 22δ,
 - 2) τη μεταφορά των συλλεγόμενων φορτίων που αναφέρονται στο σημείο 1) για επακόλουθη διαλογή για επαναχρησιμοποίηση, για προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και για εργασίες ανακύκλωσης σύμφωνα με το άρθρο 22δ,
 - 3) τη διαλογή, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλες εργασίες ανάκτησης και τη διάθεση των συλλεγόμενων φορτίων που αναφέρονται στο σημείο 1),
 - 4) τη συλλογή, μεταφορά και επεξεργασία που αναφέρονται στα σημεία 1) και 2) των αποβλήτων που παράγονται από κοινωνικές επιχειρήσεις και άλλους φορείς εκμετάλλευσης μη αποβλήτων που αποτελούν μέρος του συστήματος συλλογής που αναφέρεται στο άρθρο 22γ παράγραφοι 5 και 11.
 - β) της διενέργειας έρευνας σύνθεσης των συλλεγόμενων μεικτών αστικών αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 22δ παράγραφος 6.

- γ) της παροχής πληροφοριών σχετικά με τη βιώσιμη κατανάλωση, την πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων, την επαναχρησιμοποίηση, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση, άλλες μορφές ανάκτησης και διάθεσης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και προϊόντων υπόδησης σύμφωνα με το άρθρο 22γ παράγραφοι 13, 14 και 17·
 - δ) της συλλογής δεδομένων και της υποβολής εκθέσεων στις αρμόδιες αρχές σύμφωνα με το άρθρο 37·
 - ε) της στήριξης της έρευνας και της ανάπτυξης για τη βελτίωση των διαδικασιών διαλογής και ανακύκλωσης, ιδίως ενόψει της επέκτασης της ανακύκλωσης από ίνα σε ίνα, με την επιφύλαξη των κανόνων της Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων σχετικών με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ καλύπτουν τις δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου σε σχέση με τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, τα οποία εναποτίθενται στα σημεία συλλογής που καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 22γ παράγραφοι 5 και 11, όταν τα εν λόγω προϊόντα κατέστησαν διαθέσιμα στην αγορά για πρώτη φορά εντός της επικράτειας κράτους μέλους μετά τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθεί η ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας].
6. Το κόστος που πρέπει να καλύπτεται, βάσει της παραγράφου 4, δεν υπερβαίνει το κόστος που απαιτείται για την παροχή των υπηρεσιών που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο με οικονομικά αποδοτικό τρόπο και καθορίζεται με διαφάνεια μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών.
7. Για τους σκοπούς της συμμόρφωσης με το άρθρο 30 παράγραφος 1 στοιχεία δ) και ε) του κανονισμού (ΕΕ) 2022/2065, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι επιγραμμικών πλατφορμών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κεφαλαίου 3 τμήμα 4 του εν λόγω κανονισμού, που δίνουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα να συνάπτουν εξ αποστάσεως συμβάσεις με παραγωγούς οι οποίοι προσφέρουν προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, εξασφαλίζουν ότι οι καταναλωτές που βρίσκονται στην Ένωση λαμβάνουν τις εξής πληροφορίες από τους παραγωγούς:
- α) πληροφορίες σχετικά με την καταχώριση των παραγωγών στο μητρώο που αναφέρεται στο άρθρο 22β, στο κράτος μέλος όπου βρίσκονται οι καταναλωτές, και τον ή τους αριθμούς καταχώρισης του παραγωγού στο εν λόγω μητρώο·
 - β) αυτοπιστοποίηση από τον παραγωγό, με την οποία δεσμεύεται να παρέχει μόνο κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IV για τα οποία οι απαιτήσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 4 του παρόντος άρθρου και στο άρθρο 22γ παράγραφος 1 τηρούνται στο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκονται οι καταναλωτές.

8. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου έχουν θεσπιστεί έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί ημερομηνία τριάντα μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας] σύμφωνα με τα άρθρα 8, 8α και 22α έως 22δ.

Άρθρο 22β

Μητρώο παραγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και υποδημάτων

1. Τα κράτη μέλη καταρτίζουν μητρώο παραγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης των εν λόγω παραγωγών με το άρθρο 22α και το άρθρο 22γ παράγραφος 1.

Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το μητρώο παρέχει συνδέσμους προς άλλα εθνικά μητρώα για τη διευκόλυνση της καταχώρισης των παραγωγών σε όλα τα κράτη μέλη.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί υποχρεούνται να εγγραφούν στο μητρώο που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη απαιτούν από τους παραγωγούς να υποβάλουν αίτηση καταχώρισης σε κάθε κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διαθέτουν για πρώτη φορά κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ.
3. Τα κράτη μέλη επιτρέπουν στους παραγωγούς να διαθέτουν για πρώτη φορά στην αγορά εντός της επικράτειάς τους τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, μόνον εφόσον οι ίδιοι ή, σε περίπτωση εξουσιοδότησης, οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποί τους για τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού είναι εγγεγραμμένοι στο εν λόγω κράτος μέλος.
4. Η αίτηση καταχώρισης περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία:
 - α) το όνομα, το εμπορικό σήμα και τις εμπορικές επωνυμίες (κατά περίπτωση) υπό τα οποία δραστηριοποιείται ο παραγωγός στο κράτος μέλος καθώς και τη διεύθυνση του παραγωγού, συμπεριλαμβανομένων του ταχυδρομικού κώδικα και του τόπου, της οδού και του αριθμού, τη χώρα, τον αριθμό τηλεφώνου, εάν υπάρχει, τη διαδικτυακή διεύθυνση και τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, καθώς και το όνομα ενός ενιαίου σημείου επαφής·
 - β) τον εθνικό αναγνωριστικό κωδικό του παραγωγού, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού εμπορικού μητρώου ή του αντίστοιχου αριθμού επίσημης καταχώρισης, καθώς και τον ενωσιακό ή εθνικό αριθμό φορολογικού μητρώου·
 - γ) τους κωδικούς συνδυασμένης ονοματολογίας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και των προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, τα οποία ο παραγωγός προτίθεται να καταστήσει διαθέσιμα στην αγορά για πρώτη φορά εντός της επικράτειας του εν λόγω κράτους μέλους·

- δ) το όνομα, τον ταχυδρομικό κώδικα, τον τόπο, την οδό και τον αριθμό, τη χώρα, τον αριθμό τηλεφώνου, τη διαδικτυακή διεύθυνση, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τον εθνικό κωδικό ταυτοποίησης της οργάνωσης ευθύνης του παραγωγού, τον αριθμό εμπορικού μητρώου ή ισοδύναμο επίσημο αριθμό καταχώρισης, τον ενωσιακό ή εθνικό αριθμό φορολογικού μητρώου της οργάνωσης ευθύνης των παραγωγών και την εντολή του εκπροσωπούμενου παραγωγού·
- ε) δήλωση του παραγωγού ή της οργάνωσης ευθύνης των παραγωγών, στην οποία αναφέρεται ότι οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι αληθείς.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το παρόν άρθρο μπορούν να εκπληρώνονται από οργάνωση ευθύνης των παραγωγών για λογαριασμό του παραγωγού.
- Εάν ένας παραγωγός έχει ορίσει οργάνωση ευθύνης των παραγωγών, οι υποχρεώσεις δυνάμει του παρόντος άρθρου εκπληρώνονται τηρουμένων των αναλογιών από την εν λόγω οργάνωση, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από το κράτος μέλος.
6. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η αρμόδια αρχή:
- α) λαμβάνει αιτήσεις για την εγγραφή των παραγωγών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 μέσω ενός ηλεκτρονικού συστήματος επεξεργασίας δεδομένων, οι λεπτομέρειες του οποίου είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο των αρμόδιων αρχών·
- β) προβαίνει σε καταχωρίσεις και παρέχει αριθμό καταχώρισης το αργότερο εντός 12 εβδομάδων από την παροχή των πληροφοριών που προβλέπονται στην παράγραφο 4·
- γ) δύναται να καθορίζει τις λεπτομέρειες όσον αφορά τις απαιτήσεις και τη διαδικασία εγγραφής χωρίς να προσθέτει ουσιαστικές απαιτήσεις σε αυτές που ορίζονται στην παράγραφο 4·
- δ) δύναται να επιβάλλει αναλογικές χρεώσεις βάσει κόστους στους παραγωγούς για την επεξεργασία των αιτήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.
7. Η αρμόδια αρχή μπορεί να αρνηθεί ή να ανακαλέσει την καταχώριση του παραγωγού όταν οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4 και τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα δεν παρέχονται ή δεν επαρκούν, ή όταν ο παραγωγός δεν πληροί πλέον τις απαιτήσεις της παραγράφου 4 στοιχείο δ).
8. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τον παραγωγό ή, κατά περίπτωση, από την οργάνωση ευθύνης των παραγωγών να κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, τυχόν αλλαγές στις πληροφορίες που περιέχονται στην καταχώριση σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο δ), καθώς και τυχόν οριστική παύση όσον αφορά τη διαθεσιμότητα στην αγορά για πρώτη φορά εντός της επικράτειας του κράτους μέλους των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των υποδημάτων που αναφέρονται στην καταχώριση. Ο παραγωγός διαγράφεται από το μητρώο παραγωγών αν παύσει να υπάρχει.
9. Όταν τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στο μητρώο παραγωγών δεν είναι δημοσίως διαθέσιμα, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι παρέχεται δωρεάν πρόσβαση στο μητρώο στους παρόχους επιγραμμικών πλατφορμών που δίνουν στους καταναλωτές τη δυνατότητα να συνάπτουν εξ αποστάσεως συμβάσεις με παραγωγούς.

10. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του εναρμονισμένου μορφότυπου καταχώρισης στο μητρώο με βάση τις απαιτήσεις πληροφοριών που ορίζονται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης στην οποία παραπέμπει το άρθρο 39 παράγραφος 2.

Άρθρο 22γ

Οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα

1. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ ορίζουν οργάνωση ευθύνης των παραγωγών για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού που ορίζονται στο άρθρο 22α εξ ονόματός τους.
2. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών που προτίθενται να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού εξ ονόματος των παραγωγών σύμφωνα με το άρθρο 8α παράγραφος 3, τα άρθρα 22α, 22β, 22δ, καθώς και το παρόν άρθρο, να λαμβάνουν άδεια από αρμόδια αρχή.
3. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών να διασφαλίζουν ότι οι χρηματοδοτικές συνεισφορές που τους καταβάλλονται από τους παραγωγούς κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ:
 - α) βασίζονται στο βάρος των σχετικών προϊόντων και, για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα που απαριθμούνται στο μέρος 1 του παραρτήματος IVγ, διαμορφώνονται με βάση τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού που εγκρίνονται δυνάμει του κανονισμού .../... του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί ο αύξων αριθμός του κανονισμού για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα, όταν εκδοθεί*]**, που είναι οι πλέον συναφείς για την πρόληψη των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και την επεξεργασία των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και τις αντίστοιχες μεθοδολογίες μέτρησης για τα κριτήρια που θεσπίζονται σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό ή βάσει άλλης ενωσιακής νομοθεσίας για τη θέσπιση εναρμονισμένων κριτηρίων βιωσιμότητας και μεθόδων μέτρησης για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, και που διασφαλίζουν τη βελτίωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας και της κυκλικότητας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων·
 - β) προσαρμόζονται ώστε να λαμβάνονται υπόψη τυχόν έσοδα των οργανώσεων ευθύνης των παραγωγών από την επαναχρησιμοποίηση, την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση ή από την αξία των δευτερογενών πρώτων υλών από ανακυκλωμένα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων·
 - γ) εξασφαλίζουν ίση μεταχείριση των παραγωγών ανεξάρτητα από την καταγωγή ή το μέγεθός τους, χωρίς να επιβαρύνουν δυσανάλογα τους παραγωγούς, μεταξύ άλλων τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, μικρών ποσοτήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την

κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ.

4. Αν κρίνεται αναγκαίο για να αποφευχθεί η στρέβλωση της εσωτερικής αγοράς και να διασφαλιστεί η συνοχή με τις απαιτήσεις οικολογικού σχεδιασμού που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 4 σε συνδυασμό με το άρθρο 5 του κανονισμού .../... [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί ο αύξων αριθμός του κανονισμού για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα, όταν εγκριθεί], η Επιτροπή μπορεί να εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό των κριτηρίων διαφοροποίησης των τελών για την εφαρμογή της παραγράφου 3 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου. Η εν λόγω εκτελεστική πράξη δεν αφορά τον ακριβή καθορισμό του επιπέδου των συνεισφορών και εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας.
5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών θεσπίζουν σύστημα χωριστής συλλογής για τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία, και τα προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ και τα απόβλητα αυτών, ανεξάρτητα από τη φύση, την υλική σύνθεση, την κατάσταση, την ονομασία, την εμπορική επωνυμία, το εμπορικό σήμα ή την προέλευσή τους, στην επικράτεια κράτους μέλους στο οποίο καθιστούν τα εν λόγω προϊόντα διαθέσιμα στην αγορά για πρώτη φορά. Το σύστημα χωριστής συλλογής:
 - α) προσφέρει τη συλλογή των εν λόγω μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης στις οντότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 6 στοιχείο α) και προβλέπει τις απαραίτητες πρακτικές ρυθμίσεις για τη συλλογή και τη μεταφορά των εν λόγω μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης, συμπεριλαμβανομένης της δωρεάν παροχής κατάλληλων περιεκτών συλλογής και μεταφοράς στα συνδεδεμένα σημεία συλλογής (στο εξής: συνδεδεμένα σημεία συλλογής)·
 - β) εξασφαλίζει τη δωρεάν συλλογή των εν λόγω μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που συλλέγονται στα συνδεδεμένα σημεία συλλογής, με συχνότητα ανάλογη προς την καλυπτόμενη περιοχή και τον όγκο των εν λόγω μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και προϊόντων υπόδησης και των αποβλήτων αυτών που συνήθως συλλέγονται μέσω των εν λόγω σημείων συλλογής·
 - γ) διασφαλίζει τη δωρεάν συλλογή αποβλήτων τα οποία παράγονται από κοινωνικές επιχειρήσεις και άλλους φορείς που δεν παράγουν απόβλητα από αυτά τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης που συλλέγονται μέσω των συνδεδεμένων σημείων συλλογής.Κάθε συντονισμός μεταξύ των οργανώσεων ευθύνης των παραγωγών εξακολουθεί να υπόκειται στους κανόνες ανταγωνισμού της Ένωσης.
6. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε το σύστημα συλλογής που μνημονεύεται στην παράγραφο 5:

- α) αποτελείται από σημεία συλλογής που συστήνονται από τις οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών και τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων για λογαριασμό τους, σε συνεργασία με έναν ή περισσότερους από τους κάτωθι: κοινωνικές επιχειρήσεις και φορείς της κοινωνικής οικονομίας, διανομείς, δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη που διενεργούν τη συλλογή για λογαριασμό τους μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, καθώς και άλλα σημεία εθελοντικής συλλογής·
 - β) καλύπτει ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους, λαμβανομένων υπόψη του μεγέθους και της πυκνότητας του πληθυσμού, του αναμενόμενου όγκου των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και των προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, της προσβασιμότητας και της εγγύτητας στους τελικούς χρήστες, χωρίς να περιορίζεται σε περιοχές όπου η συλλογή και η επακόλουθη διαχείριση των εν λόγω προϊόντων είναι επικερδής·
 - γ) διατηρεί σταθερή αύξηση του ποσοστού χωριστής συλλογής για την επίτευξη τεχνικά εφικτών επιπέδων λαμβάνοντας υπόψη τις ορθές πρακτικές.
7. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι το ποσοστό συλλογής που αναφέρεται στην παράγραφο 6 στοιχείο γ) υπολογίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 8 και 9.
 8. Το ποσοστό χωριστής συλλογής που αναφέρεται στην παράγραφο 6 στοιχείο γ) υπολογίζεται ως το ποσοστό που προκύπτει από τη διαίρεση του βάρους των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και των προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, τα οποία συλλέγονται σύμφωνα με την παράγραφο 5 σε ένα δεδομένο ημερολογιακό έτος σε ένα κράτος μέλος, διά του βάρους των εν λόγω αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που παράγονται και συλλέγονται ως μεικτά αστικά απόβλητα.
 9. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό της μεθοδολογίας για τον υπολογισμό και την επαλήθευση του ποσοστού χωριστής συλλογής που μνημονεύεται στην παράγραφο 6 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου. Αυτή η εκτελεστική πράξη εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης που μνημονεύεται στο άρθρο 39 παράγραφος 2.
 10. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών δεν επιτρέπεται να αρνούνται τη συμμετοχή των κοινωνικών επιχειρήσεων και άλλων φορέων επαναχρησιμοποίησης στο σύστημα χωριστής συλλογής που θεσπίζεται δυνάμει της παραγράφου 5.
 11. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 στοιχεία α) και β) και της παραγράφου 6 στοιχείο α), τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι επιτρέπεται στις κοινωνικές επιχειρήσεις να διατηρούν και να διαχειρίζονται τα δικά τους σημεία χωριστής συλλογής και ότι τυγχάνουν ίσης ή προτιμησιακής μεταχείρισης στην τοποθεσία των σημείων χωριστής συλλογής. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι κοινωνικές επιχειρήσεις και οι οντότητες της κοινωνικής οικονομίας που αποτελούν μέρος των συνδεδεμένων σημείων συλλογής σύμφωνα με την παράγραφο 6 στοιχείο α) δεν υποχρεούνται να παραδίδουν στην οργάνωση ευθύνης των παραγωγών τα

συλλεγόμενα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ.

12. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα σημεία συλλογής που δημιουργούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 5, 6 και 11 δεν υπόκεινται στις απαιτήσεις καταχώρισης ή αδειοδότησης της παρούσας οδηγίας.
13. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, εκτός από τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 8α παράγραφος 2, οι οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών θέτουν στη διάθεση των τελικών χρηστών, ιδίως των καταναλωτών, τις εξής πληροφορίες σχετικά με τη βιώσιμη κατανάλωση, την επαναχρησιμοποίηση και τη διαχείριση του τέλους του κύκλου ζωής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των υποδημάτων όσον αφορά τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, τα οποία οι παραγωγοί διαθέτουν στην επικράτεια ενός κράτους μέλους:
 - α) τον ρόλο των καταναλωτών στην πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν βέλτιστων πρακτικών, ιδίως με την προώθηση βιώσιμων προτύπων κατανάλωσης και την προώθηση της καλής φροντίδας των προϊόντων κατά τη χρήση τους·
 - β) σχέδια επαναχρησιμοποίησης και επισκευής για κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και είδη υπόδησης·
 - γ) τον ρόλο των καταναλωτών στη χωριστή συλλογή μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων·
 - δ) τον αντίκτυπο στο περιβάλλον, την ανθρώπινη υγεία, καθώς και στα κοινωνικά και ανθρώπινα δικαιώματα της παραγωγής κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, ιδίως των πρακτικών γρήγορης μόδας και της κατανάλωσης, της ανακύκλωσης και άλλων μορφών ανάκτησης και διάθεσης και της ακατάλληλης απόρριψης αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και υποδημάτων, όπως η δημιουργία απορριμμάτων ή η απόρριψη μεικτών αστικών αποβλήτων.
14. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι η οργάνωση ευθύνης των παραγωγών παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 13 σε τακτική βάση, ότι οι πληροφορίες είναι επικαιροποιημένες και παρέχονται μέσω:
 - α) ιστότοπου ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας·
 - β) ενημέρωσης σε δημόσιους χώρους·
 - γ) εκπαιδευτικών προγραμμάτων και εκστρατειών·
 - δ) σήμανσης σε γλώσσα ή γλώσσες εύκολα κατανοητές από τους χρήστες και τους καταναλωτές.
15. Όταν, σε ένα κράτος μέλος, πολλές οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών εξουσιοδοτούνται να εκπληρώνουν υποχρεώσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για λογαριασμό των παραγωγών, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους του συστήματος χωριστής συλλογής για τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, τα προϊόντα που σχετίζονται με την

κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ. Τα κράτη μέλη αναθέτουν στην αρμόδια αρχή ή σε ανεξάρτητο τρίτο την επίβλεψη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων από τις οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών συντονισμένα και σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες ανταγωνισμού.

16. Τα κράτη μέλη απαιτούν από τις οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών να διασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα των δεδομένων που έχουν στην κατοχή τους όσον αφορά αποκλειστικές πληροφορίες ή πληροφορίες που αποδίδονται απευθείας σε μεμονωμένους παραγωγούς ή στους εξουσιοδοτημένους αντιπροσώπους τους.
17. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών δημοσιεύουν στους δικτυακούς τόπους τους, επιπλέον των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 8α παράγραφος 3 στοιχείο ε):
 - α) τουλάχιστον κάθε έτος, με την επιφύλαξη του εμπορικού και βιομηχανικού απορρήτου, τα στοιχεία σχετικά με την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά, το ποσοστό χωριστής συλλογής των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και των προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, συμπεριλαμβανομένων των εν λόγω μη πωληθέντων προϊόντων, τα ποσοστά επαναχρησιμοποίησης, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης, προσδιορίζοντας χωριστά το ποσοστό ανακύκλωσης από ένα σε ένα, που επιτυγχάνονται από την οργάνωση ευθύνης των παραγωγών, και τα ποσοστά άλλων ανακτήσεων, διάθεσης και εξαγωγών·
 - β) πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία επιλογής των φορέων διαχείρισης αποβλήτων που επιλέγονται σύμφωνα με την παράγραφο 18.
18. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών προβλέπουν διαδικασία επιλογής χωρίς διακρίσεις, βάσει διαφανών κριτηρίων ανάθεσης, χωρίς να επιβαρύνονται δυσανάλογα οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις για την προμήθεια υπηρεσιών διαχείρισης αποβλήτων από τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 6 στοιχείο α) και από τους φορείς διαχείρισης αποβλήτων για την εκτέλεση επακόλουθης επεξεργασίας αποβλήτων.
19. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών απαιτούν την υποβολή στοιχείων από τους παραγωγούς σχετικά με τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και τα προϊόντα υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, τα οποία διατίθενται στην αγορά σε ετήσια βάση.

Άρθρο 22δ

Διαχείριση αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων

1. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν, έως την 1η Ιανουαρίου 2025 και με την επιφύλαξη του άρθρου 10 παράγραφοι 2 και 3, τη χωριστή συλλογή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων για επαναχρησιμοποίηση, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση.
2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι υποδομές και οι εργασίες συλλογής, φόρτωσης και εκφόρτωσης, μεταφοράς και αποθήκευσης, καθώς και άλλου χειρισμού των

αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, μεταξύ άλλων και σε μεταγενέστερες εργασίες διαλογής και επεξεργασίας, προστατεύονται από τις καιρικές συνθήκες και άλλες πηγές μόλυνσης για την πρόληψη ζημιών και διασταυρούμενης μόλυνσης των συλλεγόμενων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Τα χωριστά συλλεγόμενα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων υποβάλλονται σε έλεγχο διαλογής στο χωριστό σημείο συλλογής για τον εντοπισμό και την απομάκρυνση μη στοχευόμενων στοιχείων ή υλικών ή ουσιών που αποτελούν πηγή μόλυνσης.

3. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία, και τα προϊόντα υπόδησης, που συλλέγονται χωριστά σύμφωνα με το άρθρο 22γ παράγραφος 5 θεωρούνται απόβλητα κατά τη συλλογή.

Όσον αφορά τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα εκτός από τα προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, καθώς και τα μη πωληθέντα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, τα προϊόντα που σχετίζονται με τα εμπορεύματα και τα υποδήματα που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα διάφορα κλάσματα κλωστοϋφαντουργικών υλικών και κλωστοϋφαντουργικών ειδών διατηρούνται χωριστά στο σημείο παραγωγής αποβλήτων, όταν ο διαχωρισμός αυτός διευκολύνει την επακόλουθη επαναχρησιμοποίηση, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση, συμπεριλαμβανομένης της ανακύκλωσης από ίνα σε ίνα, εφόσον το επιτρέπει η τεχνολογική πρόοδος.

4. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, τα προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία, και τα προϊόντα υπόδησης, που συλλέγονται χωριστά σύμφωνα με το άρθρο 22γ παράγραφος 5, υπόκεινται σε εργασίες διαλογής ώστε να διασφαλίζεται η επεξεργασία σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1.

5. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι εργασίες διαλογής των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και των προϊόντων υπόδησης, που συλλέγονται χωριστά σύμφωνα με το άρθρο 22γ παράγραφος 5, συμμορφώνονται με τις εξής απαιτήσεις:

- α) η εργασία διαλογής συνίσταται στην παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων για επαναχρησιμοποίηση και προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση·
- β) με τις εργασίες διαλογής για επαναχρησιμοποίηση διαχωρίζονται τα κλωστοϋφαντουργικά είδη σε κατάλληλο βαθμό λεπτομέρειας, διαχωρίζοντας τα κλάσματα που είναι κατάλληλα για άμεση επαναχρησιμοποίηση από εκείνα που πρόκειται να υποβληθούν σε περαιτέρω εργασίες προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, με στόχο συγκεκριμένη αγορά επαναχρησιμοποίησης, εφαρμόζοντας επικαιροποιημένα κριτήρια διαλογής σχετικά με την αγορά υποδοχής·
- γ) τα είδη που αξιολογούνται ως ακατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση υποβάλλονται σε διαλογή για ανακύκλωση και, εφόσον το επιτρέπει η τεχνολογική πρόοδος, ειδικά για ανακύκλωση από ίνα σε ίνα·

- δ) τα αποτελέσματα των εργασιών διαλογής και των επακόλουθων εργασιών ανάκτησης που προορίζονται για επαναχρησιμοποίηση πληρούν τα κριτήρια για να παύσουν να θεωρούνται απόβλητα, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6.
6. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και στη συνέχεια ανά 5 έτη, τα κράτη μέλη διενεργούν έρευνα σύνθεσης των συλλεγόμενων μεικτών αστικών αποβλήτων προκειμένου να προσδιορίσουν το ποσοστό των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που περιέχουν. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, βάσει των πληροφοριών που λαμβάνουν, οι αρμόδιες αρχές μπορούν να απαιτούν από τις οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών να λαμβάνουν διορθωτικά μέτρα, προκειμένου να αυξήσουν το δίκτυο των σημείων συλλογής τους και να πραγματοποιούν ενημερωτικές εκστρατείες σύμφωνα με το άρθρο 22γ παράγραφοι 13 και 14.
7. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, προκειμένου να γίνεται διάκριση μεταξύ μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, οι μεταφορές μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης, για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι είναι απόβλητα, μπορούν να επιθεωρούνται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ως προς τη συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις που ορίζονται στις παραγράφους 8 και 9 για τις μεταφορές μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ και να παρακολουθούνται αναλόγως.
8. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αποστολές μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που οργανώνονται σε επαγγελματική βάση συμμορφώνονται με τις ελάχιστες απαιτήσεις τήρησης αρχείων που ορίζονται στην παράγραφο 9 και συνοδεύονται τουλάχιστον από τα εξής στοιχεία:
- α) αντίγραφο του τιμολογίου και της σύμβασης σχετικά με την πώληση ή τη μεταβίβαση της κυριότητας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και των προϊόντων υπόδησης, στο οποίο αναφέρεται ότι προορίζονται για άμεση επαναχρησιμοποίηση και ότι είναι κατάλληλα για άμεση επαναχρησιμοποίηση·
- β) αποδεικτικά στοιχεία για προηγούμενη εργασία διαλογής που πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο και, εφόσον υπάρχουν, τα κριτήρια που θεσπίζονται δυνάμει του άρθρου 6 παράγραφος 2, υπό μορφή αντιγράφου των αρχείων για κάθε δέσιμο εντός του φορτίου και πρωτοκόλλου που περιέχει όλες τις πληροφορίες καταγραφής σύμφωνα με την παράγραφο 9·
- γ) δήλωση του φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει στην κατοχή του μεταχειρισμένα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, προϊόντα που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία ή προϊόντα υπόδησης, το οποίο οργανώνει, σε επαγγελματική βάση, τη μεταφορά μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης, σύμφωνα με την οποία κανένα από τα υλικά του φορτίου δεν είναι απόβλητο, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 στοιχείο 1)·

- δ) ενδεδειγμένη προστασία από ζημίες κατά τη μεταφορά, τη φόρτωση και την εκφόρτωση, ιδίως με τη δέουσα συσκευασία και την κατάλληλη τοποθέτηση του φορτίου σε στοίβες.
9. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι οι αποστολές μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης συμμορφώνονται με τις εξής ελάχιστες απαιτήσεις τήρησης αρχείων:
- α) το αρχείο των εργασιών διαλογής ή προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση στερεώνεται με ασφάλεια αλλά όχι μόνιμα στη συσκευασία·
- β) το αρχείο περιέχει τα εξής στοιχεία:
- 1) περιγραφή του είδους ή των ειδών που περιέχονται στο δέμα, η οποία αντικατοπτρίζει τον πλέον λεπτομερή βαθμό διαλογής που έχουν υποστεί τα κλωστοϋφαντουργικά είδη κατά τις εργασίες διαλογής ή προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, όπως είδος ρουχισμού, μέγεθος, χρώμα, φύλο, σύνθεση υλικού,
 - 2) το όνομα και τη διεύθυνση της εταιρείας που είναι υπεύθυνη για την τελική διαλογή ή την προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση.
10. Τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, όταν οι αρμόδιες αρχές ενός κράτους μέλους διαπιστώνουν ότι μια σκοπούμενη αποστολή μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και υποδημάτων αποτελείται από απόβλητα, το κόστος των κατάλληλων αναλύσεων, επιθεωρήσεων και αποθήκευσης των μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, των προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και των υποδημάτων για τα οποία υπάρχουν υπόνοιες ότι αποτελούν απόβλητα, μπορεί να επιβαρύνει τους παραγωγούς κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, προϊόντων που σχετίζονται με την κλωστοϋφαντουργία και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, τα τρίτα μέρη που ενεργούν για λογαριασμό τους ή άλλα πρόσωπα που οργανώνουν τη μεταφορά.
- * Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1987, για τη δασμολογική και στατιστική ονοματολογία και το κοινό δασμολόγιο (ΕΕ L 256 της 7.9.1987, σ. 1).
- ** Κανονισμός .../... (ΕΕσ.) [Υπηρεσία Εκδόσεων: να συμπληρωθούν τα στοιχεία δημοσίευσης του κανονισμού για τον οικολογικό σχεδιασμό για βιώσιμα προϊόντα]»
- (8) στο άρθρο 29, η παράγραφος 2α απαλείφεται·
- (9) προστίθεται το άρθρο 29α που ακολουθεί:

«Άρθρο 29α

Προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων

1. Έως τις [να συμπληρωθεί η ημερομηνία δύο έτη μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας], τα κράτη μέλη επανεξετάζουν και προσαρμόζουν τα προγράμματά τους για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων, με σκοπό την επίτευξη των στόχων που προβλέπονται στο άρθρο 9α παράγραφος 4. Τα

εν λόγω προγράμματα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα μέτρα που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 και το άρθρο 9α παράγραφος 1 και, κατά περίπτωση, τα μέτρα που απαριθμούνται στα παραρτήματα IV και IVα.

2. Κάθε κράτος μέλος ορίζει τις αρμόδιες αρχές που είναι υπεύθυνες για τον συντονισμό των μέτρων μείωσης των αποβλήτων τροφίμων που εφαρμόζονται για την επίτευξη του στόχου που ορίζεται στο άρθρο 9α παράγραφος 4 και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή έως τις [Υπηρεσία Εκδόσεων: να προστεθεί η ημερομηνία εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας]. Η Επιτροπή δημοσιεύει στη συνέχεια τα εν λόγω στοιχεία στον σχετικό ιστότοπο της ΕΕ.»

(10) το άρθρο 37 τροποποιείται ως εξής:

- (a) στην παράγραφο 3, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ετησίως στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος τα δεδομένα σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 9 παράγραφος 4 και τα δεδομένα που αναφέρονται στο άρθρο 22γ παράγραφος 17 στοιχείο α). Τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να υποβάλουν ποσοτικά στοιχεία σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 4. Τα κράτη μέλη υποβάλλουν ετησίως στην Επιτροπή τα στοιχεία σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 9α παράγραφος 2.»

- (b) η παράγραφος 7 αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«7. Η Επιτροπή εκδίδει εκτελεστικές πράξεις με τις οποίες καθορίζει τον μορφότυπο για την υποβολή των στοιχείων που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 3, 4 και 5 του παρόντος άρθρου. Για τους σκοπούς της υποβολής στοιχείων σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 11 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β), τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τον μορφότυπο που καθορίζεται στην εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, της 18ης Απριλίου 2012, περί καθορισμού ερωτηματολογίου για τις εκθέσεις των κρατών μελών σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα απόβλητα. Για τους σκοπούς της υποβολής στοιχείων σχετικά με τα απόβλητα τροφίμων, κατά την ανάπτυξη του μορφότυπου υποβολής λαμβάνεται υπόψη η μεθοδολογία που αναπτύχθηκε δυνάμει του άρθρου 9α παράγραφος 3. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία εξέτασης του άρθρου 39 παράγραφος 2 της παρούσας οδηγίας.»

(11) το άρθρο 38 τροποποιείται ως εξής:

- (a) οι παράγραφοι 2 και 3 αντικαθίστανται από το εξής κείμενο:

«2. Η προβλεπόμενη στο άρθρο 7 παράγραφος 1, στο άρθρο 9α παράγραφος 3, στο άρθρο 11α παράγραφος 10, στο άρθρο 27 παράγραφος 1, στο άρθρο 27 παράγραφος 4, στο άρθρο 38 παράγραφος 2 και στο άρθρο 38 παράγραφος 3 εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από τις 4 Ιουλίου 2018. Η εξουσία έκδοσης κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που αναφέρεται στο άρθρο 22α παράγραφος 2 ανατίθεται στην Επιτροπή για περίοδο πέντε ετών από [Υπηρεσία Εκδόσεων: να εισαχθεί η ημερομηνία δεκαοκτώ μήνες μετά την έναρξη ισχύος της τροποποιητικής οδηγίας]. Η Επιτροπή συντάσσει έκθεση σε σχέση με την εξουσιοδότηση το αργότερο εννέα μήνες πριν από τη λήξη της περιόδου των πέντε ετών. Η εξουσιοδότηση ανανεώνεται σιωπηρά για περιόδους ίδιας διάρκειας, εκτός αν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο

προβάλουν αντιρρήσεις σχετικά με την εν λόγω παράταση το αργότερο τρεις μήνες πριν από τη λήξη της κάθε περιόδου.

3. Η εξουσιοδότηση που μνημονεύεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1, στο άρθρο 9α παράγραφος 3, στο άρθρο 11α παράγραφος 10, στο άρθρο 22α παράγραφος 2, στο άρθρο 27 παράγραφος 1, στο άρθρο 27 παράγραφος 4, στο άρθρο 38 παράγραφος 2 και στο άρθρο 38 παράγραφος 3 μπορεί να ανακληθεί ανά πάσα στιγμή από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή το Συμβούλιο. Η απόφαση ανάκλησης τερματίζει την εξουσιοδότηση που προσδιορίζεται στην εν λόγω απόφαση. Αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που ορίζεται σε αυτήν. Δεν θίγει το κύρος των κατ' εξουσιοδότηση πράξεων που ισχύουν ήδη.»

(b) η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το εξής κείμενο:

«6. Η κατ' εξουσιοδότηση πράξη που εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 7 παράγραφος 1, του άρθρου 9α παράγραφος 3, του άρθρου 11α παράγραφος 10, του άρθρου 22α παράγραφος 2, του άρθρου 27 παράγραφος 1, του άρθρου 27 παράγραφος 4, του άρθρου 38 παράγραφος 2 και του άρθρου 38 παράγραφος 3 αρχίζει να ισχύει μόνο εάν δεν έχουν αντιταχθεί σε αυτή ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της πράξης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο ή εάν, πριν από την παρέλευση εν λόγω χρονικού διαστήματος, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ενημερώσουν αμφότερα την Επιτροπή ότι δεν σκοπεύουν να προβάλουν αντίρρηση. Η εν λόγω προθεσμία παρατείνεται κατά δύο μήνες κατόπιν πρωτοβουλίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή του Συμβουλίου.»

(12) προστίθεται το παράρτημα IVγ όπως ορίζεται στο παράρτημα της παρούσας οδηγίας.

Άρθρο 2

Μεταφορά στο εθνικό δίκαιο

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο έως την [*Υπηρεσία Εκδόσεων: να εισαχθεί ημερομηνία δώδεκα μήνες μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας τροποποιητικής οδηγίας*]. Ανακοινώνουν αμέσως στην Επιτροπή το κείμενο των εν λόγω διατάξεων.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από παρόμοια αναφορά κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Τα κράτη μέλη καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η αναφορά.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή το κείμενο των βασικών διατάξεων του εθνικού δικαίου τις οποίες θεσπίζουν στον τομέα που καλύπτει η παρούσα οδηγία.

Άρθρο 3

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 4

Αποδέκτες

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Η Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

1.5.5. Αξιολόγηση των διαφόρων διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

- 3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ**
- 3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται**
- 3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις**
- 3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις*
- 3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις*
- 3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις διοικητικές πιστώσεις*
- 3.2.3.1. Εκτιμώμενες ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους*
- 3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο*
- 3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση*
- 3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα**

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

1.1. Τίτλος της πρότασης/πρωτοβουλίας

Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2008/98/EK για τα απόβλητα

1.2. Σχετικοί τομείς πολιτικής

09 — Περιβάλλον και κλιματική αλλαγή

1.3. Η πρόταση/πρωτοβουλία αφορά:

☒ νέα δράση

☐ νέα δράση έπεται από δοκιμαστικό σχέδιο / προπαρασκευαστική ενέργεια⁸⁶

☒ την παράταση υφιστάμενης δράσης

☐ συγχώνευση ή αναπροσανατολισμό μίας ή περισσότερων δράσεων προς άλλη/νέα δράση

1.4. Στόχοι

1.4.1. Γενικοί στόχοι

Οι γενικοί στόχοι της τροποποίησης της οδηγίας-πλαίσιο για τα απόβλητα, αντίστοιχα, για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και τα τρόφιμα είναι:

— να μειωθούν οι περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις, να βελτιωθεί η ποιότητα του περιβάλλοντος και η δημόσια υγεία η οποία συνδέεται με τη διαχείριση των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων,

— να μειωθούν οι περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις των συστημάτων τροφίμων που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων τροφίμων. Η πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων θα συμβάλει επίσης στην επισιτιστική ασφάλεια.

1.4.2. Ειδικοί στόχοι

Για τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, η παρούσα πρόταση αποσκοπεί στη βελτίωση της διαχείρισης των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σύμφωνα με την «ιεράρχηση των αποβλήτων» που προβλέπεται στην ΟΠΑ, δίνοντας προτεραιότητα στην πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, στην προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων έναντι άλλων επιλογών ανάκτησης και διάθεσης και στην εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Όσον αφορά τα απόβλητα τροφίμων, οι ειδικοί στόχοι είναι να ανατεθεί στα κράτη μέλη σαφής ευθύνη για την επιτάχυνση της μείωσης των αποβλήτων τροφίμων σύμφωνα με τον ΣΒΑ 12.3 και να εξασφαλιστεί επαρκής και συνεπής ανταπόκριση από όλα τα κράτη μέλη.

1.4.3. Αναμενόμενα αποτελέσματα και επιπτώσεις

Να προσδιοριστούν τα αποτελέσματα που θα πρέπει να έχει η πρόταση/πρωτοβουλία όσον αφορά τους στοχοθετημένους δικαιούχους / τις στοχοθετημένες ομάδες.

⁸⁶

Όπως αναφέρεται στο άρθρο 58 παράγραφος 2 στοιχείο α) ή β) του δημοσιονομικού κανονισμού.

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα έχουν ως εξής:

— Μείωση των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, αύξηση της επαναχρησιμοποίησης, της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, κίνητρα για τον σχεδιασμό κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων για τη διευκόλυνση της επαναχρησιμοποίησης, της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και της ανακύκλωσης (μέσω της διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού), καθώς και δημιουργία οικονομικών δυνατοτήτων για την αύξηση των υποδομών επαναχρησιμοποίησης, προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωσης που απαιτούνται στην ΕΕ

— Πρόσθετα οφέλη επαναχρησιμοποίησιμων και ανακυκλώσιμων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων ύψους 656 εκατ. EUR για την αγορά επαναχρησιμοποίησης και ανακύκλωσης της ΕΕ, καθώς και στήριξη 3,5-4,5 δισ. EUR σε ετήσια συνολική απόδοση από επενδύσεις διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού

— Πρόσθετη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα ισοδύναμη με 16 εκατ. EUR ετησίως

— Δημιουργία 8 740 θέσεων εργασίας στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων

— Μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά 10 % στην επεξεργασία και την παραγωγή τροφίμων και κατά 30 % στο λιανικό εμπόριο, τις υπηρεσίες σίτισης και τα νοικοκυριά (έως το 2030)

— Συνολική προστιθέμενη αξία 1,6 δισ. EUR για την οικονομία της ΕΕ (συμπεριλαμβανομένων των προαναφερόμενων δαπανών)

— Εξοικονόμηση δαπανών των νοικοκυριών για τρόφιμα ύψους 439 EUR ετησίως ανά νοικοκυριό (4 ατόμων)

— Μείωση ορισμένων περιβαλλοντικών επιπτώσεων που σχετίζονται με τα τρόφιμα, όπως οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, ο θαλάσσιος ευτροφισμός, η χρήση γης και η λειψυδρία —συνολικής αξίας που εκτιμάται σε 9-23 δισ. EUR, συμπεριλαμβανομένων 16,5 έως 62 εκατομμυρίων τόνων εκτιμώμενης μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

1.4.4. Δείκτες επιδόσεων

Να προσδιοριστούν οι δείκτες για την παρακολούθηση της προόδου και των επιτευγμάτων.

Οι δείκτες προόδου και επίτευξης των στόχων θα είναι οι εξής:

— Μελέτη της σύνθεσης των συλλεγόμενων μεικτών αστικών αποβλήτων για τον προσδιορισμό του ποσοστού των αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων που περιέχονται σε αυτά

— Δεδομένα σχετικά με την προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων

— Πληροφορίες σχετικά με το ποσοστό χωριστής συλλογής μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και προϊόντων υπόδησης και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και προϊόντων υπόδησης που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, το ποσοστό επαναχρησιμοποίησης και προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση και το ποσοστό ανακύκλωσης που έχει επιτύχει η οργάνωση ευθύνης των παραγωγών

— Έως το 2030, επίτευξη μείωσης της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων κατά 10 % στην επεξεργασία και την παρασκευή τροφίμων και κατά 30 % στο λιανικό εμπόριο, τις υπηρεσίες σίτισης και τα νοικοκυριά

1.5. Αιτιολόγηση της πρότασης/πρωτοβουλίας

1.5.1. Βραχυπρόθεσμη ή μακροπρόθεσμη κάλυψη αναγκών, συμπεριλαμβανομένου λεπτομερούς χρονοδιαγράμματος για τη σταδιακή υλοποίηση της πρωτοβουλίας

Οι αναλυτικές απαιτήσεις θα πρέπει να θεσπιστούν μέσω εκτελεστικών πράξεων σε χρονικό ορίζοντα περίπου 3 ετών. Θα καλύψουν τα εξής:

— Εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του εναρμονισμένου μορφότυπου για την καταχώριση στο μητρώο

— Πιθανές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση των κωδικών της συνδυασμένης ονοματολογίας που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τους κωδικούς που απαριθμούνται στο παράρτημα 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου και να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου για τα προϊόντα που καλύπτονται από τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού

— Πιθανή εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό κριτηρίων για τις οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών όσον αφορά τις χρηματοδοτικές εισφορές που τους καταβάλλονται από τον παραγωγό

— Εκτελεστική πράξη με την οποία καθορίζεται η μεθοδολογία για τον υπολογισμό και την επαλήθευση του ποσοστού χωριστής συλλογής

— Εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου 37 του παρόντος άρθρου για τον καθορισμό του μορφότυπου για την υποβολή των δεδομένων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 με σκοπό την προσαρμογή τους στις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου

— Δεν υπάρχουν απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται στον τομέα των αποβλήτων τροφίμων (δεδομένου ότι οι απαραίτητες προϋποθέσεις έχουν ήδη εγκριθεί στην αναθεώρηση της ΟΠΑ του 2018 και στο επόμενο παράγωγο δίκαιο)

1.5.2. Προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης (που μπορεί να προκύπτει από διάφορους παράγοντες, π.χ. οφέλη από τον συντονισμό, ασφάλεια δικαίου, μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα ή συμπληρωματικότητα). Για τους σκοπούς του παρόντος σημείου «προστιθέμενη αξία της ενωσιακής παρέμβασης» είναι η αξία που απορρέει από την ενωσιακή παρέμβαση και η οποία προστίθεται στην αξία που θα είχε δημιουργηθεί αν τα κράτη μέλη ενεργούσαν μεμονωμένα.

Δεδομένου του διασυνοριακού χαρακτήρα της αξιακής αλυσίδας των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων από οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική άποψη, η πώληση, η κατανάλωση και η διαχείριση του τέλους του κύκλου ζωής των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με τη λειτουργία της ενιαίας αγοράς και των παγκόσμιων αξιακών αλυσίδων. Η μεγάλη εξάρτηση από τις πρώτες ύλες αναδεικνύει τη σημασία της ενίσχυσης των κυκλικών επιχειρηματικών μοντέλων για τη μείωση της χρήσης πρωτογενών πρώτων υλών και τη συμβολή στον μετριασμό των αρνητικών περιβαλλοντικών εξωγενών επιδράσεών τους.

Τα συστήματα συλλογής, διαλογής και ανακύκλωσης πρέπει να επεκταθούν, ώστε να προετοιμαστούν για την επικείμενη υποχρέωση χωριστής συλλογής και την πλήρη εφαρμογή της, δεδομένου ότι αρκετές αδυναμίες του κανονιστικού πλαισίου και της αγοράς, από τις οποίες επηρεάζονται όλα τα κράτη μέλη και οι φορείς σε

ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, εμποδίζουν επί του παρόντος την επαρκή παροχή ικανότητας συλλογής, διαλογής και ανακύκλωσης. Η απουσία κοινής προσέγγισης της ΕΕ για τη διαχείριση των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων ενέχει τον κίνδυνο δημιουργίας ή περαιτέρω παγίωσης του κανονιστικού κατακερματισμού και διατάραξης των ροών αποβλήτων και υλικών, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η διασυνοριακή διακίνηση κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων (προϊόντων, μεταχειρισμένων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και αποβλήτων κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων), καθώς και η συντονισμένη δράση και οι ταχείες επενδύσεις σε ολόκληρη την ΕΕ. Υπάρχουν μεγάλοι κίνδυνοι για περαιτέρω αύξηση του κανονιστικού κατακερματισμού και του διοικητικού φόρτου για τα ενδιαφερόμενα μέρη του κλάδου, κυρίως τις ΜΜΕ, λόγω της διαφορετικής εφαρμογής της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» μέσω των εθνικών προγραμμάτων διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Η αντιμετώπιση των διασυνοριακών περιβαλλοντικών εξωγενών επιδράσεων, συμπεριλαμβανομένων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των εξαγωγών κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων (και αποβλήτων που είναι συγκαλυμμένα ως μη απόβλητα) σε τρίτες χώρες αντιμετωπίζεται αποτελεσματικότερα με τη δράση της ΕΕ, ιδίως, δεδομένου ότι οι βασικές αιτίες του προβλήματος σχετίζονται με ρυθμιστικές αδυναμίες που οφείλονται στην έλλειψη εναρμονισμένων ορισμών και κανονιστικού κατακερματισμού και σε ένα χρηματοδοτικό κενό που απαντά σε όλα τα κράτη μέλη.

Όλα τα κράτη μέλη παράγουν απόβλητα τροφίμων, με αποτέλεσμα να επέρχονται σημαντικές διασυνοριακές περιβαλλοντικές εξωγενείς επιδράσεις. Η παραγωγή, η αποθήκευση, η μεταφορά και η επεξεργασία τροφίμων και η διάθεση αποβλήτων τροφίμων προκαλούν περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις (όπως εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και επιπτώσεις στη χρήση γης, τη βιοποικιλότητα, τη χρήση των υδάτων και τον ευτροφισμό) εντός της ΕΕ. Επιπλέον, η παραγωγή τροφίμων που εισάγονται στην ΕΕ μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικές παγκόσμιες περιβαλλοντικές και κλιματικές επιπτώσεις.

Η μείωση της σπατάλης τροφίμων σε ολόκληρη την ΕΕ με συνεκτικό τρόπο είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί, σε κάθε κράτος μέλος, η συνετή και ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, η μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο κλίμα, η βιοποικιλότητα και η χρήση των φυσικών πόρων, με οφέλη που υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα. Είναι σημαντικό ότι, καθιστώντας το σύστημα τροφίμων πιο αποτελεσματικό, η μείωση της σπατάλης τροφίμων συμβάλλει επιπλέον στην επισιτιστική ασφάλεια σε ολόκληρη την ΕΕ.

Το εμπόριο τροφίμων διεξάγεται ευρέως εντός της αγοράς της ΕΕ και οι επιχειρήσεις τροφίμων που δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο χρειάζονται συνοχή και σαφήνεια όσον αφορά το αναμενόμενο επίπεδο φιλοδοξίας για τον σχεδιασμό επενδύσεων και δράσεων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων. Μια συντονισμένη προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να προσφέρει αξιοπιστία και συνέχεια και, ως εκ τούτου, να στηρίζει την υιοθέτηση νέων επιχειρηματικών μοντέλων από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων, για να επιταχυνθεί η μείωση των αποβλήτων τροφίμων σε ολόκληρη την αξιακή αλυσίδα των τροφίμων.

Ο καθορισμός στόχων για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων προς επίτευξη από τα κράτη μέλη έως το 2030 αναμένεται να ενισχύσει τις προσπάθειες για τον προσδιορισμό και την κλιμάκωση αποτελεσματικών στρατηγικών και πρωτοβουλιών

τόσο εντός όσο και μεταξύ των κρατών μελών με τους εξής τρόπους: εξορθολογισμός της συμβολής των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων, ιδίως στο πλαίσιο των διασυνοριακών αλυσίδων εφοδιασμού· συμβολή στη διασφάλιση της συνεκτικής και ταυτόχρονης αντιμετώπισης των παραγόντων που προκαλούν την παραγωγή αποβλήτων τροφίμων (αγορά και συμπεριφορά) από όλα τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις δράσεις που έχουν αναληφθεί από τους —έως τώρα λίγους— πρωτοπόρους· και επιτάχυνση της ανάπτυξης αποτελεσματικών εθνικών στρατηγικών πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων μέσω της διάδοσης ορθών πρακτικών και της περαιτέρω αξιοποίησης της βάσης γνώσεων της ΕΕ σχετικά με την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων τροφίμων.

1.5.3. Διδάγματα από ανάλογες εμπειρίες του παρελθόντος

Με την οδηγία-πλαίσιο για τα απόβλητα (στο εξής: ΟΠΑ) καθιερώνονται έννοιες οριζόντιας εφαρμογής σχετικά με τη δημιουργία αποβλήτων και τη διαχείριση των αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας, της ανακύκλωσης και της ανάκτησης αποβλήτων. Δημιουργείται μια ιεραρχία αποβλήτων, δίδοντας προτεραιότητα στην πρόληψη της παραγωγής αποβλήτων έναντι της επαναχρησιμοποίησης και/ή της ανακύκλωσης και, κατόπιν, στην ανακύκλωση έναντι άλλων επιλογών ανάκτησης και έναντι της τελικής απόρριψης μέσω υγειονομικής ταφής. Επιπλέον, τα κράτη μέλη υποχρεώνονται να εφαρμόζουν προγράμματα διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού, τα οποία εξασφαλίζουν ότι οι παραγωγοί φέρουν την ευθύνη για το στάδιο της διαχείρισης των αποβλήτων των προϊόντων τους. Στο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία, η Επιτροπή δεσμεύτηκε να επανεξετάσει την ΟΠΑ όσον αφορά τα απόβλητα κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

Όσον αφορά τα τρόφιμα, ενώ αυτός είναι ο πρώτος στόχος για τη μείωση της παραγωγής αποβλήτων τροφίμων, άλλοι στόχοι που τίθενται στη νομοθεσία για τα απόβλητα αποσκοπώντας στην αύξηση της ανακύκλωσης των αποβλήτων ή τη μείωση της υγειονομικής ταφής των αποβλήτων θεωρούνται γενικά επιτυχείς, καθότι παρέχουν σαφείς στόχους και ασφάλεια δικαίου για όλους τους παράγοντες και την κοινωνία εν γένει, παρέχοντας παράλληλα πλήρη ευελιξία στα κράτη μέλη όσον αφορά την επιλογή των απαιτούμενων μέτρων. Η πείρα δείχνει ότι η πρόοδος που σημειώνεται ως προς την επίτευξη των στόχων πρέπει να παρακολουθείται και να παρέχεται στα κράτη μέλη μέσω της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τα μέσα και τα εργαλεία που εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο για την επίτευξη των στόχων, καθώς και μέσω αποσαφήνισης μέσω καθοδήγησης και/ή τροποποίησης των σχετικών μέτρων στη σχετική νομοθεσία για τη διευκόλυνση της πρόληψης της παραγωγής αποβλήτων (π.χ. αντιμετώπιση τυχόν εμποδίων που προκύπτουν).

1.5.4. Συμβατότητα με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και ενδεχόμενες συνέργειες με άλλα κατάλληλα μέσα

Η πρωτοβουλία εντάσσεται στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας, η οποία καθοδηγεί τη στρατηγική ανάκαμψης της ΕΕ. Η Πράσινη Συμφωνία αναγνωρίζει τα πλεονεκτήματα της επένδυσης στην ανταγωνιστική μας βιωσιμότητα μέσω της οικοδόμησης μιας δικαιότερης, πιο πράσινης και πιο ψηφιακής Ευρώπης. Αυτό περιλαμβάνει την κυκλική οικονομία, η οποία είναι η βασική κινητήρια δύναμη αύξησης της ανάκτησης υλικών και βελτίωσης της ποιότητας των δευτερογενών πρώτων υλών, καθώς και τη στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο».

Η στήριξη και η δέσμευση της Επιτροπής όσον αφορά την έρευνα στον τομέα της κυκλικής οικονομίας και, ιδίως, που σχετίζεται με τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, καλύπτεται από έργα που χρηματοδοτήθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» και την οικονομική συνεισφορά για την υλοποίησή τους. Τα αποτελέσματα των έργων αυτών θα στηρίξουν και θα προαγάγουν την κυκλικότητα και την ανακυκλωσιμότητα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων. Το δίκτυο των ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας —που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη»— βοηθά τις ΜΜΕ να εφαρμόσουν ψηφιακά εργαλεία που στηρίζουν την κυκλικότητα και την ανακυκλωσιμότητα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων, καθώς και τον μετριασμό των αποβλήτων τροφίμων στον αγροδιατροφικό τομέα και τον κλάδο της φιλοξενίας. Στο πεδίο των αποβλήτων τροφίμων, τα υποστηρικτικά ερευνητικά έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», αλλά και στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».

1.5.5. Αξιολόγηση των διαφορών διαθέσιμων επιλογών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων των δυνατοτήτων ανακατανομής

Θεωρητικά, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να έχουν εκδώσει εθνικές νομοθετικές πράξεις για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Ωστόσο, μπορεί να παρατηρηθεί ότι η κείμενη (και σχεδιαζόμενη) νομοθεσία δεν θα διασφάλιζε το απαιτούμενο επίπεδο εναρμόνισης σε ολόκληρη την ΕΕ, ώστε να αποφευχθεί η συμβολή στον κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς.

Θεωρητικά, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να έχουν εκδώσει εθνικές νομοθετικές πράξεις για τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα. Ωστόσο, μπορεί να παρατηρηθεί ότι η κείμενη (και σχεδιαζόμενη) νομοθεσία δεν θα διασφάλιζε το απαιτούμενο επίπεδο εναρμόνισης σε ολόκληρη την ΕΕ, ώστε να αποφευχθεί η συμβολή στον κατακερματισμό της εσωτερικής αγοράς.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος επιλέχθηκε για τη συλλογή και την επικύρωση δεδομένων, με δεδομένη την υφιστάμενη διαχείριση της ροής δεδομένων για την επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων, την εξαιρετική φήμη και τη διαθεσιμότητά του για τη διαχείριση της ροής δεδομένων. Οι σύνδεσμοι με τους χώρους δεδομένων μεταποίησης μπορούν να συμβάλουν στη μείωση του κόστους εφαρμογής και συναλλαγών.

Τα καθήκοντα που σχετίζονται με τη θέσπιση εκτελεστικών πράξεων σε επίπεδο ΕΕ δεν μπορούν να ανατεθούν σε τρίτους.

Η φύση της πρότασης —νομικά δεσμευτικοί στόχοι που επιβάλλονται στα κράτη μέλη σημαίνει ότι τα σχετικά μέτρα θα χρηματοδοτηθούν κυρίως σε εθνικό επίπεδο.

1.6. Διάρκεια και δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας

☐ **περιορισμένη διάρκεια**

- ☐ με ισχύ από [HH/MM]EEEE έως [HH/MM]EEEE
- ☐ Δημοσιονομικές επιπτώσεις από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και από το EEEE έως το EEEE για πιστώσεις πληρωμών.

☒ **απεριόριστη διάρκεια**

- Περίοδος σταδιακής εφαρμογής από το 2024 έως το 2028,
- και στη συνέχεια πλήρης εφαρμογή.

1.7. Προβλεπόμενες μέθοδοι εκτέλεσης του προϋπολογισμού⁸⁷

☒ **Άμεση διαχείριση από την Επιτροπή**

- ☒ από τις υπηρεσίες της, συμπεριλαμβανομένου του προσωπικού της στις αντιπροσωπείες της Ένωσης
- ☐ από τους εκτελεστικούς οργανισμούς

☐ **Επιμερισμένη διαχείριση με τα κράτη μέλη**

☐ **Έμμεση διαχείριση με ανάθεση καθηκόντων εκτέλεσης του προϋπολογισμού:**

- ☐ σε τρίτες χώρες ή οργανισμούς που αυτές έχουν ορίσει
- ☐ σε διεθνείς οργανισμούς και στις οργανώσεις τους (να προσδιοριστούν)
- ☐ στην ΕΤΕπ και στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων
- ☐ στους οργανισμούς που αναφέρονται στα άρθρα 70 και 71 του δημοσιονομικού κανονισμού
- ☐ σε οργανισμούς δημοσίου δικαίου
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από ιδιωτικό δίκαιο και έχουν αποστολή δημόσιας υπηρεσίας, στον βαθμό που παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο κράτους μέλους, στους οποίους έχει ανατεθεί η εκτέλεση σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα και οι οποίοι παρέχουν επαρκείς οικονομικές εγγυήσεις
- ☐ σε οργανισμούς ή πρόσωπα επιφορτισμένα με την εφαρμογή συγκεκριμένων δράσεων στην ΚΕΠΠΑ δυνάμει του τίτλου V της ΣΕΕ και τα οποία προσδιορίζονται στην αντίστοιχη βασική πράξη.
- *Αν αναφέρονται περισσότεροι του ενός τρόποι διαχείρισης, να διευκρινιστούν στο τμήμα «Παρατηρήσεις».*

Παρατηρήσεις

Καμία.

⁸⁷

Οι λεπτομέρειες σχετικά με τις μεθόδους εκτέλεσης του προϋπολογισμού, καθώς και οι παραπομπές στον δημοσιονομικό κανονισμό, είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

2.1. Κανόνες παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων

Να προσδιοριστούν η συχνότητα και οι όροι.

Το παρόν νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο περιλαμβάνει δαπάνες προσωπικού εντός της Επιτροπής. Ενδεχόμενη ανάγκη για ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος θα ομαδοποιηθεί σε νομοθετικό δημοσιονομικό δελτίο προσεχούς νομοθετικής πρότασης, συνεκτιμώντας τις συνέργειες. Εφαρμόζονται τυποποιημένοι κανόνες για το συγκεκριμένο είδος δαπανών.

2.2. Συστήματα διαχείρισης και ελέγχου

2.2.1. Αιτιολόγηση των τρόπων διαχείρισης, των μηχανισμών εκτέλεσης της χρηματοδότησης, των όρων πληρωμής και της προτεινόμενης στρατηγικής ελέγχου

Α.Α. — βλ. ανωτέρω

2.2.2. Πληροφορίες σχετικά με τους κινδύνους που έχουν εντοπιστεί και τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου που έχουν δημιουργηθεί για τον μετριασμό τους

Α.Α. — βλ. ανωτέρω

2.2.3. Εκτίμηση και αιτιολόγηση της οικονομικής αποδοτικότητας των ελέγχων (λόγος του κόστους του ελέγχου προς την αξία των σχετικών κονδυλίων που αποτελούν αντικείμενο διαχείρισης) και αξιολόγηση του εκτιμώμενου επιπέδου κινδύνου σφάλματος (κατά την πληρωμή και κατά το κλείσιμο)

Α.Α. — βλ. ανωτέρω

2.3. Μέτρα για την πρόληψη περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας

Να προσδιοριστούν τα ισχύοντα ή τα προβλεπόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας, π.χ. στη στρατηγική για την καταπολέμηση της απάτης.

Α.Α. — βλ. ανωτέρω

3. ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ/ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ

3.1. Τομείς του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται

- Υφιστάμενες γραμμές του προϋπολογισμού

Κατά σειρά τομέων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου και γραμμών του προϋπολογισμού

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Γραμμή του προϋπολογισμού	Είδος δαπάνης	Συμμετοχή			
	Αριθμός	ΔΠ/ΜΔΠ ⁸⁸	χωρών ΕΖΕΣ ⁸⁹	υποψηφίων για ένταξη χωρών και δυνάμει υποψηφίων χωρών ⁹⁰	Από τις τρίτες χώρες	άλλα έσοδα με ειδικό προορισμό
7	20 02 02 01 Έδρα και αντιπροσωπείες της Επιτροπής	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
7	20 02 01 01 Συμβασιούχοι υπάλληλοι	ΜΔΠ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ

- Νέες γραμμές του προϋπολογισμού, των οποίων έχει ζητηθεί η δημιουργία

Α.Α.

⁸⁸ ΔΠ = Διαχωριζόμενες πιστώσεις / ΜΔΠ = Μη διαχωριζόμενες πιστώσεις.

⁸⁹ ΕΖΕΣ: Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

⁹⁰ Υποψήφιες χώρες και, κατά περίπτωση, δυνάμει υποψήφια μέλη των Δυτικών Βαλκανίων.

3.2. Εκτιμώμενες δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης στις πιστώσεις

3.2.1. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στις επιχειρησιακές πιστώσεις

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση επιχειρησιακών πιστώσεων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Τομέας του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	7	«Διοικητικές δαπάνες»
--	---	-----------------------

Αυτό το τμήμα θα πρέπει να συμπληρωθεί με «στοιχεία διοικητικού χαρακτήρα του προϋπολογισμού» τα οποία θα εισαχθούν, πρώτα, στο παράρτημα του νομοθετικού δημοσιονομικού δελτίου (παράρτημα 5 της απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τους εσωτερικούς κανόνες για την εκτέλεση του τμήματος του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά την Επιτροπή), που τηλεφορτώνεται στο DECIDE για διυπηρεσιακή διαβούλευση.

ΓΔ Περιβάλλοντος		2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
☐ Ανθρώπινοι πόροι		0,171	0,358	0,358	0,358	0,358	1,603
☐ Άλλες διοικητικές δαπάνες							
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ Περιβάλλοντος	Πιστώσεις	0,171	0,358	0,358	0,358	0,358	1,603

Οι δαπάνες της ΓΔ ENV απορρέουν από τη διαδικασία συναπόφασης και την εφαρμογή, καθώς και από τις διάφορες εκτελεστικές πράξεις που προτείνονται στο πλαίσιο των προτεινόμενων τροποποιήσεων.

Το υπάρχον προσωπικό (0,75 ΙΠΑ, AD) θα απασχολείται πλήρως για τη διαπραγμάτευση και τη γενική εφαρμογή της τροποποιημένης οδηγίας και για τις διάφορες προπαρασκευαστικές εργασίες και τη σύνταξη των εκτελεστικών πράξεων σύμφωνα με τις προθεσμίες που προτείνονται στην τροποποίηση. Το τελευταίο θα απαιτήσει 0,33 ΙΠΑ (AD).

Απαιτούνται 3 επιπλέον συμβασιούχοι υπάλληλοι (3 ΣΥ) για την εκτέλεση των τεχνικών εργασιών, μεταξύ άλλων για τα εξής:

— Εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του εναρμονισμένου μορφότυπου για την καταχώριση στο μητρώο

— Πιθανές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση των κωδικών της συνδυασμένης ονοματολογίας που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τους κωδικούς που απαριθμούνται στο παράρτημα 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου και να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου για τα προϊόντα που καλύπτονται από τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού

— Πιθανή εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό κριτηρίων για τις οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών όσον αφορά τις χρηματοδοτικές εισφορές που τους καταβάλλονται από τους παραγωγούς

— Εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό της μεθοδολογίας για τον υπολογισμό και την επαλήθευση του ποσοστού χωριστής συλλογής

— Εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου 37 του παρόντος άρθρου για τον καθορισμό του μορφότυπου για την υποβολή των δεδομένων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 με σκοπό την προσαρμογή τους στις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου.

ΓΔ SANTE		2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
○ Ανθρώπινοι πόροι		0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,427
○ Άλλες διοικητικές δαπάνες							
ΣΥΝΟΛΟ ΓΔ SANTE	Πιστώσεις	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,430

Οι δαπάνες της ΓΔ SANTE απορρέουν από τη διαδικασία συναπόφασης και την παρακολούθηση των επιδόσεων σε όλα τα κράτη μέλη. Αντικατοπτρίζουν το υπάρχον προσωπικό (AD).

ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	(Σύνολο αναλήψεων υποχρεώσεων = Σύνολο πληρωμών)	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

		2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
ΣΥΝΟΛΟ πιστώσεων των TOMEΩΝ 1 έως 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Αναλήψεις υποχρεώσεων	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
	Πληρωμές	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033

3.2.2. Εκτιμώμενο αποτέλεσμα που χρηματοδοτείται με επιχειρησιακές πιστώσεις

Πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Να προσδιοριστούν οι στόχοι και τα αποτελέσματα			Έτος N		Έτος N+1		Έτος N+2		Έτος N+3		Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)						ΣΥΝΟΛΟ	
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ																	
	Είδος ⁹¹	Μέσο κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Αριθ.	Κόστος	Συνολι κός αριθ.	Συνολικό κόστος
↓																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 1 ⁹² ...																		
— Αποτέλεσμα																		
— Αποτέλεσμα																		
— Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 1																		
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ αριθ. 2 ...																		
— Αποτέλεσμα																		
Μερικό σύνολο για τον ειδικό στόχο αριθ. 2																		
ΣΥΝΟΛΑ																		

⁹¹ Τα αποτελέσματα είναι τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που θα παρασχεθούν (π.χ.: αριθμός ανταλλαγών φοιτητών που θα χρηματοδοτηθούν, αριθμός χλμ. οδών που θα κατασκευαστούν κ.λπ.).

⁹² Όπως περιγράφεται στο σημείο 1.4.2. «Ειδικοί στόχοι...».

3.2.3. Συνοπτική παρουσίαση των εκτιμώμενων επιπτώσεων στο ανθρώπινο δυναμικό και τις διοικητικές πιστώσεις

Εκτιμώμενες ανάγκες σε διοικητικές πιστώσεις στην Επιτροπή

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα.
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση πιστώσεων διοικητικού χαρακτήρα, όπως εξηγείται κατωτέρω:

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	2023	2024	2025	2026	2027	ΣΥΝΟΛΟ
--	------	------	------	------	------	--------

TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου						
Ανθρώπινοι πόροι	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
Άλλες διοικητικές δαπάνες						
Μερικό σύνολο του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033

Εκτός του TOMEA 7⁹³ του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου						
	Α.Α.	Α.Α.	Α.Α.	Α.Α.	Α.Α.	Α.Α.
Ανθρώπινοι πόροι						
Άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα						
Μερικό σύνολο εκτός του TOMEA 7 του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου	Α.Α.	Α.Α.	Α.Α.	Α.Α.	Α.Α.	Α.Α.

ΣΥΝΟΛΟ	0,257	0,444	0,444	0,444	0,444	2,033
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για ανθρώπινους πόρους και άλλες δαπάνες διοικητικού χαρακτήρα θα καλυφθούν από τις πιστώσεις της ΓΔ που έχουν ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχουν ανακατανεμηθεί στο εσωτερικό της ΓΔ και οι οποίες θα συμπληρωθούν, κατά περίπτωση, με πρόσθετα κονδύλια που ενδέχεται να χορηγηθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

⁹³ Τεχνική και/ή διοικητική βοήθεια και δαπάνες στήριξης της εφαρμογής προγραμμάτων και/ή δράσεων της ΕΕ (πρώην γραμμές «ΒΑ»), έμμεση έρευνα, άμεση έρευνα.

3.2.3.3. Εκτιμώμενες απαιτήσεις σε ανθρώπινο δυναμικό στην Επιτροπή

- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων
- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση ανθρώπινων πόρων, όπως εξηγείται κατωτέρω:

	2023	2024	2025	2026	2027
20 01 02 01 (στην έδρα και στις αντιπροσωπείες της Επιτροπής)	1,5	1	1	1	1
20 01 02 03 (στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)					
01 01 01 01 (έμμεση έρευνα)					
01 01 01 11 (άμεση έρευνα)					
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)					
20 02 01 (AC, END, INT από το «συνολικό κονδύλιο»)		3	3	3	3
20 02 03 (AC, AL, END, INT και JPD στις αντιπροσωπείες της ΕΕ)					
XX 01 xx yy zz ⁹⁴	— στην έδρα				
	— στις αντιπροσωπείες της ΕΕ				
01 01 01 02 (AC, END, INT — έμμεση έρευνα)					
01 01 01 12 (AC, END, INT — άμεση έρευνα)					
Άλλες γραμμές του προϋπολογισμού (να προσδιοριστούν)					
ΣΥΝΟΛΟ	1,5	4	4	4	4

XX είναι ο σχετικός τομέας πολιτικής ή ο σχετικός τίτλος του προϋπολογισμού.

Οι ανάγκες σε ανθρώπινους πόρους θα καλυφθούν από το προσωπικό της ΓΔ που έχει ήδη διατεθεί για τη διαχείριση της δράσης και/ή έχει ανακαταταχιστεί στο εσωτερικό της ΓΔ και το οποίο θα συμπληρωθεί, εάν χρειαστεί, από πρόσθετους πόρους που μπορεί να διατεθούν στην αρμόδια για τη διαχείριση ΓΔ στο πλαίσιο της ετήσιας διαδικασίας κατανομής και λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων δημοσιονομικών περιορισμών.

Περιγραφή των προς εκτέλεση καθηκόντων:

Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι	ΓΔ ENV: Υφιστάμενο 0,75 ΙΠΑ (AD) για συναπόφαση και υφιστάμενο 0,33 ΙΠΑ (AD) για εφαρμογή ΓΔ SANTE: Υφιστάμενο 0,5 ΙΠΑ (AD) για συναπόφαση και παρακολούθηση των κρατών μελών.
Εξωτερικό προσωπικό	ΓΔ ENV: Απαιτούνται 3 επιπλέον συμβασιούχοι υπάλληλοι (3 ΣΥ) για την εκτέλεση των τεχνικών εργασιών, μεταξύ άλλων για τα εξής: — Εκτελεστικές πράξεις για τον καθορισμό του εναρμονισμένου μορφότυπου για την καταχώριση στο μητρώο — Πιθανές κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για την τροποποίηση των κωδικών της συνδυασμένης ονοματολογίας που απαριθμούνται στο παράρτημα IVγ, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τους κωδικούς που απαριθμούνται στο παράρτημα 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2658/87 του Συμβουλίου και να διασφαλιστεί η ασφάλεια δικαίου για τα προϊόντα που καλύπτονται από τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού — Πιθανή εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό κριτηρίων για τις οργανώσεις ευθύνης των παραγωγών όσον αφορά τις χρηματοδοτικές εισφορές που τους καταβάλλονται από τους παραγωγούς

⁹⁴ Επιμέρους ανώτατο όριο εξωτερικού προσωπικού που καλύπτεται από επιχειρησιακές πιστώσεις (πρώην γραμμές «ΒΑ»).

	— Εκτελεστική πράξη για τον καθορισμό της μεθοδολογίας για τον υπολογισμό και την επαλήθευση του ποσοστού χωριστής συλλογής — Εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται δυνάμει της παραγράφου 37 του παρόντος άρθρου για τον καθορισμό του μορφότυπου για την υποβολή των δεδομένων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 με σκοπό την προσαρμογή τους στις απαιτήσεις που ορίζονται στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου.
--	--

3.2.4. Συμβατότητα με το ισχύον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☒ μπορεί να χρηματοδοτηθεί εξ ολοκλήρου με ανακατανομή εντός του οικείου τομέα του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ).
- ☐ συνεπάγεται τη χρησιμοποίηση του αδιάθετου περιθωρίου στο πλαίσιο του αντίστοιχου τομέα του ΠΔΠ και/ή τη χρήση ειδικών μηχανισμών, όπως ορίζεται στον κανονισμό για το ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, τα αντίστοιχα ποσά και οι μηχανισμοί που προτείνεται να χρησιμοποιηθούν.

- ☐ συνεπάγεται την αναθεώρηση του ΠΔΠ.

Να εξηγηθούν οι απαιτούμενες ενέργειες και να προσδιοριστούν οι σχετικοί τομείς και οι σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού, καθώς και τα αντίστοιχα ποσά.

3.2.5. Συμμετοχή τρίτων στη χρηματοδότηση

Η πρόταση/πρωτοβουλία:

- ☒ δεν προβλέπει συγχρηματοδότηση από τρίτους
- ☐ προβλέπει τη συγχρηματοδότηση από τρίτους που εκτιμάται παρακάτω:

Πιστώσεις σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

	Έτος N ⁹⁵	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)			Σύνολο
Προσδιορισμός του φορέα συγχρηματοδότησης								
ΣΥΝΟΛΟ συγχρηματοδοτούμενων πιστώσεων								

⁹⁵

Το έτος N είναι το έτος έναρξης εφαρμογής της πρότασης/πρωτοβουλίας. Να αντικατασταθεί το «N» με το αναμενόμενο πρώτο έτος εφαρμογής (για παράδειγμα: 2021). Το ίδιο και για τα επόμενα έτη.

3.3. Εκτιμώμενες επιπτώσεις στα έσοδα

- ☒ Η πρόταση/πρωτοβουλία δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα.
- ☐ Η πρόταση/πρωτοβουλία έχει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις που περιγράφονται κατωτέρω:

☐ στους ιδίους πόρους

☐ στα λοιπά έσοδα

Να αναφερθεί αν τα έσοδα προορίζονται για γραμμές δαπανών ☐

σε εκατ. EUR (με τρία δεκαδικά ψηφία)

Γραμμή εσόδων του προϋπολογισμού:	Διαθέσιμες πιστώσεις για το τρέχον οικονομικό έτος	Επιπτώσεις της πρότασης/πρωτοβουλίας ⁹⁶						
		Έτος N	Έτος N+1	Έτος N+2	Έτος N+3	Να εγγραφούν όσα έτη απαιτούνται, ώστε να εμφανίζεται η διάρκεια των επιπτώσεων (βλ. σημείο 1.6)		
Άρθρο								

Ως προς τα έσοδα «για ειδικό προορισμό», να προσδιοριστούν οι γραμμές δαπανών του προϋπολογισμού που επηρεάζονται.

Άλλες παρατηρήσεις (π.χ. μέθοδος/τύπος για τον υπολογισμό των επιπτώσεων στα έσοδα ή τυχόν άλλες πληροφορίες).

⁹⁶ Όσον αφορά τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους (δασμούς, εισφορές ζάχαρης), τα αναγραφόμενα ποσά πρέπει να είναι καθαρά ποσά, δηλ. τα ακαθάριστα ποσά μετά την αφαίρεση του 20 % για έξοδα είσπραξης.